

LUMMIS SMITH

S€CR€TUL MULŢUMIRII

VOLUMUL 3

Pollyanna puse tocul jos şi-şi frecă încheietura amorţită. Potrivit cu calendarul, era început de iunie, doi iunie. Dar termometrul indica altfel. Sufrageria unde se afla Pollyanna împreună cu Jimmy era încăperea cea mai răcoroasă din toată casa, însă şi aici domnea o zăpuşeală ca aceea dintr-un cuptor.

Dimineaţa, prin fereastra larg deschisă se vedeau florile proaspete din grădină, care însă acum erau istovite de dogoarea soarelui. Fără să vrea, Pollyanna se gîndea la un cîine care gîfîie cu limba scoasă.

Şedea de o parte a mesei, iar în faţa ei era Jimmy. În dreapta şi-n stînga, se vedeau cutii albe aşezate unele peste altele. Jimmy spusese că acestea-i aminteau de nişte morminte împodobite cu coloane albe de marmură, iar Pollyanna se încruntase şi, ca să-şi arate supărarea, trăsese liniuţa la un "t", dintr-o mişcare bruscă.

Cutiile albe conţineau invitaţii la nuntă. Cele din dreapta Pollyannei erau completate cu adresele, iar cele din stînga îşi aşteptau rîndul. Ca să poată scrie citeţ, trebuia să-şi concentreze atenţia asupra fiecărei litere, încercînd să uite conţinutul plicurilor albe:

"Doamna Polly Chilton are onoarea a vă face cunoscut căsătoria nepoatei sale"... Cînd ajungea aici, Pollyanna se lăsa în voia gîndurilor. O invitaţie la nuntă, desigur, nu conţinea nimic deosebit: te poţi aştepta oricînd să primeşti aşa ceva, mai cu seamă în iunie. Asemenea bileţele o interesau întotdeauna, totuşi, nici unul nu-i dăduse emoţii ca cele din faţa ei. Ce e drept, de astă dată doamna Polly Chilton făcea cunoscut căsătoria nepoatei sale Pollyanna Whittier cu domnul James Pendleton. Pollyanna se împotrivise, spunînd că invitaţiile erau încă o cheltuială în plus:

- Nu e nevoie, tanti Polly. La noi, toată lumea ştie că mă căsătoresc. O să scriem celor de departe dacă vrem să ştie şi ei, iar ceilalţi o să afle mai curînd sau mai tîrziu.

Tanti Polly însă interveni cu o insistenţă deosebită:

- Eşti extraordinară, Polîyanna! Nu cumva crezi că e un lucru fără importanţă căsătoria unei fete din neamul nostru?

- Nu vreau să spun una ca asta, tanti Polly, dar e o cheltuială în plus, şi-mi pare rău cînd te văd scocotind pînă te doare capul, să mai scoţi bani de unde nu-s. Dar dacă dumneata crezi că nu se poate altfel, mă supun. Totuşi, dacă în locul invitaţiilor litografiate am face invitaţii tipărite, ar fi mai ieftin, ce zici?

- Tipărite?!

Tanti Polly se lăsă pe speteaza scaunului, supărată foc.

- Uneori cred că nu m-am priceput să-ţi dau educaţie, Pollyanna. Sînt lucruri pe care nu le pricepeai cînd erai fetiţă mică, dar ştiu că, chiar dac-aş trăi numai cu pîine şi cu apă pînă voi muri, tot vom face nunta cum se cuvine pentru o fată de neam ca tine.

Iată din ce cauză, la început de iunie, masa din sufragerie gemea de cutii, şi de ce Pollyanna îşi freca încheietura amorţită. Jimmy care tocmai adăuga înflorituri la o adresă o privi zîmbind.

- Are să fie de ajuns cînd vor fi expediate toate acestea, ce zici? Orice fiinţă care ne ştie numele, pe-al tău sau pe-al meu, va afla de îndrăzneaţă noastră încercare!

Pollyanna surîdea în gol cu gîndul aiurea.

- Dacă aş scrie o carte, Jimmy, ar fi deosebită faţă de toate cele pe care le-am citit!

În ochii lui Jimmy hazul se îmbina cu duioşia.

- Nu cumva ai de gînd să te apuci din nou de literatură?

Pollyanna se opri din rîs. Îi povestise odată lui Jimmy că a scris pe vremuri povestiri pentru un concurs, că le-a copiat la maşină şi le-a trimis editorilor pe rînd şi că s-au întors toate ca porumbeii călători la porumbar. Ea nu se supăra deloc că o necăjeşte, dimpotrivă, îi plăcea să-1 vadă părăsindu-şi rolul de îndrăgostit, ca să redevină cel de altădată. Îndrăgostitul îi părea încă străin, un arhanghel care, trecîndu-i braţul pe după mijloc, o ridica în slăvi. Se simţea mai sigură cînd călca pămîntul. Jimmy, care o necăjea, era iar băieţelul de altădată cu care se jucase, cu care se certase, căruia îi luase apărarea cînd n-avea încă prieteni, băiatul cu care era obişnuită. Pe Jimmy cel nou îl iubea, dar despărţirea de camaradul de joacă de altădată ar fi fost cea mai dureroasă.

- Se prea poate să mă apuc iar de literatură, răspunse fata pătrunsă de seriozitate, şi se prea poate să nu mă apuc. Nu m-am hotărît încă ce am să fac după ce-ţi voi găti mîncarea şi-ţi voi cîrpi ciorapii. Dacă mă hotărăsc însă să scriu o carte, să ştii, Jimmy, că ea se va deosebi de celelalte. Mai toate se termină cu o căsătorie, ca şi cum aceasta ar fi sfîrşitul lumii, dar eu cred, Jimmy, că e tocmai contrariul: căsătoria e începutul.

Jimmy cel mic cedase locul arhanghelului. Înconjura masa, o cuprindea în braţe şi, plecîndu-şi capul, îşi lipea obrazul de al ei. Uitaseră de adresele ce mai trebuiau scrise. O sărută, dar tresări zărindu-i ochii în lacrimi.

- Pollyanna, drăguţa mea, ce ai ? De ce plîngi ?

- Sînt fericită, Jimmy... Sînt fericită, nici eu nu ştiu de ce.

- Şi eu sînt fericit, şi ştiu de ce: Mi-eşti dragă!

Se aşeză pe marginea scaunului, lîngă Pollyanna, o cuprinse din nou şi se strădui să fie serios. Lucru greu în asemenea situaţie.

- Pollyanna, mă gîndesc la un lucru serios şi aş vrea să ştiu şi părerea ta.

- Spune! Pollyanna se sili la rîndul ei să fie serioasă.

- Am vorbit azi cu unchiul John, mai bine zis, am încercat să vorbim, căci am fost întrerupţi. Mi-a spus că-mi va da şi de aici înainte suma pe care mi-o dădea cînd am intrat în liceu.

Cînd era vorba de Jimmy, Pollyanna era numai ochi şi urechi. O uşoară nemulţumire în glasul tînărului şi fruntea puţin încruntată vesteau cele ce aveau să urmeze.

- Mie nu-mi prea place, zise Jimmy. Îmi este greu să-ţi explic, dar am să încerc. Din copilărie am depins de oameni de la care nu aveam ce să aştept. Sînt sătul de ajutorul altora.

- Domnul Pendleton... începu Pollyanna, dar Jimmy o întrerupse.

- Ascultă dragă, de la ora trei încolo vei avea dreptul să-i zici "unchiul John", dar poţi să începi de pe acum.

- Bine. Deci, voiam să spun că unchiului John asta n-are să-i placă. El te socoteşte al lui.

- Ştiu, şi nu vreau să-1 supăr, dar mă bucuram la gîndul că voi fi singur în stare să-mi întreţin familia. Îţi cer prea mult dacă te rog să te mulţumeşti cu ce aduc eu?

- Prea mult? Jimmy!

Cînd Pollyanna îl privea cu reproş, nu-i rămînea decît să accepte propunerea ei. Apoi îşi aminti că voise să-i explice ceva.

- Cred că am găsit soluţia care să-i împace pe toţi: unchiul John n-are să fie jignit, demnitatea mea n-are să sufere şi mătuşa ta va fi mulţumită. Voi accepta banii unchiului John şi-i vom da mătuşii tale. N-o să-i spunem cît cîştig eu, ci doar că putem dispune de suma asta, iar tanti Polly o să se bucure că şi-a dat nepoata după un inginer care cîştigă binişor.

Pollyanna îşi împreună mîinile întocmai ca altădată. Era iarăşi fetiţa care-1 găsise pe Jimmy disperat, la o margine de drum.

- Minunată idee, Jimmy. Tanti Polly va rămîne în casa ei şi totul va fi bine. Nu cred că i-ar fi plăcut să stea într-un apartament mic, într-un oraş unde nimeni n-a auzit de neamul ei.

- Ei, acuma s-a rezolvat.

Jimmy răsuflă uşurat, apoi zise:

- De altfel, înţelege te rog, domnişoară Pollyanna Whittier, că nu-ţi pretind să-ţi legi soarta de a unui om sărac pe toată viaţa. Am de gînd să devin milionar.

Pollyanna îşi lipi obrazul de braţul logodnicului ei.

- Nu ştiu ce mi-ar plăcea mai mult: să-mi leg soarta de a unui om sărac sau de a unui milionar, dacă aşa ţi-ai pus de gînd.

- Nu ţin numai la bani, explică Jimmy, dar vezi că în profesiunea mea a cîştiga mulţi bani înseamnă să-ţi faci un renume.

- Îţi propun să încerci ambele variante, şi ai să vezi pe urmă care-ţi place mai mult. Dacă te deprinzi cu sărăcia de dragul altora, ***putem împărţi banii la săraci.***

La gîndul că ar putea să împartă un milion de dolari, Pollyanna surise fericită.

- Dacă-i aşa, dacă-i putem face lui tanti Polly o viaţă mai îmbelşugată, mă bucur că şi-a pierdut averea. Ia gîndeşte-te, e un mod plăcut prin care învăţ să fac economie.

Jimmy se plecă să citească mai bine în ochii fetei.

- ***Jocul tău,*** mereu ***jocul,*** aşa-i dragă? Pollyanna îl privea şi ea cu dragoste.

Rămaseră multă vreme aşa, vorbind, făurind planuri de viitor, bucurîndu-se dinainte de strălucirea zilelor ce vor veni şi întorcîndu-se iar la prezentul atît de frumos pe care nimic nu-1 mai putea schimba.

Cînd ziua era pe sfîrşite, veni şi tanti Polly.

- Ce zăpuşeală! zise ea, şi-şi făcea vînt energic încît era obositor s-o priveşti. Aţi terminat cu invitaţiile sau mi se pare ?

Pollyanna roşi ca o vinovată. Jimmy plecă fruntea ca să-şi ascundă rîsul.

- Nu, nu chiar, bombăni PoUyanna, am avut de discutat.

***

În dimineaţa zilei de cincisprezece iunie, orăşelul se trezi sub răpăiala ploii care bătea în ciment. Nu era o ploaie de primăvară care să spele praful. Cerul era de plumb, norii mohorîţi atîrnau greu, fără rază de lumină între ei. Străzile deveniseră canale de apă, iar florile se îndoiau greu din cauza ploii. Doamna Chilton intră în vîrful picioarelor în odaia nepoatei ei.

- Pollyanna, ia te uită! după două săptămîni cu soare, ce ploaie... Tocmai la nunta ta! Mai mare necazul...

Pollyanna o privi voioasă.

- Mătuşico, mai bine aşa, are să fie mai răcoare. Şi apoi, dacă plouă azi, o să avem vreme frumoasă la mare.

Dar tanti Polly nu se mulţumea cu una cu două.

- Aveam de gînd să servesc băuturile în grădină, dar acum nu mai poate fi vorba de asta nici dacă ar sta ploaia, pămîntul e desfundat.

- Vezi ce bine e că ai casă mare şi frumoasă, răspunse Pollyanna, ia gîndeşte-te ce-ar fi fost dacă n-ai fi avut loc să primeşti pe toată lumea.

Tanti Polly era tot nemulţumită.

- O nuntă pe ploaie e deprimantă. Vorba ceea: "Ferice de mireasa pe care o vede soarele!"

- Credeam că se zice: "Ferice de mireasa pe care o bate ploaia", răspunse Pollyanna.

- Nu, nu, nu-mi amintesc de-aşa ceva.

Tanti Polly se stăpîni, apoi surise fără să vrea, pe cînd Pollyanna izbucni în rîs.

- E tot una, tanti Polly, fac eu o altă zicătoare, nou-nouţă: "Ferice de mireasa care se mărită cu Jimmy, pe soare ori pe ploaie!"

Pentru nunta nepoatei sale, doamna Chilton se condusese numai după ideile ei proprii, nu ţinuse seamă de rugăminţile fetei de a face puţină economie, ba nici nu-i ceruse părerea. Cînd se căsătorea un membru al familiei Harrington, anumite lucruri erau obligatorii, orice s-ar fi întîmplat. Procedase în consecinţă aşa cum credea ea că trebuie s-o facă.

- Orice aş face, casa trebuie s-o vînd, îşi spunea ea mîhnită, din venitul ce-mi mai rămîne nu pot s-o ţin.

Pollyanna îi spuse chiar atunci că Jimmy avea de gînd să-i trimită bani în fiecare lună şi că ideea fusese a lui.

Pollyanna, nu pot primi de la voi, izbucni doamna Chilton.

- Ba trebuie să primeşti, tanti Polly, stărui Pollyanna, gîndeşte-te cît de mult îţi datorez şi cît de bine ne pare că-ţi putem oferi şi noi ceva. Dacă refuzi, o să ne pară foarte rău, adăugă ea cu fermitate.

- Nu se poate să-mi daţi o sumă atît de mare, afară doar dacă Jimmy ar cîştiga grozav de mult...

- Aşa şi este, tanti Polly, cîştiga foarte mult, şi-a fost ideea lui, de aceea te şi rog să nu refuzi şi să nu ne superi.

Tanti Polly a fost nevoită să primească. Se învoi mai uşor, gîndindu-se astfel că Pollyanna avea să-şi regăsească în fiecare vară vechiul cămin, cînd tinerii aveau să se mute la oraş. Îşi amintea că din copilărie îi plăcuse Pollyannei viaţa la ţară, iar apoi îşi aminti că se opusese acestei căsătorii şi-i păru rău. Încerca să-şi potolească remuşcarea: "Nu că aş fi avut ceva împotriva lui Jimmy personal, dar o Harrington nu se poate mărita după oricine".

Acum cînd ştia că nu va fi nevoită să facă economie la sînge după nuntă, doamna Chilton nu-şi modificase sub nici o formă planurile, iar pregătirile le făcea cu altă dispoziţie. Era iarăşi aşa cum fusese înainte de moartea soţului ei, cînd a comandat tortul de nuntă şi a ales florile la florărie.

Din partea unor oameni care învăţaseră ***jocul mulţumirii*** te puteai aştepta să primească ploaia în ziua nunţii ca făcînd parte din joc. Pe la orele şase seara, trăsuri stropite cu noroi, trase de cai de pe care curgea apa, au luat-o pe drumul care ducea la vechea casă a neamului Harrington. Maşinile se opreau la poarta doamnei Chilton, şoferii săreau de la volan ca să întindă umbrele deasupra capetelor celor invitaţi. Alţi musafiri veneau pe jos înotînd prin noroi în mantale de ploaie, sub umbrele deschise ca o procesiune de ciuperci, dar, cu toate acestea, de pretutindeni, se auzeau rîsete şi oamenii erau veseli. Dacă tîrguşorul jucase vreodată ***jocul mulţumirii,*** atunci de bună seamă că îl juca în seara aceea din toată inima.

Pollyanna făcuse voia mătuşii ei, mai în toate, şi acceptase să trimită chiar şi invitaţiii. De asemenea, după o oarecare opoziţie, se învoise să comande un tort de nuntă cît turnul Babei de înalt. În sfîrşit, primi ca un grădinar să împodobească salonul, deşi pretindea că împreună cu Jimmy ar fi putut face acelaşi lucru, şi tot aşa de bine, luînd flori din grădină. Într-o singură privinţă Pollyanna a fost de neînduplecată: toţi prietenii ei trebuiau să fie poftiţi la nuntă, fără deosebire de situaţie sau clasă socială.

- Uite ce-i, tanti Polly, încercase ea să-i explice avînd pe faţă întipărită teama că nu va reuşi să se facă înţeleasă. Aş fi bucuroasă să nu vină nimeni altcineva, decît familiile noastre, dar trebuie să poftim şi străini, Nelli Mahoney şi doamna Benton; e bine să fie invitate şi ele.

Tanti Polly muşca din creionul cu care trecea invitaţii pe listă.

- Ciudată fiinţă mai eşti tu! N-am nimic împotriva doamnei Benton, e o persoană onorabilă, nu mă îndoiesc de asta, şi Nelli Mahoney ne-a fost foarte devotată. Dar, de aici pînă la a le invita la nuntă...

- Bine, atunci să invităm numai familia, şi n-avem nevoie de un tort chiar aşa de mare, răspunse Pollyanna veselă.

- Trebuie să ţinem seama şi de părerea celorlalţi, ca de exemplu a doamnei Carew, adică, voiam să zic, doamna Pendleton. Ea frecventează societatea cea mai aleasă.

Aşa e, răspunse Pollyanna, dar tanti Ruth - Jimmy ţine să mă obişnuiesc de pe acum să-i zic aşa ca să nu mă încurc mai pe urmă - e tocmai persoana căreia îi plac oamenii aşa cum sînt. Sadie, pe care ea o tratează ca pe o fiică, era vînzătoare într-un magazin, asta ştii şi dumneata. Aş vrea ca tanti Ruth să facă cunoştinţă cu Nelli Mahoney; i-ar plăcea aşa cum e, cu micile ei ciudăţenii cu tot.

- Cu limbajul ei, şi aşa cum se îmbracă ea, cam excentric? adăugă tanti Polly necruţătoare.

Pollyanna roşi ca şi cum cuvintele aspre ar fi atins-o pe ea însăşi.

Cu toată împotrivirea lui tanti Polly, în ziua nunţii participase o mulţime de oameni, oameni care înfruntară toate greutăţile, ca să nu mai vorbim de băltoace şi de noroi. În vestiar se îngrămădeau mai multe mantale ude de ploaie, umbrele din care picura apă şi mai mulţi galoşi plini de noroi. În schimb în saloanele luminate frumos, se auzeau numai rîsete şi se vedeau numai chipuri mulţumite. Toată lumea înţelese că la nunta Pollyannei lacrimile n-aveau rost.

John Pendleton ţinea loc de tată al miresei, iar Paul Ford avea să oficieze slujba. Preotul parcă vedea fetiţa care vorbindu-i despre ***"cuvintele îmbucurătoare"*** îl făcuse să vadă sub altă lumină menirea sa de preot. ***"Ar fi nevoie de o Pollyanna în fiecare biserică[1]",*** spunea el adeseori şi cu greu s-ar fi găsit în tîrguşor cineva care să nu fie de aceeaşi părere..

John Pendleton îşi amintea că fusese un om posomorît, acru, care ţinea toată lumea departe de casă şi de sufletul lui. Cu greu îi venea să creadă că el, cel de acum, şi John Pendleton din pădure erau unul şi acelaşi om.

- Aş fi fost recunoscător oricui mi-ar fi salvat viaţa, îşi zicea el urcînd scara, dar Pollyanna a făcut mai mult decît atît, m-a făcut să iubesc viaţa.

Sus îl aştepta Pollyanna în rochie de mireasă, cu voal şi cu lămîiţa pe care tanti Polly i-o pusese în părul mătăsos. Se opri o clipă s-o privească. Era tulburător de frumoasă, încît trebui să facă o sforţare să poată vorbi.

- Pollyanna, eşti cea mai frumoasă mireasă pe care am văzut-o vreodată.

- O, unchiule!

Era prima oară cînd îi zicea "unchiule". Emoţia îl cuprinse din nou. Se aplecă şi o îmbrăţişa.

- Mi-e teamă că nu prea semăn cu o mireasă, spuse Pollyanna trecîndu-şi braţul pe sub braţul lui. Mai toate miresele sînt speriate, nu-i aşa? Dar eu ***sînt aşa de fericită*** că inima parcă mi se strînge. E drept, adăugă ea cu o voce în care vibra toată dragostea ei, că altele nu se mărită cu Jimmy!

Pollyanna se miră că ceremonia fusese atît de scurtă. După luni şi luni de zile petrecute cosînd la nenumărate albituri, după atîtea ceasuri irosite cu

expedierea invitaţiilor de nuntă, era lucru de mirare că după o cuvîntare de cîteva minute pastorul îi spuse "doamnă Pendleton", urîndu-i fericire în viaţă şi apoi încheie.

Dacă urările ar avea vreo influenţă asupra mirilor, atunci nici o altă pereche tînără n-ar fi intrat în căsnicie sub auspicii mai fericite.

Dacă în ceasurile de restrişte, cînd tanti Polly îşi pierduse averea, s-au găsit prieteni care s-o îmbărbăteze pe Pollyanna mărturisindu-i cît făcuse ea pentru ei, dar afecţiunea lor manifestată în ceasul acestei mari bucurii era şi mai mare. Pollyanna ar fi început să plîngă, de n-ar fi fost bătrîna Tibbetts care era atît de surdă, încît nimic n-o putea împiedica să spună ce voia şi trebuia s-o asculţi. După ce o îmbrăţişa pe Pollyanna, doamna Tibbetts îl privi pe Jimmy cu o atenţie sporită.

- Lăsaţi-mă să-1 privesc pe tînărul care pretinde că o merită pe Pollyanna Whittier.

- Nu, nicidecum nu pretind una ca asta, doamnă Tibbetts, pe cuvîntul meu, răspunse Jimmy.

Fiindcă nu auzea, umilinţa din cuvintele tînărului nu o impresiona. Cu o asprime ce dezarmează, ea continuă:

- Dacă ai de gînd s-o superi vreodată, domnule Pendleton, sper că va trimite să mă cheme. Aş şti să te ajung chiar de ai fi la capătul pămîntului şi te-aş ucide cu mîna mea.

- Apreciez intenţia, doamnă, şi-ţi mulţumesc anticipat, numai să te ţii de cuvînt, răspunse Jimmy strîngîndu-i mîna cu putere.

Cele cîteva cuvinte schimbate erau binevenite şi toată lumea rîse. Pînă şi musafirii din camerele învecinate care nu ştiau ce se petrecuse au început să rîdă luaţi de curentul unei veselii molipsitoare. Chiar şi vremea se îmbuna. Cînd Pollyanna se urcă în odaia ei ca să se schimbe, cineva strigă: "A ieşit luna!" şi aşa şi era. Norii întunecoşi se împrăştiaseră, şi luna se arăta plină şi atît de luminoasă, încît totul pălea în comparaţie cu ea, pînă şi stelele. Razele sale argintii se răsfrîngeau în stropii de ploaie de pe frunze şi din iarbă. Fiecare băltoacă în drumul plin de noroi părea ca o scoică, iar în aerul răcorit se înălţau miresmele florilor spălate de ploaie.

Musafirii ieşiseră afară să vadă tînăra pereche urcînd în maşina lui John Pendelton. Pe unii îi podideau lacrimile, dar erau bucuroşi că pe întuneric şi le puteau şterge fără a fi văzuţi. În clipa cînd maşina porni, Nancy se avîntă şi aruncă în urma tinerilor o gheată veche. Alesese anume una de-a lui Timotei; cu cît era mai lăbărţată şi mai veche, cu atît era mai sigur că va purta noroc tinerilor. Gheata căzu la mijlocul drumului, împroşcînd noroi. Nancy se întoarse lîngă soţul ei şi se sprijini de umărul lui ca să poată plînge în voie.

- Da, da, ştiu şi mă bucur; dar n-are să mai locuiască printre noi, şi fără ea orăşelul n-are să fie ce-a mai fost, niciodată.

În maşină nu erau lacrimi. Nici nu apucase bine să închidă uşa, că Jimmy o îmbrăţişase pe Pollyanna şi o sărută adînc, şoptindu-i:

- Dragostea mea!

Pollyanna se ascunse în braţele lui vînjoase.

- Sînt mai fericit decît oricare altul în locul meu, spuse Jimmy cu duioşie. Gîndeşte-te că aproape toată viaţa mea m-am mulţumit cu ceea ce mi-a hărăzit soarta: am crescut fără mamă, cu un tată adoptiv, un om foarte bun, ce-i drept, şi sub un nume care nu-i al meu cu adevărat. Acum, în sfîrşit, am şi eu pe cineva care e numai al meu.

Pollyanna se strînse mai tare lîngă el.

- Acum am şi eu pe cineva care e numai al meu, spuse ea cu blîndeţe.

- Cred şi eu. Sînt al tău nu numai cu trupul, ci cu sufletul şi cu mintea, fiindcă tu ai făcut ceva din mine, Pollyanna. Mi-ai dat totul. De nu erai tu, ajungeam un muncitor sau un vagabond.

Pollyanna se îndreptă.

- De cînd sînt, n-am mai auzit o asemenea prostie.

Vorbise atît de tare, încît o auzi şoferul care îşi închipui că între tineri începuseră deja micile neînţelegeri conjugale.

- Erai un băiat menit să-şi croiască drumul în viaţă.
Oricare om cu minte şi-ar fi dat seama că erai un copil deosebit, cum nu sînt prea mulţi.

Discuţia pe tema aceasta ţinu pînă la gară. Jimmy o numi pe Pollyanna gîscă, iar ea manifestă păreri prea puţin măgulitoare despre inteligenţa lui. Pe cînd aşteptau trenul, care avea jumătate de oră întîrziere, cum se întîmplă de obicei pe liniile locale, Jimmy avu încă o dată prilejul să se felicite. Lumea spune că mai curînd sau mai tîrziu soţii trebuie să se certe. Se certaseră deja, aşa că de aici încolo îi aştepta o fericire fără nori.

***

Plaja, unde Jimmy şi Pollyanna au petrecut o săptămînă de neuitat, fusese aleasă de Pollyanna. Ea trăise mulţi ani în străinătate şi de-abia îşi cunoştea ţara. Împinsă de o curiozitate copilărească, dorise să cunoască şi locurile spre care se îndreaptă oamenii dornici de petrecere, locuri ale căror nume le auzea mereu. Amîndoi, erau bine dispuşi şi nicidecum înclinaţi spre critică. Totuşi Jimmy spuse că alegerea făcută dovedea o deplorabilă lipsă de originalitate.

- Trenul cu care am venit e poreclit "trenul lunilor de miere". Dacă mi-ar fi dat prin gînd să te îmbrăţişez pe coridor, nimeni n-ar fi luat asta în seamă. Nişte tineri proaspăt căsătoriţi, nici n-ar putea face altfel.

La drept vorbind, alţi tineri, care s-ar fi iubit mai puţin decît ei doi, s-ar fi simţit stingheriţi de mulţime. Jimmy spunea că la ora cînd lumea se scaldă, plaja seamănă cu o hîrtie de prins muşte dintr-o bucătărie de ţară. Pollyannei, căreia îi plăceau oamenii, îi plăcea să vadă lumea plimbîndu-se pe plajă, să audă strigătele înotătorilor care se agăţau de frînghii, şi să asculte larma mulţimii care se plimba pe bulevarde pînă noaptea tîrziu.

Amîndoi admirau deopotrivă oceanul care era uneori albastru intens, aşa încît cerul părea alături, iar alteori era de un verde cenuşiu închis. Au văzut şi o furtună care li s-a părut minunată; apa bătea malul, şi valurile se ridicau cu zgomot puternic pînă aproape de veranda hotelului. Pollyanna şi Jimmy, în mantale de ploaie, porniseră într-o plimbare mai lungă, care a fost o adevărată luptă contra vîntului puternic. Dar s-au înapoiat foarte veseli şi zglobii, uimind pe cei de la hotel care se întrebau: "Oare ei nu vor învăţa niciodată să se poarte ca toată lumea?"

Le plăcea să se scoale de dimineaţă, ca să ajungă pe plajă înaintea altora. În timpul nopţii, valurile luau tot ce aruncau oamenii în cursul zilei; dimineaţa, nisipul avea vălurele mici, cu grămăjoare de scoici, uneori cu alge sau cu cîte o stea de mare ce arăta ca un jeleu de fructe nereuşit, după cum spunea Jimmy. Era ceasul pe care-1 preferau dimineaţa înainte de a se umple plaja de lume, înainte ca larma muzicii să acopere ţipătul pescăruşilor.

- Parcă lumea a fost făcută anume pentru noi! spuse Pollyanna într-o zi.

Jimmy îi răspunse:

- Aşa şi este. Sau te îndoieşti cumva?

De vreme ce Pollyanna se născuse anume pentru el, şi el pentru ea, ce puteau să-şi dorească mai mult?

Din plimbările acestea se înapoiau, bineînţeles, cu o, poftă de mîncare straşnică. Interesul lor viu pentru tot ce-i înconjura era în contrast vădit cu ţinuta moleşită a celor ce petrecuseră noaptea la joc de cărţi şi coborau somnoroşi la dejun cu puţin înainte de a se închide uşile sălii de mese.

A doua zi după sosire, Pollyanna atrase atenţia lui Jimmy asupra unui grup de la o masă vecină cu a lor.

- Ia te uită, Jimmy. Eşti de aceeaşi părere cu mine că sînt încîntători aceşti copii, nu? Cea mai mare este cu adevărat o mamă pentru cei trei băieţi. Mama lor n-a coborît la dejun de două zile.

- Se pare că în hotel sînt mulţi copii, răspunse Jimmy. Am auzit vreo cincizeci şi şase de ţipete diferite.

- Sînt sigură că aceştia nu ţipă, îi răspunse Pollyanna. Sînt foarte cuminţi şi drăguţi.

Pollyanna nu o nimerise, căci în clipa cînd Jimmy întoarse capul ca să-i vadă mai bine, fetiţa pe care abia o lăudase pentru sentimentele ei materne înşfacă de guler pe băieţaşul care şedea lîngă ea şi-1 zgîlţîi. Copilul se împotrivi şi scoase limba.

Jimmy rîse cu poftă, dar, fiindcă Pollyanna părea cam supărată, încercă s-o îmbuneze:

- Nu e nimic, draga mea, sînt sigur că tînărul a meritat-o; "disciplina înainte de toate", cum spunea un personaj de-al lui Dickens.

Copiii s-au ridicat de la masă odată cu Jimmy şi Pollyanna. Pe cînd ieşeau din sala de mese, fetiţa se uită la Pollyanna cu interesul cu care şi cel mai indiferent priveşte o femeie abia măritată. Privirile li se întîlniră şi Pollyanna

zîmbi. Era ceva deosebit de atrăgător în acel zîmbet, ceva ca o invitaţie la prietenie. Fetiţa, păru că se gîndeşte o clipă, apoi surise şi ea.

Pollyanna se grăbi să facă cunoştinţă:

- Te-am văzut pe tine şi pe frăţiorii tăi şi te-am invidiat; eu n-am fraţi.

- Mi-ar fi plăcut şi mie să nu am, răspunse fetiţa. Deşi vorbise clar,

Pollyanna era convinsă că nu auzise bine.

- O! N-am înţeles, îi spuse Pollyanna fetiţei.

- Spuneam, repetă ea ridicînd puţintel glasul, că mi-ar fi plăcut şi mie să nu am fraţi. Dacă n-ai avut niciodată, nu poţi să ştii cît de urîcioşi sînt băieţii.

Acela pe care îl scuturase în timpul dejunului mergea înaintea lor, dar nu atît de departe încît să nu fi auzit cuvintele ei. El se întoarse şi făcu o strîmbătură groaznică.

- Poftim! izbucni ea triumfătoare. L-ai văzut?

- Pare foarte vioi, încercă Pollyanna să-1 scuze.

- Vioi? E răutatea întruchipată!

Apoi o privi atent pe Pollyanna, şi fiindcă îi plăcea de ea o întrebă:

- Rămîneţi mai mult pe aici?

- O săptămînă numai.

- Îmi pare rău. îmi placi. Vezi, mama e încîntătoare şi iese foarte mult în lume. Cînd e cu noi, de obicei pică de somn şi nu-i place să fie deranjată, aşa că n-am cu cine sta de vorbă. Şi drept să-ţi spun, cu fratele de seama mea mă plictisesc grozav.

Pollyanna ştia că Jimmy o aştepta. Zîmbi deci la această mărturisire cu gîndul să întrerupă convorbirea, dar cînd vru să se depărteze, fata îi puse mîna pe braţ:

- Poţi să-mi spui Gladys, dacă vrei, spuse cu tonul cu care ar fi acordat o favoare însemnată. Prefer ca străinii să-mi zică domnişoara Moore, dar pe dumneata te stimez.

Deşi această convorbire nu era menită să întărească părerea bună pe care Pollyanna şi-o făcuse despre Gladys Moore, fetiţa o atrăgea totuşi. Bănui că era copleşită de răspunderi prea grele şi care nu erau ale ei, răpindu-i dreptul la o copilărie fără griji, un drept pe care ar trebui să-1 aibă toţi copiii. Apoi, în spatele indiferenţei de suprafaţă şi în gesturile ei autoritare, Pollyanna ghicise dorinţa vie a fetei de a găsi pe cineva de care să se poată apropia sufleteşte.

Nu a întrevăzut totuşi perseverenţa lui Gladys de a face astfel încît să se afle cît mai des în apropierea ei.

Cînd Pollyanna şi Jimmy se duceau să facă baie în ocean - de două ori pe zi, căci le plăcea apa amîndurora, de parcă ar fi fost nişte pescăruşi - îndată apăreau pe plajă şi cei patru Moore în costume de baie. Cînd Pollyanna se culca pe nisip fiind obosită şi dorind să se bronzeze -deoarece băile de soare sînt privite ca una din plăcerile de căpetenie ale vacanţei la mare - îndată apărea şi Gladys gata să se întindă alături. Cînd se plimbau pe chei, o procesiune Moore, cu Gladys în frunte, se ţinea după ei. Tîrziu, cînd se plimbau pe dig, sperînd că

se vor bucura de puţină linişte si de o noapte cu lună, auzeau vocea ascuţită a lui Gladys chemând la ordine pe Malcolm şi pe Gregor sau mustrându-l pe Norman, mezinul, că nu ştie să se servească de batistă.

Răbdarea lui Jimmy ajunsese la capăt.

- Prietenia ta începe să mă cam plictisească. Nu e chip să scăpăm de ea.

- Mi-e milă de ea, suspină Pollyanna. Eatât de singură.

- Singură! Vrei să spui că pe noi nu ne lasă singuri!

Încă n-am mai auzit de o lună de miere cu atîţia sateliţi!

- Ce vrei, simte nevoia să stea de vorbă cu cineva mai serioasă decît anii pe care-i are. Şi nici nu-i de mirare, spuse Pollyanna, luînd partea fetiţei. Îi ţine locul mamei ca să-şi crească fraţii. Doamne, ce femeie! Tribunalele condamnă hoţii şi escrocii... Ei bine, Jimmy, eu cred că e mai vinovată decît ei mama care-şi părăseşte astfel copiii.

- Chiar aşa! zise Jimmy surprins.

Poiiyanna îşi păstrase din copilărie deprinderea de a ***descoperi în semeni ce aveau ei mai bun;*** cu atît mai surprinzătoare era deci severitatea ei de acum. După părerea lui Jimmy, doamna Moore era o femeie vanitoasă şi uşuratică, preocupată de viaţa mondenă, dar niciodată nu i-ar fi dat prin gînd s-o socotească printre criminali. Părea cam tînără pentru ceata ei de copii; e drept că se străduia din răsputeri să pară şi mai tînără decît era, întrebuinţînd din belşug farduri şi exagerînd printr-o comportare de o voioşie tinerească.

Mîndria cu care Gladys înregistra succesele mondene ale mamei sale era impresionantă. Părea a nu fi supărată pe ea că-şi neglijează îndatoririle de mamă, deşi era destul de exigentă faţă de micile obrăznicii ale fraţilor ei.

- Îţi pare rău că n-ai avut fraţi, îi spuse Pollyannei într-o zi pe cînd aceasta stătea întinsă la soare. Ţi-aş dori să vezi de Malcolm şi de Gregor timp de-o săptămînă; atunci ţi-ai binecuvînta soarta...

Pollyanna o întrerupse:

- Şi eu aş vrea să poţi petrece o săptămînă fără să vezi de ei; te-ai simţi atît de singură, încît te-ai socoti apoi preafericită să-ţi reiei sarcina.

- Da de unde! spuse Gladys, afundîndu-se în nisipul cald ca sub o plapumă. Malcolm e rău, dar, în comparaţie cu Gregor, e un mieluşel. Dacă mi-ar spune cineva că n-am să-1 mai văd niciodată, aş fi aşa de fericită!

Pollyanna, uluită, se străduia s-o convingă pe Gladys că nu ştie ce spune.

- Dar nu glumesc defel, răspunse fata. Nu ştii ce vorbeşti; n-ai avut fraţi.

Discutau încă pe cînd apăru Malcolm. Erau atît de cufundate în discuţie, încît nu au băgat de seamă paloarea copilului, destul de vizibilă sub rumeneala pieliţei bătută de soare. Văzînd că nimeni nu-1 bagă în seamă, Malcolm zbieră numele sorei sale Gladys, care îşi astupă urechile.

- Ce ai? Crezi că sînt surdă?

- S-a înecat Gregor.

Pollyanna scoase un ţipăt şi se sculă. Gladys îşi luă mîinile de pe urechi.

- Ce-ai spus?

- Gregor s-a înecat.

- Nu-l lua în seamă, spuse Gladys Pollyannei. Vrea să mă sperie.

- Nu vreau asta. S-a înecat.

- Şi Malcolm izbucni în plîns. Din fericire, tocmai veni şi Jimmy. El fu acela care reuşi să afle amănunte din gura băieţelului înspăimîntat.

Încetul cu încetul, printre lacrimi, Malcolm povesti ce ştia. El şi Gregor hotărîseră să înainteze cît mai departe în ocean, ţinîndu-se de o frînghie; peste cîteva clipe, Malcolm, întorcîndu-şi privirea înspre mal, zărise un om care făcea figuri în nisip. Uitase atunci de întrecerea pe care el însuşi o propusese, şi renunţînd să mai înainteze în larg, se întoarse pe plajă, unde găsise un om care avea înfăţişarea unui general. După un timp îşi aminti de Gregor pe care el îl credea undeva departe, în largul oceanului. Privind în depărtare, nu-l zărea deloc pe Gregor, ceea ce l-a făcut să creadă că s-a înecat.

- Dar dispăruse, suspină Malcolm

- Nu se poate! Trebuie să se fi întors şi el, hotărî Jimmy. Nu putea să se înece fără ca cineva să fi băgat de seamă. Trebuie să-l găsim. Asta-i tot.

Cu toate cercetările făcute printre vizitatorii plajei, atît de numeroşi că nu puteai face un pas fără să te loveşti de cineva, n-au putut afla nimic despre Gregor. Ora mesei se apropia. Jimmy propuse atunci să se întoarcă la hotel. Nu se putea să nu se întoarcă băiatul acasă, la ora mesei!

Cu toate că se străduia să pară foarte liniştit, grija i se strecura şi lui în suflet. Venise ora mesei, apoi trecuse, însă Gregor tot nu se întorsese.

Gladys, pierzîndu-şi cumpătul, nu o lăsa pe Pollyanna să se mişte de lîngă ea, astfel că Jimmy s-a dus cu cei doi băieţi la masă. Apoi se întoarse pe plajă şi se apropie de unul din gardienii portului, un om frumos şi zdravăn ce se asemăna cu o statuie de bronz căreia parcă Dumnezeu îi insuflase viaţă.

Schimbă cu el cîteva cuvinte, apoi palid, cu buzele strînse, se întoarse la hotel. Trimise să cheme pe Pollyanna din camera lui Gladys ca să-i spună că lucrurile luaseră o întorsătură serioasă.

- Întreab-o unde e mama ei şi cere-i adresa tatălui; nu putem purta numai noi răspunderea.

Întrebările Pollyannei n-au adus nici o lămurire. Gladys nu ştia de fel unde era mama ei. O văzuse plecînd cu mai mulţi oameni pe care nu-i cunoştea, într-o maşină. Ea îi spusese lui Gladys să n-o aştepte, căci s-ar putea să întîrzie. Tatăl ei se afla undeva în sud şi nu ştia pe nimeni altcineva pe care să-l fi putut anunţa în împrejurarea de faţă.

Cu toate că Pollyanna nu reuşise să afle nimic de la Gladys, în schimb aceasta înţelesese gravitatea lucrurilor din întrebările ei. După ce răspunse la fiecare din ele, o privi pe Pollyanna înspăimîntată.

- Va să zică e adevărat? S-a înecat şi eu s... sînt...

Faţa i se strîmbă chinuită de un gînd sfredelitor cînd zise:

- Dorinţa mea s-a împlinit. Am spus... că n-aş vrea să-l mai văd niciodată!

- O, biată fetiţă! zise Pollyanna şi o îmbrăţişa. Ai spus-o, dar n-ai crezut-o. Gladys, drăguţa mea, linişteş-te-te. Uite, gîndeşte-te că nu i-ai spus asta lui direct.

- Ba da, i-am spus-o aşa de o mie de ori, gemu Gladys îndurerată.

Pollyanna nu mai ştiu cum s-o mîngîie.

Poliţia şi toţi gardienii din port fuseseră înştiinţaţi de dispariţia lui Gregor; cînd auziră că băiatul era în costum de baie, dădură din cap. Departe, pe plajă, a fost zărit un băiat în costum de baie. Jimmy găsi hainele copilului în cabina pe care acesta o ocupase. Cu inima strînsă de emoţie le aduse la hotel. Iar mama copiilor nu venise încă!

La şase, Jimmy comandă două tacîmuri pentru camera lui Gladys, iar el se ocupă din nou de cei doi copii care mîncau cuminţi şi tăcuţi, dar cu o poftă sălbatică. Jimmy n-a putut să mănânce fiindcă veneau neîncetat oameni să-l întrebe de copilul dispărut aşa că, în cele din urmă, renunţă şi se mulţumi că a reuşit să părăsească sala de mese. Luă cu sine băieţii, pe care îi lăsă singuri cîteva clipe. Prea nervos ca să stea la un loc, se plimba prin faţa hotelului. Puţinul ce-l ştia despre doamna Moore îi inspirase dispreţul pentru această femeie. Totuşi, se simţea obligat s-o pregătească pentru vestea zdrobitoare pe care avea să i-o dea. Nu-i venea să creadă că-i chiar o femeie fără inimă, iar remuşcările aveau să-i sporească durerea. Jimmy îşi muncea creierul ca să găsească cuvintele ce ar putea-o pregăti pentru lovitura aceasta grozavă, dar toate sforţările lui disperate nu făceau altceva decît îi sporeau numai simţămîntul neputinţei.

Deodată, o arătare grotescă ce venea din oraş spre hotel îi atrase atenţia. Mai întîi i se păru că era un cerşetor din cei ce stîrnesc mila trecătorilor cu diformităţile lor. Apoi scoase un strigăt ca un războinic dintr-un trib sălbatic, şi se năpusti spre băieţaşul, ce era îmbrăcat într-o haină ce-i atîrna pînă la glezne. Pe cînd Jimmy scutura arătarea diformă, haina îmbîcsită de miros de mahorcă se desprinse şi apăru un trupuşor subţirel în costum de baie.

- Lasă-mă, lasă-mă, se văicărea Gregor încercînd să scape din manile lui Jimmy. Nu ţi-am făcut nimic.

- Serios? Nu mi-ai făcut nimic? răspunse Jimmy aspru gîndindu-se la ziua atît de preţioasă pierdută în căutări zadarnice. Înainte de a-ţi da ce ţi se cuvine, spune repede unde ai fost.

Gregor, dinainte îngenunchiat de tonul autoritar al lui Jimmy, povesti fără ocolişuri.

Înotase un timp alături de Malcolm în larg, apoi, cînd şi-a dat seama că fratele lui s-a întors la mal, a revenit şi el pe plajă. Dar văzînd cît de concentrat era Malcolm la desenele pe care le făcea, pe nisip, omul cu chip de general, i-a venit ideea să se ascundă pentru a-l sili pe Malcolm să-l caute.

- Eram departe cînd mi s-a părut că vine după mine, bodogăni Gregor speriat de obrazul încruntat al lui Jimmy. Atunci am văzut o căruţă la marginea drumului, cu nişte coşuri mari, goale, cum sînt cele de cartofi...

- Continuă, de ce te opreşti?

- M-am ascuns într-un coş să nu mă vadă Malcolm şi am tras altul peste mine. Deodată căruţa a pornit. Ce frică mi-a fost!

- Şi de ce n-ai strigat să oprească, pentru ca să te dai jos? întrebă Jimmy, căruia nu-i trecuse supărarea pentru ziua pierdută.

- Aşa am vrut să fac, răspunse Gregor oftînd, dar cînd m-am uitat la omul care conducea, ce să vezi? Era o namilă neagră ca un tîlhar, sau mai ştiu eu ce era? Şi n-am îndrăznit să mă mişc.

Ceva mai tîrziu, cînd se depărtaseră de oraş, Gregor încercase din nou să se dea jos, deschizînd partea mobilă din dos a căruţei, dar atunci a fost descoperit. Omul se arătase a fi mai bun decît îl arăta faţa, şi-i explică micului fugar că era mai cuminte să continue drumul cu căruţa ca să se şi întoarcă cu ea. Văzînd că tremura de frig, îi puse şi o haină veche pe umeri. Se urcase deci iar, de astă dată lîngă omul care conducea, şi la prînz mîncase cu dînsul din merindele lui. Acum se înapoiase, murdar, frînt de oboseală şi foarte speriat de mutra ameninţătoare a lui Jimmy.

Pollyannei îi revenea misiunea de a o înştiinţa pe Gladys şi făcu aceasta în felul ei:

- Gladys, drăguţa mea, să-mi spui ce te-ar putea bucura mai mult în toată lumea?

Fetiţa se ridică şi o privi cu luare aminte:

- Nu cumva vrei să spui că a fost găsit copilul şi nu i s-a întîmplat nimic?

- Dar aminteşte-ţi, Gladys dragă, cît de nenorocită erai la gîndul că... Oare nu te bucuri că-1 ai din nou, şi acum te vei putea purta altfel cu el, nu-i aşa? Întrebă Pollyanna mirată.

Gladys trase aer în piept, adînc de tot.

- Va să zică nu s-a înecat. Da, mă bucur, dar sînt aşa de zăpăcită că nu-mi pot aduna gîndurile.

Deşi purtarea lui Gladys, cînd aceasta auzi de întoarcerea lui Gregor, păruse ciudată, Pollyannei i se părea că în raporturile dintre soră şi fraţi se produsese, totuşi, o schimbare în bine. Îi spuse şi lui Jimmy, şi acesta o ascultă cu plăcere.

- Ei, dacă-i aşa, cred că se poate spune că voiajul nostru de nuntă a fost un succes, de vreme ce ai avut prilej să-i redai fericirea lui Gladys.

Pollyanna nu băgă de seamă tonul cam ironic al soţului ei, şi urmă:

- Cred că-i vom putea vedea din cînd în cînd iarna. Locuiesc aproape de tot de locuinţa noastră. Se întoarse deodată spre Jimmy:

- Ai spus ceva, dragă?

- O, nimic - răspunse Jimmy - am oftat numai.

* * *

"Fie lumea cît de frumoasă, nu e ca la noi acasă..." cînta Jimmy pe un ton ascuţit de tremolo atît de duios, încît Pollyanna izbucni în rîs. Îi scăpă ciocanul,

apoi şi cutia cu cuişoare care se împrăştiară pe covorul cel nou. Se aplecă să le adune unul cîte unul, aruncînd o privire mustrătoare lui Jimmy, cocoţat în vîrful scării şi avînd o atitudine dramatică.

- Să ştii, Jimmy, că dacă mă mai faci să rîd aşa, o să-mi pierd timpul adunînd cuiele de pe jos sau făcînd alte treburi de felul ăsta, şi niciodată n-are să fie casa aranjată.

Vorbea ca şi cum s-ar fi grăbit să-şi vadă casa pusă la punct. Jimmy căuta să pară şi el tot atît de dornic de aranjarea casei, dar ammdoi îşi dădeau seama că niciodată nu petrecuseră un timp atît de minunat şi că, probabil, un asemenea eveniment nici nu se va mai repeta.

Întorşi de la mare, le-a trebuit o săptămînă întreagă, o săptămînă destul de frămîntată de altfel, ca să cumpere mobila. Au învăţat să se apere de furnizori; cîţiva au căutat să le vîndă sufragerii destul de luxoase ca pentru un palat, dar pe un preţ egal cu suma din care ei trebuiau să-şi mobileze toată gospodăria. După ce ieşiseră învingători din lupta aceasta, începu alta pentru cumpărarea unei canapele. Au cumpărat una aşa de mare, încît ocupa jumătate din salon. Jimmy era mulţumit că astfel economiseau bani, deoarece nu mai aveau nevoie de altă mobilă în salon; În schimb, erau nevoiţi să se suie pe canapea ca să poată pătrunde în sufragerie.

Pollyanna, soţie îndrăgostită, rîdea de glumele bărbatului ei, dar rîdea şi cînd îşi amintea feţele uluite ale negustorilor care-i ascultau.

Trebuia să mobileze cinci încăperi, mai bine zis patru şi un sfert, căci administratorul însuşi, vorbind despre a cincea, o numise "bucătărioară", şi chiar şi diminutivul era disproporţionat.

Mobila cea nou-nouţă era în sfîrşit la locul ei, darurile de nuntă expediate de la Beldingsville cu expresul umpleau casa ce se afla într-o dezordine pitorească. Pollyanna şi Jimmy gustau din plin farmecul noutăţii. Pretindeau că se grăbeau să-şi vadă casa pusă la punct, în realitate însă lucrau cît se poate de încet, de parcă le-ar fi spus inima că oricîtă fericire ar mai urma, plăcerea tulburătoare de a-şi înjgheba cuibul n-o vor mai gusta niciodată.

Jimmy trase scara în faţa ferestrei ca să prindă perdelele albe şi privi afară, în noaptea înstelată. Privindu-1 în clipa aceea, Pollyanna zări o umbră întuneeîndu-i faţa. Cu o voce schimbată care o tulbura, Jimmy o întrebă:

- Cum ţi se pare priveliştea, Pollyanna?

- Priveliştea? Nu prea am avut timp să mă uit pe fereastră, dar...

Jimmy o întrerupse:

- Cînd vei avea timp, ai să admiri coşurile. Erai obişnuită cu arbori, cu iarbă, cu flori şi n-ai să ştii să preţuieşti frumuseţea coşurilor. Dar ai să te obişnuieşti, Pollyanna...

Se opri deodată şi adăugă serios:

- Nu ştiu dacă n-am făcut rău luînd un apartament cu vedere spre curte, deşi e mai ieftin.

Problema aceasta nu era nouă; o dezbătuseră înainte de semnarea contractului. Imobilul în care locuiau era un dreptunghi cu o curte interioară. Apartamentele aveau unele ferestre spre stradă, altele spre curte. Era şi aici aer şi destulă lumină, dar vederea era spre locuinţele din faţa lor şi spre coşuri, lucru nu tocmai plăcut. Uneori, Jimmy era urmărit de gîndul că pentru a-şi satisface orgoliul, o sacrificase pe Pollyanna, şi că ar fi fost mai bine să păstreze suma pe care i-o acorda unchiul său, ca să-i ofere ei o viaţă mai plăcută, în loc de-a o da toată mătuşii.

Pollyanna îi citea gîndurile de pe fruntea întunecată. Se ridică cu greu de pe covor de unde adunase şi cel din urmă cui risipit.

- Ştii, Jimmy, îmi pare din ce în ce mai bine că n-am luat locuinţă spre stradă. Mai întîi, e economia la chirie, apoi e şi mai interesant aici.

- Chiar aşa? zise Jimmy neîncrezător.

- Da, chiar aşa, Jimmy. Cînd te uiţi pe fereastră, ce vezi în faţă? Strada. Şi ce poate fi interesant pe stradă? Pe cînd aici, vezi fel de fel de lucruri, femei care spală vasele, sau fac prăjituri, sau calcă rufe. Ieri am văzut o fată drăguţă cu un aparat de uscat părul. Era brună, şi cînd i s-a uscat părul, avea capul numai bucle.

Jimmy zîmbi amintindu-şi cît de mult îi plăceau Pollyannei buclele negre în copilărie. Prinse perdelele, apoi veni lîngă ea, o îmbrăţişa şi o sărută cu gîndul aiurea. Apoi, ca să-şi ascundă gîndurile, reluă pe un ton vesel:

- Să atîrnăm tablourile, ce spui?

- Bine zici! răspunse Pollyanna. Pe urmă, casa o să pară cu adevărat pusă la punct, nu-i aşa, drăguţule?

Jimmy se apropie de o grămadă de tablouri care stăteau rezemate pe perete şi îl luă pe cel mai mare. Faţa i se lungi. Cu coada ochiului se uită la Pollyanna care se pregătea să intre în apărare.

- Hmm, făcu Jimmy cu capul într-o parte ca un cunoscător adevărat. Pe ăsta îl uitasem. Cine ne-a dăruit această "capodoperă"?

- Vai, Jimmy!

- Dar ce, fac vreun rău dacă întreb de unde avem tabloul acesta?

- Nu, desigur că nu. E de la doamna Frost. Unde-1 punem? întrebă Pollyanna silindu-se să pară indiferentă.

- Dacă-mi ceri părerea, eu zic să-1 punem în colţul cel mai întunecos al vestibulului sau în spatele unei uşi care va sta totdeauna deschisă.

- Nu, Jimmy, te rog.

- Ştiu, doamnă, că aţi avut deseori ocazia să vedeţi opere de artă în străinătate, şi dacă dumneavoastră îmi veţi spune că acest tablou e frumos, eu mă închin.

- Cred că ar trebui să ţinem seama de intenţia omului, spuse Pollyanna cu tărie, mai mult decît de...

- Cu alte cuvinte, o întrerupse Jimmy, nici ţie nu-ţi place.

- Hai, Jimmy, să nu mai vorbim de asta. A vrut să ne facă o bucurie.

- Perfect, şi mijlocul cel mai bun de a recunoaşte intenţia, dacă ţinem la asta cu tot dinadinsul, e să-1 atîrnăm acolo unde am spus, să nu-1 vedem.

- Jimmy, te rog... Dacă l-am fi cumpărat noi şi pe urmă nu ne-ar fi plăcut era altceva, ne puteam bate joc oricît, însă cu cadourile de nuntă nu putem face asta. Cînd te gîndeşti la dragostea cu care au fost alese... Parcă le sfinţeşte... spuse Pollyanna. Te rog să nu-ţi mai baţi joc de ele.

- Fie, mă supun. Ce zici, acuarela asta ţi se pare la locul ei deasupra mesei?

Pollyanna se învoi; apoi mai pierdură timp ca să stabilească înălţimea. Ba era prea sus, ba era prea jos. După ce o atîrnă, Jimmy se coborî să vadă dacă era bine. Cu aerele unui om distrat, o cuprinse în braţe în timp ce se sfătuiau; poate de-aceea le trebuia atîta timp. În sfîrşit, se înţeleseră că tabloul ar sta mai bine zece centimetri mai la dreapta şi cinci centimetri mai sus. Jimmy execută schimbarea şi totul era foarte bine.

După multe deliberări şi numeroase întreruperi, au reuşit să atîrne tablourile. Atunci Jimmy spuse că-i este foame şi vrea să mănînce ceva.

- Cum se poate, Jimmy Pendleton? îl apostrofă Pollyanna. După cinci, ai spus că n-o să-ţi mai fie foame o săptămînă.

- Ce vrei, asta dovedeşte că omul nu se cunoaşte pe sine. Mi-e o foame de lup. Ai ceva?

- Nu, Jimmy. Pateul de ieri s-a terminat astă seară. Ştii c-ai luat de fiecare dată cîte două bucăţi şi n-a mai rămas nimic. Să văd dacă se găseşte altceva prin casă.

Porni în căutare şi se întoarse întrebînd:

- Caşcaval la capac vrei?

Jimmy se bucura că soţia îi venea în întîmpinarea dorinţei sale.

- Cît îl prepari, mai atîrn un tablou, două; iar tu îmi spui pe urmă cum ţi se pare.

Pollyanna plecă în grabă să se îngrijească de mîncare pentru "stăpînul" casei; în bucătărie îi ţineau de urît melodia pe care o fluiera Jimmy şi scîrţîitul scării pe care el o purta din loc în loc.

În locuinţa mică se risipi deodată mirosul untului ce se topea. Deodată Pollyanna tresări. Din camera de alături se auzi un zgomot năpraznic. Se năpusti acolo avînd într-o mînă o furculiţă, iar în cealaltă, o lingură mare. Jimmy, speriat, în mijlocul încăperii, privea un morman de cioburi la picioarele lui.

- Jimmy, strigă ea îngrozită, ce e? Te-ai rănit?

Jimmy ridică ochii şi o privi.

- Nu, răspunse el cu vocea schimbată de emoţie, nu m-am rănit, dar meritam; am stricat unul din cadourile de nuntă.

- Atîta tot? Se mai întîmplă.

Uşurată, Pollyanna cercetă cu indiferenţă rămăşiţele de pe covor. Jimmy stricase un tablou: rama, geamul, pictura, toate erau bucăţele.

- Nu pot să-mi explic, nici să invoc vreo scuză, urmă Jimmy pe un ton tragic; eram în picioare în mijlocul camerei. Mi-a scăpat din mînă. Ai mai pomenit aşa nătîng? în cădere, tabloul s-a lovit de sobă şi uite ce a rămas din el!

Pollyanna se plecă.

- Dar e tabloul primit de la doamna Frost!

Vocea ei trăda parcă un sentiment de mulţumire ascunsă.

- Da, răspunse Jimmy lugubru, şi acum o oră spuneai că e lucru sfînt!

- Nu vorbeam de ăsta Jimmy, ci vorbeam de cadourile de nuntă în general. Vai de mine, caşcavalul!

Pollyanna se repezi în bucătărie, urmată de Jimmy care cerea mătura şi făraşul.

- Şezi aici şi vezi de bunătăţile pe care ţi le-am pregătit. Mîine dimineaţă adun eu cioburile şi poimîine portarul are să aibă mult respect pentru mine, spuse Pollyanna întinzînd unt şi brînză topită pe feliile de pîine prăjită. Ştii că în fiecare dimineaţă trimite sus băiatul ca să adune gunoiul. Mîncare n-am de dat afară, că slavă Domnului, afară de cojile de cartofi şi cojile de ouă, mîncăm totul. Nici praf nu e cînd lucrurile sînt noi nouţe. Bine că o să am gunoi, pînă nu e prea tîrziu.

Jimmy răsuflă uşurat în loc să găsească cusur mîncării care mirosea a prins; mîncă cu poftă şi se declară foarte mulţumit.

Lui Jimmy îi era scris pesemne să doarmă fără remuşcări; cînd era să aţipească, Pollyanna şopti pe jumătate adormită:

- Ştii, Jimmy, dacă tot trebuia să se spargă ceva, îmi pare bine că a fost tocmai tabloul care nu-ţi plăcea.

Era întuneric beznă, dar Jimmy nu-şi îngădui să zîmbească.

- Da, draga mea, îi răspunse vinovat dar mulţumit, şi eu tot aşa zic.

***

Pollyannei i se făcu dor de casă. Răul venise pe neaşteptate. Jimmy plecase devreme la slujbă, şi ca de obicei, după plecarea lui, apartamentul îi părea grozav de spaţios şi părăsit. Cîtă vreme Pollyanna avusese greaua sarcină de a aşeza în nişte dulapuri, destul de mici, lucruri ce abia încăpeau în dulapuri cu mult mai mari, şi cîtă vreme strînsese în cufere hainele care nu aveau să fie purtate timp de cîteva luni, totul mersese destul de bine.

Acum însă nu mai avea treabă. Totul era aşezat şi rînduit. Umbla de colo colo, mătura covoarele care n-aveau fir de praf, ştergea mese şi scaune strălucitor de curate, Şi-i părea din cale-afară de rău că nu găsea nimic altceva sa facă pentru ca să-1 impresioneze pe Jimmy cînd avea să vina acasă. Dar ziua aceasta era mai greu de parcurs, căci din ajun îi rămăsese destulă mîncare. Din cartofii rămaşi avea să facă crochete; mazărea avea s-o servească la salată, şi budincă de orez mai rămînea pentru o masă, ba chiar pentru două. Pollyanna avea de lucru numai un ceas, aşa că pe la nouă şi jumătate începu să se

plictisească. De bună seamă putea alege între multe distracţii plăcute. Putea să se ducă în parc să privească florile, şi Pollyannei îi plăceau foarte mult, deşi minunatele răzoare cu desene geometrice nu puteau s-o facă să uite florile cele sălbatice din orăşelul ei drag. Erau pe aproape şi muzee de pictură, şi Pollyannei îi plăcea pictura. Lume era pretutindeni, şi de toate felurile: cerşetori şi milionari, tineri şi bătrîni, oameni obişnuiţi, iar alţii, pitoreşti prin nota străină a hainelor lor sau a figurii. Şi Pollyannei îi plăcea lumea. Sentimentul de a fugi de distracţii e însă caracteristica dorului de-acasă şi Pollyanna evita acum tot ce o atrăgea de obicei.

Se hotărî să-şi petreacă timpul liber scriind mătuşii Polly; dar leacul cel mai ineficient împotriva plictiselii e să scrii celor de care eşti despărţit. La mijlocul unei fraze prin care îşi povestea fericirea Pollyanna izbucni în plîns.

Spunînd că era consternată văzîndu-se pradă unei astfel de slăbiciuni, n-am exprima pe deplin adevărul.

- Eşti de nerecunoscut, Pollyanna Pendleton, se a-postrofă singură cu asprime. Cu cît îmbătrîneşti, cu atît scade respectul ce-ţi port. Cînd erai de şapte ani ***te bucurai de o pereche de cîrje,*** deşi îţi doreai o păpuşă, iar acum, de bine că-1 ai pe Jimmy, un apartament al tău şi ***tot ce-ţi pofteşte inima,*** plîngi ca o proastă. Sînt foarte supărată pe tine.

După ce se dojenise astfel, Pollyannei nu-i rămase decît să-şi şteargă lacrimile, în timp ce scrisoarea către tanti Polly o puse bine ca s-o termine altă dată.

Apoi se ridică repede să vadă dacă nu găsea ceva ciorapi de cîrpit; dar Jimmy îşi cumpărase aşa de mulţi cînd se căsătorise, încît erau toţi în bună stare. Se hotărî atunci să frece argintăria, dar aceasta era nouă şi strălucea, ca de altfel tot ce se afla în casă. Fiindcă simţea că frecînd ceva, fie chiar şi un cuţit de bucătărie, îi va trece plictiseala, se puse pe lucru frecînd totul, pînă şi candelabrele şi rama din jurul portretului lui Jimmy. Deodată îşi zări, pe fundul unei linguri de supă, faţa alungită. Se porni pe rîs, leac mai eficace decît toate mustrările pe care singură şi le făcuse.

Era aproape de ora prînzului; ultima bucată din argintărie fusese frecată şi răsfrecată, cînd deodată un miros neplăcut ajunse pînă la dînsa. Se repezi la fereastra bucătărioarei şi privi afară. La fereastra apartamentului de alături apăru o femeie tînără, de vîrsta ei. În dimineaţa aceea, faţa Pollyannei fusese posomorită, dar chiar şi în clipa cea mai neagră, rămăsese agreabilă dacă o comparai cu aceea pe care o vedea acum.

Totuşi, nu expresia disperată a vecinei atrăsese atenţia Pollyannei, ci faptul că deasupra capului ei se îngrămădea fumul, întunecînd soarele de iunie.

- A luat foc casa? strigă Pollyanna trecînd peste formalităţile prezentării.

Vecina ei făcu semn cu capul:

- Nu, n-a luat foc casa. Mi s-a ars doar mîncarea.

- Vai! făcu Pollyanna. S-a ars?

- Aşa cred, răspunse tînăra. N-a rămas nimic din ea. Aveam o supă pe foc, dar acum s-a terminat cu ea. Oala cea nouă de aluminiu a făcut un orificiu la bază şi pe lampa de petrol se văd cîteva bucăţi de aluminiu topit. Şi să mai zică cineva că e plăcut să faci gospodărie!

Tăcu şi faţa ei luă o înfăţişare tristă. Pollyanna a înţeles imediat că vecina ei era pe cale să izbucnească în plîns de supărare.

- Păcat că ţi s-a ars mîncarea, se grăbi s-o încurajeze; cu toate acestea, mi se pare foarte plăcut să te ocupi de gospodărie. Atîta doar că în apartamente ca acestea -mici, nu ai prea multe de făcut.

- Mie-mi ajunge, răspunse tînăra necăjită. Muncesc de dimineaţa pînă seara şi nu isprăvesc. Pur şi simplu, m-am săturat.

Era prea mîndră ca să-şi şteargă ochii. Temîndu-se de o izbucnire, Pollyanna îi dădu o idee plăcută:

- Ştii ceva? Dejunul tău s-a ars; cred că ar fi bine să vii să dejunăm împreună.

Tînăra o privi cu mirare, nefiind deprinsă cu amabilităţi din partea străinilor. Părea că nici nu le preţuieşte şi nu-şi arată decît surprinderea.

- Cred că trebuia să mă prezint mai întîi, spuse Pollyanna, ca un fel de scuză, dîndu-şi seama că invitaţia fusese făcută puţin cam în pripă. Sînt doamna Pendleton; sînt măritată de curînd şi de trei săptămîni fac gospodărie.

Mirarea dispăruse de pe faţa vecinei ca să facă loc unui zîmbet care o lumina.

- Sînt doamna Thayer; ne-am căsătorit acum şapte săptămîni şi ne-am instalat de o lună.

După o clipă de şovăire întrebă:

- Vorbeai serios adineauri, cu invitaţia la dejun?

- Bineînţeles, dar să ştii că n-are să fie ceva grozav. Sper că asta nu te supără.

- Mi-e tot una ce mănînc, răspunse doamna Thayer, dar să mă aşez singură la dejun e pentru mine o pedeapsă. La ce oră să vin?

- E aproape douăsprezece. La douăsprezece şi un sfert îţi convine?

- Desigur. La revedere.

Doamna Thayer radia de bucurie cînd se retrase de la fereastră. Dacă s-ar fi privit în oglindă, Pollyanna ar fi băgat de seamă că şi de pe obrazul ei dispăruse orice semn de plictiseală.

Pollyanna profită de timpul ce-i rămăsese, şi, chiar dacă dejunul nu era prea variat, putea, totuşi, să-1 mulţumească şi pe cel mai pretenţios musafir. Doamna Thayer mîncă cu poftă şi puse întrebări care o uluiau pe practica femeie Pollyanna.

- Nu ştiam că se pot cumpăra minciunele aşa calde.
De unde le-ai luat?

- Nu le-am cumpărat, răspunse Pollyanna, ci eu le-am făcut.

- Tu le-ai făcut? Cînd? înainte de a vorbi cu mine la fereastră?

- Sigur, nu durează mult să le prăjeşti.

- Mă tem că ar dura mult la mine, spuse doamna Thayer servindu-se încă o dată. Eu cumpăr totul de la magazin şi de la cofetărie. Russel se supără uneori. Zice că nu-i place să mănînce mereu aceleaşi feluri. Aşa sînt bărbaţii, fac mofturi pentru un fleac; nu-şi dau seama cît de uşor trăiesc ei.

Pollyanna era atît de mirată, încît i se părea că nu auzise bine.

- Cît de uşor trăiesc ei? îngînă ea. Nu cunosc multe gospodine afară de cele cu familii numeroase care să muncească atîtea ore pe zi cît munceşte soţul meu.

- Dar bărbaţii au o muncă variată, spuse doamna Thayer cu o voce plîngăreaţă, pe cînd viaţa noastră e atît de searbădă.

- Cred că de asta s-ar putea plînge mai curînd bărbaţii, cel puţin o parte din ei. Să luăm de pildă lucrul într-o instituţie publică. Dacă obosim muncind în casă, tu sau eu putem ieşi, putem face ce vrem, să ne plimbăm să ne ducem la un muzeu sau în parc, sau...

Doamna Thayer o întrerupse:

- Cred că asta depinde de viaţa cu care ai fost deprinsă înainte. Poate că tu ai trăit într-un orăşel mic şi prin urmare...

- Într-adevăr, aşa este. Vin din Beldingsville. Oraşul e frumos şi locuitorii sînt oameni plăcuţi, răspunse Pollyanna cu căldură.

- Cred şi eu. Aşa se explică de ce nu-ţi vine greu să rezişti aici...

Apoi, cu oarecare condescendenţă în glas, musafira Pollyannei continuă:

- Eu sînt din Porter. Nu e un oraş din cele mai mari; are patruzeci de mii de locuitori. Totuşi e un oraş destul de mare, cu operă, bibliotecă, şi... în sfîrşit, nimic nu mi se pare nou aici.

La desert, Pollyanna puse pe masă tarte cu zmeură şi cu cremă de lămîie. Atitudinea condescendentă a doamnei Thayer dispăru cu totul.

- Tartele le-ai luat de la cofetărie, nu-i aşa? La magazin nu se găseşte aşa ceva.

- Ba nu, eu le-am făcut.

- Cum, tot tu? După ce m-ai invitat?

Pollyanna se strădui să-şi ascundă mirarea faţă de o asemenea întrebare.

- Nu, pe acestea le am de ieri. Am să vin într-o zi la tine şi am să-ţi fac, îi promisese Pollyanna. Ai să vezi cum le fac.

După ce au spălat vasele de la dejun, au trecut în salonaş. Doamna Thayer se apropie de o fotografie înrămată, pe care Jimmy o atîrnase pe perete, într-un loc unde lumina naturală se proiecta din plin asupra ei. O privi cu luare aminte.

- E un oraş din Europa, nu-i aşa?

Din nou Pollyanna îşi stăpîni mirarea.

- Roma. În planul din spate se vede Coliseul.

- Şi fata asta îţi seamănă.

- Da, şi la dreapta e mătuşa mea. Doamna Thayer se întoarse dintr-o dată.

- Va să zică ai fost în străinătate?

- Da, am stat şase ani în străinătate cu unchiul şi mătuşa mea. Unchiul era medic şi plecase în Europa la specializare.

- Da, da.

O clipă rămase pe gînduri, apoi rîse stînjenită şi întrebă:

- De ce nu mi-ai închis gura cînd îţi vorbeam de oraşul meu natal?

- De ce să-ţi închid gura?

- Pentru că-mi dădeam aere. Credeam că ai crescut la ţară şi că-ţi place să te uiţi la zgîrie-nori şi să dai de mîncare elefanţilor din grădina zoologică. Pe cînd eu veneam dintr-un oraş mare, mă-nţelegi? Nu-ţi venea să mă baţi?

- Ce idee! rîse Pollyanna, vezi bine că nu.

- Eu sînt altfel. În locul tău, aş fi vorbit îndată de Roma. Tăcu şi o privi gînditoare. ***De ce eşti altfel decît ceilalţi?***

- Altfel? Cu ce îţi par altfel?

Pollyanna era tulburată, dar doamna Thayer se grăbi s-o liniştească.

- Nu vreau să spun cu asta că eşti ciudată, ştii, dar se pare că ***toate lucrurile îţi fac atîta plăcere...*** mult mai multă plăcere decît altor oameni.

- A, asta da; poate că, vezi tu...

Pollyanna se opri deodată. Cînd era fetiţă vorbea oricui despre ***"jocul mulţumirii"*** fără să-i fie teamă de critică; acum însă, teama că ar putea fi greşit interpretată o făcea mai precaută în privinţa "fenomenului" ce-i ocupase atît de mult viaţa. La privirea întrebătoare a doamnei Thayer răspunse:

- Ştii, am căutat întotdeauna să văd partea frumoasă a lucrurilor. Am să-ţi vorbesc despre asta mai mult, într-o altă zi.

Au petrecut o după amiază plăcută. S-au cunoscut şi îndeaproape. Pollyanna îşi luă lucrul şi vorbiră amîndouă despre o sumedenie de lucruri importante: bărbaţi, lămpile cu petrol, preţul untului, defectele portarilor şi neplăcerile spălătoriilor. La ora cinci, doamna Thayer se sculă să-şi ia rămas bun.

- Doamnă Pendleton, începu ea cam ceremonios, n-ai idee...

Pollyanna se uită în dreapta, apoi în stînga, apoi se întoarse să privească în urma ei, gîndind că poate se strecurase cineva între scaunul ei şi perete, ceea ce ar fi fost greu chiar şi pentru o persoană subţirică, apoi privi înaintea ei. înţelese în sfîrşit:

- Mie îmi vorbeai?

Doamna Thayer părea stingherită.

- Nu ţi-am înţeles bine numele? Credeam că... înfăţişarea Pollyannei o făcu să se întrerupă.

- Ba da, acesta îmi este numele. Dar vezi, încă nu m-am deprins cu el. În prăvălii mi se zice "coniţă", portarul îmi zice coniţă. Afară de bărbatul meu nu prea văd lume multă, aşa că dacă mă gîndesc la mine, îmi spun Pollyanna...

- Pollyanna te numeşti?

- Da.

- Ce nume frumos! Parcă-ţi vine să răsfeţi pe cine-1 poartă!

- Mi-ar face plăcere dacă mi-ai zice pe nume, răspunse Pollyanna zîmbind. E mult mai plăcut decît "doamna Pendleton".

- Cu plăcere, şi am să te rog să-mi spui Judit. Acum trebuie să plec, altfel ai să întîrzii cu masa soţului tău şi are să se supere.

Plecă în grabă, şi Pollyanna se duse în bucătărie şi îşi puse şorţul, bucurîndu-se la gîndul că avea atîtea să-i povestească lui Jimmy. De dorul de-acasă de care suferise atîta în acea zi îşi mai amintea doar ca de un vis rău.

***

A doua zi, imediat după dejunul pregătit la repezeală, Pollyanna primi cu poşta de dimineaţă o veste aşa de importantă, încît simţi nevoia sufletească s-o împărtăşească de îndată şi altcuiva. Rămase cîteva clipe cu scrisoarea în mînă, întrebîndu-se dacă l-ar putea chema la telefon pe Jimmy, apoi renunţă cu părere de rău. Atunci îi veni o altă idee; fugi la fereastră, se aplecă puţin şi strigă:

- Judit, hei, Judit!

Mai repede decît se putea aştepta, se ivi la fereastra vecină o faţă atît de radioasă, încît Pollyanna uită ce voise să spună:

- Ia te uită, ce veselă eşti! S-ar părea că azi ţi s-a întîmplat ceva foarte plăcut!

Judit izbucni în rîs:

- Serios? Să înţeleg că tot de bucurie îmi zice cineva pe nume?! Dar de unde ştiai că sînt acasă?

- O!

Ultimul cuvînt ("acasă") rostit de Judit îi aminti ştirea extraordinară pe care voia să i-o comunice.

- Mi se anunţă o vizită de-acasă. Ce zici de una ca asta?

- Aşa!

Tonul era neutru tocmai pentru a nu o angaja cu nimic. Judit nu ştia dacă perspectiva de a primi musafiri e prilej de bucurie sau de întristare. Apoi, dîndu-şi seama că tulburarea Pollyannei purta semnele unei bucurii anticipate, adăugă prietenos:

- Aştepţi prieteni, nu-i aşa?

Faţa Pollyannei deveni mai serioasă.

- N-aş putea spune că sîntem prieteni cu domnul Pisher, răspunse şovăind. Nu prea îi cunosc familia, dar, vezi e din oraşul nostru.

- Aşa da, e foarte plăcut să întîlneşti pe cineva de-acasă.

- Mă bucur foarte mult, răspunse Pollyanna.

După o aşteptare de o zi întreagă ca să-i poată comunica lui Jimmy vestea cea mare, era dezamăgită văzîndu-1 că el o primeşte cu oarecare răceală. Jimmy citi scrisoarea domnului Fisher prin care-şi anunţa sosirea, apoi se uită la soţia lui cu coada ochiului.

- Nu ştiam că îl cunoşti aşa de bine pe domnul Fisher.

- De ce? La noi toată lumea se cunoaşte.

- Da, aşa e, răspunse Jimmy tuşind uşor, dar păreai atît de veselă să-1 vezi, încît mi-ai stîrnit gelozia.

- Gelozie? Vai ce greşit eşti! N-am iubit pe nimeni, afară de tine!

Subiectul acesta era atît de delicat, încît trecu multă vreme pînă a se repune pe tapet sosirea domnului Fisher. Pollyanna spuse atunci că a doua zi vor mînca mai tîrziu cu o jumătate de oră decît ca de obicei, fiindcă domnul Fisher avea să sosească tocmai pe la ora şapte. Jimmy deschise gura să facă o observaţie, dar o închise numaidecît, găsind, se vede, că era mai bine să o păstreze pentru sine.

De-aici se vede cît îi e de dor de-acasă, se gîndea el. ***Şi totuşi nu s-a plîns,*** drăguţa de ea, ***din pricina jocului***. Dacă-i pare atît de bine să-1 vadă pe Fisher, asta din cauză că e din orăşelul nostru. N-am să-i stric eu plăcerea spunîndu-i părerea mea.

A doua zi, domnul Fisher sosi tocmai la ora şapte şi jumătate, iar Pollyanna trecu prin toate grijile gospodinei care se teme că friptura se usucă pînă ce vin musafirii. Cînd sosi, în sfîrşit, musafirul nu ceru scuze. Era un om mărunţel, gras, răsufla greu, mînca bine şi cu lăcomie şi nu prea vorbea. În timpul mesei dădu de înţeles că avea să rămînă trei zile. Jimmy îi aruncă o privire nevestei sale, să vadă ce zice. Ospitalitatea Pollyannei se arătă din nou la înălţime.

- Trei zile! Ce bine, domnule Fisher. Vei avea destul timp să ne povesteşti mai multe de acasă.

- Hm, într-adevăr, spuse domnul Fisher, dregîndu-şi vocea. Fii bună, te rog, şi dă-mi sosul.

În seara aceea nu le spuse mare lucru, căci îndată după cină se cufundă în ziar, apoi spuse că ar vrea să se culce.

- Nu e tocmai vorbăreţ musafirul nostru, constată Jimmy cînd uşa camerei musafirilor se închise în urma bondocului.

- O fi obosit, e drum nu glumă de la Beldingsville pînă aici, îl scuză Pollyanna.

Jimmy era tocmai pe punctul să răspundă că domnul Fisher nici nu putea face un lucru mai nimerit decît să se ducă la culcare, cînd îşi aminti că e primul lor musafir, şi dacă Pollyannei îi făcea plăcere să-1 primească, de ce ar necăji-o el cu părerile lui?

In zilele ce au urmat, domnul Fisher se arătă a fi un musafir cam stingheritor. Ceru să i se servească dejunul mai devreme cu o jumătate de oră decît în prima zi, apoi se întoarse la masă de-abia după ce sfîrşi cu toate afacerile lui, fără să-i pese de ora mesei. Nu prea avea a spune mare lucru despre cei de-acasă, în schimb era darnic cu sfaturile. Se mira de alegerea apartamentului şi de ce nu se mutaseră mai în centru.

- Vezi, ne-am gîndit la confortul nostru, răspunse Jimmy calm, nu la acela al unui musafir pretenţios.

Pollyanna îl privi rugătoare şi, deşi părea absorbit de cotletul de berbec din farfurie, simţea cum îl apasă privirea ei. Strînse buzele şi decise că nu se va mai lăsa împins la nici o vorbă nesocotită, oricît de cicălitor şi nesuferit s-ar mai

arăta musafirul lor. Bine că-şi propusese aceasta la timp, căci domnul Fisher îşi dădu cu părerea asupra confortului apartamentelor, în general, şi asupra defectelor aceluia în care locuia ca musafir, în special.

- De pildă, camera în care m-aţi instalat nici nu se poate numi cameră. E o cămăruţă şi atîta tot.

Jimmy duse un cartof fierbinte la gură şi-l înghiţi fără să clipească.

- Şi apoi priveliştea este apăsătoare. Din fereastră se văd numai coşurile caselor. Nu înţeleg cum poate cineva să aleagă un apartament de unde nu se văd decît nişte coşuri.

- Dar se văd şi alte lucruri foarte interesante, sări Pollyanna ştiind că acestea erau punctul negru al lui Jimmy. Uneori stau înadins mai departe de fereastră pînă-mi isprăvesc treaba, de teamă să nu-mi pierd timpul privind afara. Jimmy, ai putea oferi un cotlet domnului Fisher?

- Mă tem să nu fie reci. Cum ţi se par? întrebă acesta cu prudenţă. Ca să fie bune, cotletele de miel trebuiesc servite fierbinţi.

- Nu-i vorbă, însă trebuie să fim mai indulgenţi cu tinerele gospodine, adăugă musafirul graţios, pe cînd Jimmy aproape scrîşnea din măsele de mînie.

Cînd sosi momentul să-şi ia rămas bun, Pollyanna nu era de fel întristată, iar vestea pe care o primi peste două săptămîni din partea familiei Fisher nu-i păru atît de importantă încît s-o comunice îndată Juditei din fereastra bucătăriei. Amînă chiar să-i vorbească lui Jimmy, pînă după stingerea lămpii, şi atunci făcu chiar o sforţare să-şi adune curajul.

- Jimmy, Matilda Fisher soseşte vineri.

- Soseşte? Unde soseşte?

- La noi, în vizită.

- Nu-nţeleg de ce Matilda Fisher simte nevoia să sosească la noi în vizită. Mi se pare că la tanti Polly nu venea prea des în vizită.

- Nu, nu... dar se cunoşteau.

- De, aşa îl cunosc şi eu pe moş Sam Stove, cantonierul cel şchiop. Cu toate acestea, m-aş mira dacă mi-ar scrie deodată că vine să petreacă iarna viitoare la noi, un concediu întreg.

- Chiar ar fi foarte plăcut să ne vină cineva în vizită cu adevărat, răspunse Pollyanna cu o voioşie pe care se străduia s-o facă molipsitoare. E drept că n-am prea avut timp să ne bucurăm de vizita domnului Fisher.

- A, ba da, îl vedeam regulat la masă şi era foarte plăcut!

- Jimmy, nu fi chiar aşa!

- Nu era foarte plăcut? Dacă vrei, pot să-ţi mărturisesc că era grozav, chiar dacă tu nu înţelegi.

- Taci odată, Jimmy! Voiam să spun doar că domnul Fisher avea întruna treabă, pe cînd Matilda n-are să fie ocupată. O să ne plimbăm, o să vizităm cîteva locuri frumoase..., încheie Pollyanna cu voioşie. O să ne simţim foarte bine.

Proiectele Pollyannei au fost primite cu bucurie de Matilda.

- Vreau să văd tot, îi spunea Pollyannei pe cînd se urcau la gară în tramvai. Tata şi mama se miră că pot umbla atît. Îmi place să fiu mereu în mişcare şi cîtă vreme mai e ceva de văzut, nu ştiu ce-i oboseala.

Pollyanna se gîndi că Matilda exagera puţin ca să-şi arate plăcerea de a se putea plimba, dar curînd şi-a dat seama că era adevăr curat.

- Ce zici, azi de dimineaţă ce facem? întreba Matilda în fiecare zi la micul dejun.

La prînz făceau proiecte pentru după amiază, iar seara se plimbau.

La sfîrşitul săptămînii, Pollyanna era zdrobită de oboseală. Umblase atît, încît nu-şi mai simţea picioarele. De atitea excursii pe soarele dogoritor de august o dureau ochii şi se întreba dacă nu cumva va fi nevoită să-şi pună ochelari. De cîteva ori trebui să se mulţumească cu hrană rece, fiindcă Matilda o făcea să întîrzie aşa de mult pe-afară, încît nu-i mai rămînea timp să pregătească masa. Se întîmplă chiar de mai multe ori ca Jimmy să ajungă acasă înaintea lor. Atunci Matilda îl întrebă, exagerînd înadins:

- Vai, domnule Pendleton, ce ai să crezi despre noi? Sîntem nişte haimanale îngrozitoare, nu-i aşa? Dar îmi place aşa de mult să mă plimb!

Dar Pollyanna nu suferea numai din pricina oboselii. Mai era şi altceva. Cînd şi-a făcut bugetul, suma pe care Jimmy o hotărîse pentru cheltuieli de menaj i se păruse mai mult decît îndestulătoare, iar aceea pentru banii ei de buzunar, exagerată. Din pricina unei caraghioase convenţii sociale care pretinde ca gazda să suporte cheltuiala musafirilor, Pollyanna fusese însă nevoită să plătească tramvaiul, maşinile şi plimbările cu vaporaşul, biletele de spectacol, şi chiar mesele la restaurant cînd ele mîncau acolo din cauză că erau prea departe de casă şi prea tîrziu pentru ora mesei. Deşi el îi dăduse o sumă mai mare de bani decît îi ceruse şi îi închisese gura cu o sărutare cînd încerca să-i spună că luna viitoare avea să-i restituie, se simţea foarte nenorocită. Nu dormea de grijă şi se întreba mereu unde şi cum ar putea face economie ca să nu i se pară mereu că nu fusese în stare să se descurce.

Matildei îi părea foarte rău că trebuia să primească şi ea musafiri pe douăzeci şi doi ale lunii, altminteri şi-ar mai fi prelungit şederea.

- Mai sînt atîtea lucruri pe care nu le-am văzut şi nu-mi place să las ceva neisprăvit; dar nu cred că s-ar fi putut face mai mult.

Pollyanna, zîmbind melancolic, recunoscu şi ea că nu li se putea imputa că şi-ar fi pierdut timpul.

După plecarea Matildei, familia Pendleton trecu la un regim sever de economisire, pentru a putea trăi.

Pollyanna se străduia să dea gust cărnii de calitatea a doua pe care o cumpăra, iar Jimmy mînca tot ce-i servea ea cu aerul de a nu face diferenţă între carne de berbec şi pui fript. În timpul liber, se plimbau prin parc sau se aşezau pe cîte o bancă şi sub clar de lună îşi împărtăşeau impresii. După două săptămîni petrecute în felul acesta, Jimmy, întorcîndu-se într-o seară acasă, fu întîmpinat de Pollyanna care era cam speriată.

- Hai, spune, ce s-a întîmplat? o întrebă el pe cînd îşi atîrna pălăria. Cînd soseşte următorul Fisher?

- Jimmy, eşti extraordinar, izbucni Pollyanna uitînd-u-şi întristarea. Cum ai ghicit?

- Ce, e adevărat că... Ei, asta-i culmea!

- Domnul Fisher are treabă aici şi s-a gîndit s-o a-ducă de astă dată şi pe soţia lui, răspunse Pollyanna cu o voce slabă.

Jimmy tăcu cîteva clipe. îşi dădu seama că domnul şi doamna Fisher găsiseră mijlocul de a economisi cheltuiala hotelului şi a excursiilor şi că păreau hotărîţi să vadă cît mai multe din frumuseţile capitalei, pe socoteala altora. Fiindcă Pollyanna era însă atît de simţitoare în ceea ce priveşte ospitalitatea, se hotărî să-şi spună părerea cu multă prudenţă.

- În felul acesta vom găzdui întreaga familie Fisher, nu-i aşa?

Pollyanna nu-i răspunse îndată.

- Jimmy, spuse în sfîrşit, m-am gîndit şi am ajuns la concluzia că trebuia să procedez altfel cu musafirii noştri. Cred că nu m-am purtat cum trebuie.

Jimmy păru că vrea s-o întrerupă, dar se răzgîndi.

- Fireşte, cînd ai apartament, continuă Pollyanna serioasă, e foarte plăcut să primeşti prietenii. Cînd eşti sărac împărţi cu ei ce ai, dar eu am împărţit mai mult decît ce aveam. Vrei să vii cu mine la bucătărie, Jimmy? Am să pregătesc masa şi între timp vom vorbi.

Jimmy o urmă, curios să audă unde va ajunge.

- Acasă serveam întotdeauna pui, cînd aveam musafiri; dar la Beldingsville, un pui cumpărat la Doley e mult mai ieftin decît aici.

- Aşa e, aprobă Jimmy.

- Cînd a venit domnul Fisher, şi mai pe urmă Matilda, am procedat ca şi cum am avea mai mulţi bani de cheltuit decît aveam în realitate. De atunci am fost nevoită să fac economie, să ne lipsim de unele lucruri ca să restabilim echilibrul. Asta nu-i drept. Am hotărît ca de acum înainte să cheltuiesc o sumă anumită pe săptămînă, fie că sîntem singuri, fie că vom avea musafiri. Cine ne iubeşte se va mulţumi şi aşa.

Jimmy mînca bine şi cu poftă, cu toate că străduinţele Pollyannei nu reuşeau să dea tocanei de berbec gustul fripturii. Din cîteva cuvinte aruncate, Pollyanna înţelese că Jimmy se bucura de apropiata sosire a soţilor Fisher. Asta-i lua o piatră de pe inimă, căci în momentul cînd îi comunicase vestea prima oară, Jimmy părea că nu se prea bucură.

Musafirii au sosit aşa cum au anunţat. Pollyanna se duse la gară, ca s-o aştepte pe doamna Fisher, deoarece domnul Fisher avea treburi importante în oraş. Doamna Fisher se interesă de toate şi, cînd văzu camera în care urma să fie găzduiţi, începu să rîdă.

- Îmi spusese bărbatul meu că e cît o cutie de conserve, dar nu-i nimic, nu te necăji, o să ne mulţumim cu atît, în cele cîteva zile cît vom sta aici.

Cuvintele acestea ar fi trebuit s-o îmbărbăteze pe Pollyanna, însă ele rămaseră fără efect. Ca şi data trecută, domnul Fisher sosi cu întîrziere la masă, dar de data asta, Pollyannei nu-i mai păsa. Mîncărurile erau dintre acelea care nu se usucă stînd pe foc. Apoi, ca toată lumea, Pollyanna era bucuroasă să mai amîne un lucru neplăcut, deşi ştia bine că trebuie să-1 înfrunte în cele din urmă.

Lui Jimmy îi era greu să rămînă serios cînd se aşeză la masă în faţa soţiei lui. Obrajii Pollyannei erau stacojii, îşi amintea, ruşinîndu-se, de tradiţiile ospitalităţii la Beldnigsville şi apoi îi părea rău că nu se osîndise pe sine şi pe Jimmy la pîine cu brînză timp de o săptămînă ca să poată oferi pui fript musafirilor ei zdraveni şi rotofei.

Jimmy se întoarse spre vecina din dreapta şi o întrebă:

- Îmi daţi voie, doamnă, să vă servesc cu un rasol de vacă?

Doamna Fisher îl privi şiret, crezînd că glumeşte, apoi se uită în farfurie. Nu mai era nici o îndoială, era rasol de vacă cu sos. Roşeaţa din obrazul Pollyannei se întinse pînă la urechi.

- Mulţumesc, răspunse doamna Fisher acru, nu te osteni.

- Sînteţi cumva vegetariană? întrebă Jimmy vesel, punîndu-i în farfurie crochete de cartofi şi fasole verde. Mulţi medici pretind că e un regim igienic. Apoi, întorcîndu-se spre vecinul din stînga, îl întrebă:

- Pe dumneata, domnule Fisher, cu ce să te servesc?

Domnul Fisher răspunse posomorit că voia să se servească singur; se cunoştea că era dezamăgit. în cele din urmă, îi dădu voie lui Jimmy să-1 mai servească încă o dată.

- Dar nu-mi da prea mult, îi spuse.

- Mănîncă atît cît ţi-e poftă, răspunse Jimmy prietenos. Fasole mai vrei? Dar crochete? Nevastă-mea le face foarte bune.

Era de ajuns pentru domnul Fisher şi pentru Jimmy; Pollyanna care mînca de obicei cu poftă, abia gustă. Jimmy mîncă cu poftă ca întotdeauna, lăudînd din cale-afară mîncărurile, pe cînd Pollyanna roşea mereu, stră-duindu-se să-1 facă să tacă. Doamna Fisher îl asculta cam neîncrezătoare. .

Şederea soţilor Fisher nu a fost de lungă durată. Chiar a doua zi, doamna Fisher spuse că avea de gînd să facă o excursie în direcţia vestului. Pollyanna i-a propus s-o conducă la vapor căci nu putea s-o întovărăşească, îi spuse aceasta cu o voce tremurătoare. Doamna Fisher făcu o mutră supărată, şi aşa rămase pînă ce-şi luă rămas bun de la ***gazdă,*** îndată după micul dejun de a doua zi.

După plecarea lor, Jimmy, bănuind că Pollyanna era necăjită şi gata să plîngă, încercă s-o înveselească, făcînd glume. Pollyanna plînse foarte puţin, dar mai mult de uşurare.

- Foarte bine ai făcut, dragă, o îmbărbăta Jimmy; pe prieteni îi vom primi întotdeauna cu plăcere, dar nu ţinem hotel pentru oricine are chef să se invite singur. Există o vorbă despre crimele făptuite în numele libertăţii; tot atîtea crime se comit şi-n numele ospitalităţii, dragă, crede-mă.

Pollyanna, cu lacrimi în ochi, era de părerea soţului ei, cu toate că Fisherii erau primii musafiri pe care-i primise în casa ei şi-i părea îngrozitor că vizita se sfîrşise astfel.

- La urma urmei, spuse ea, există oameni a căror vizită ne-ar face plăcere, pentru că ar fi mulţumiţi cu ceea ce le putem oferi.

***

În timpul vizitelor familiei Fisher, relaţiile prieteneşti dintre Judit şi Pollyanna se adînciră. Amîndouă fuseseră dezrădăcinate din căminul în care avuseseră numeroşi prieteni şi mutate în singurătatea unui oraş mare.

Tocmai lucrul acesta a creat între ele un fel de prietenie care le scăpa de descurajare atunci cînd se simţeau singure.

Asemănarea dintre felul de viaţă al uneia şi al alteia, vădit pentru cineva din afară, era totuşi o asemănare de suprafaţă.

Pollyanna era gospodină pricepută. Învăţăturile primite de la Nancy, în bucătăria de acasă, îi prindeau bine acum, în propria ei gospodărie; iar treburile gospodăreşti, în loc să-i fie povară, erau cea mai mare plăcere a ei.

În schimb, Juditei nu-i plăcea de fel să se ocupe de gospodărie, aşa cum se întîmplă de obicei celor ce fac o muncă fără să fie deprinşi cu ea. Avea treabă întotdeauna, dar niciodată nu făcea un lucru la timp; se plîngea că e obosită, iar Pollyanna nu reuşea să descopere cauza acestei oboseli.

Deosebirea dintre cele două femei avea cauze mai profunde. Pollyanna se deprinsese din copilărie cu ***jocul mulţumirii şi căuta aproape instinctiv partea bună, frumoasă a oricărui om şi a oricărui lucru;*** e drept că o şi găsea întotdeauna. Judit, dimpotrivă, se lăsa pradă în mod regulat unor adevărate accese de nemulţumire; neplăcerile cele mai mărunte luau atunci proporţii de adevărată catastrofă. Nu era o fiinţă dezagreabilă, dar era iute din fire. Nu degeaba se temea Pollyanna că certurile repetate ar putea tulbura fericirea tinerei perechi căreia îi purta prietenie.

Nu poftise încă la masă pe soţii Thayer, deşi ar fi dorit s-o facă; vizitele familiei Fisher epuizaseră toate mijloacele financiare de care dispunea pentru musafiri. În schimb nu lăsase să-i scape nici un prilej de a se arăta vecină bună. S-a dus de cîteva ori la Judit ca s-o înveţe să gătească; din păcate, rezultatele lăsaseră întotdeauna de dorit. E greu să înveţi un lucru care nu te interesează; privind bucătăria ca pe o corvoadă, fireşte că Judit nu putea fi elevă bună.

La puţin timp după plecarea soţilor Fisher, Judit veni să-i ceară ajutor. Pollyannei îi părea bine, căci aceasta îi dovedea că legătura lor se prefăcuse într-o adevărată prietenie.

- Vai, Pollyanna, am o mare problemă! Vrei să m-ajuţi? Ghici ce mi-a făcut bărbatul meu?

- Ce ţi-a făcut? întrebă Pollyanna cu prudenţă.

- Închipuieşte-şi că a întîlnit zilele trecute pe unul din prietenii lui şi 1-a poftit la masă.

Pollyannei îi venea să rîdă de tonul ei supărat.

- N-ai de ce să te superi. De mult vrea el să-şi prezinte soţia unor vechi prieteni.

- De-ar fi să mă prezinte numai ca nevastă nu m-aş teme de nimic. Gîndeşte-te însă că trebuie să apar şi ca bucătăreasă şi prevăd că domnul Dunning, cînd o să plece de la noi, are să-1 compătimească pe Russel, felicitîndu-se totodată că a rămas neînsurat. Bărbaţii sînt răi, încheie Judit pornită.

Nu era prima dată cînd discutaseră între ele chestiunea aceasta, dar de data asta, Pollyanna nu voi să dea nici un răspuns. O întrebă deci ce avea de gînd să pregătească pentru masă, apoi, fiindcă Judit nu hotarîse nimic, propuse ea cîteva feluri. în ceea ce priveşte desertul n-avea decît să aleagă.

- Ascultă, Judit, ştiu o budincă minunată care nu costă mult. Dacă vrei, vin eu să ţi-o fac.

- Mai întrebi? Eşti un înger.

- Ce idee! îmi place să gătesc, ştii? Şi acum îmi fac plăcerea pe cheltuiala ta. Uite creion şi hîrtie; am să-ţi spun tot ce trebuie să cumperi.

Au mai stat de cîteva ori de vorbă în cursul acelei zile, şi au hotărît ca a doua zi Pollyanna să se grăbească cu treaba ca să fie pe la ora zece la Judit.

- Vezi că budinca asta stă mult la cuptor, îi explica Pollyanna grijulie, şi în timp ce se face, te mai pot ajuta la altceva.
Recunoştinţa Juditei era mişcătoare.

- Asta-i cu adevărat prietenie, Pollyanna. Dacă voi trece examenul acesta fără ca Russel să se supere, meritul va fi al tău.

- Ţi-am mai spus că mie îmi place să fac bucătărie.
La zece fix sînt la tine.

Judit o îmbrăţişa cu dragoste şi o sărută. Pollyanna îi răspunse la fel, deşi se simţea cam stingherită în faţa acelui elan.

"Ea crede că-i fac cine ştie ce bine", îşi zicea în sinea ei, "cînd de fapt pentru mine e doar un fel plăcut de a-mi petrece timpul. E plăcut să ai de-a face cu oameni care preţuiesc un serviciu, dar mie mi se pare că nu merit atîta recunoştinţă."

Pollyanna era cam supărată cînd, a doua zi la ora stabilită, Judit nu-i deschise. După cum stabilise, s-a grăbit să-şi termine mai repede treaba, şi la zece sună la vecina ei. Nu-i deschise nimeni aşa că bătu la uşă, deşi dacă cineva ar fi fost acasă ar fi auzit soneria. Apoi Pollyanna sună din nou. însă, cu părere de rău, plecă.

"O fi încă la piaţă, îşi spuse ea. Probabil că se va întoarce repede."

A mai încercat încă o dată la zece şi jumătate, apoi din nou la unsprezece, dar fără rezultat.

Deveni neliniştită. În afară de budincă, făgăduise Juditei că-i va face şi nişte prăjiturele cu sirop de zahăr care îi plăceau ei mult. Budinca trebuia să se răcească, şi trebuia timp să absoarbă şi siropul.

"Dacă aş avea din ce, i-aş face prăjiturile la mine, se gîndea Pollyanna. Judit îmi va înapoia, desigur, cele împrumutate."

Din nefericire, mai avea zahăr numai pentru micul dejun de a doua zi, şi nici bani nu prea avea. Trebuia să intre numaidecît la Judit. Nu trecuseră cinci minute de cînd încercase uşa şi se duse din nou să sune. Totul însă, în zadar.

Pollyanna se lăuda uneori că găseşte soluţia chiar în încurcături. Pe cînd se învîrtea disperată în faţa uşii încuiate, îi veni deodată o inspiraţie, şi se miră de ce nu-i venise mai de mult.

"Numai de n-ar fi închis fereastra", se gîndea ea pe cînd încăleca fereastra bucătăriei. Dar e aşa de distrată...

Fereastra vecinei era deschisă în lături. Pollyanna îşi dădu drumul pe zimţul care despărţea cele două ferestre, ţinîndu-se de ghiarele de fier fixate în zid pentru coborîre în caz de incendiu. Îşi zicea că era un exerciţiu folositor, că dobîndea astfel oarecare siguranţă în caz de nevoie.

În bucătăria Juditei găsi îndată zahărul de care avea nevoie şi uită de toate neajunsurile. Aprinse cuptorul aragazului şi se puse pe lucru. Pînă să se încingă cuptorul, prăjiturelele erau deja gata.

Era în toiul lucrului cînd auzi deodată soneria. Se uită la ceas, scutură din cap zîmbind şi se duse la uşă. Înainte de a fi avut timp să deschidă, soneria zbîrnîi din nou. Crezînd că Judit îşi uitase cheia, Pollyanna, cu mîna pe clanţă, glumi:

- Mare poftă aş avea să nu te las să intri.

O voce bărbătească, adîncă, îi răspunse:

- În numele legii, deschide.

Deschise uşa în lături şi se pomeni în faţă cu un sergent de stradă (poliţist). îşi dădea aere, încruntat, cu revolverul în mînă. Asemenea surpriză ar fi fost de ajuns ca să zdruncine şi nervii cei mai oţeliţi. Încrederea în semenii ei, care o făceau să se aştepte numai la bine din partea lor, o făcu pe Polyanna să înfrunte cu calm prezenţa neaşteptată a poliţistului. Privi mirată la sergent şi-1 întrebă:

- Ce s-a întîmplat, mă rog?

Omul păru că ezită.

- Dumneavoastră locuiţi aici?

- Nu, cucoana de aici e plecată. Dar dumneata ce pofteşti?

- Cum ai intrat?

Pollyanna şovăi o clipă, apoi surise. Era ridicolă stinghereala ei.

- Eu? Voiam să prepar ceva în lipsa ei. Am intrat pe fereastră, ţinîndu-mă de ghiarele de salvare.

- Ooo...

Pînă aici sergentul păruse a avea oarecare îndoieli. Acum însă avea aerul unui om care-şi cunoştea bine datoria şi era hotărît să şi-o îndeplinească. Intră, o privi pe Pollyanna, apoi încruntîndu-se spuse:

- Haide, fii cuminte şi urmează-mă. Fără vorbă!

- Să te urmez? Unde? Nu înţeleg.

Sergentul dădu semne de nerăbdare.

- Bine, bine! Oricine ai fi, nu eşti nebună: asta se vede. Nu intră nimeni cu intenţii bune în felul ăsta în locuinţa altuia.

Pollyanna scoase un ţipăt:

- Vai, prăjiturile mele!

Şi fugi în bucătărie. Sergentul fluieră, apoi spuse:

- Atenţie! Nu mă lăsa aşa. Mai e jos un sergent, n-ai să scapi.

Fără să ia seama la ce spunea sergentul, Pollyanna deschise portiţa cuptorului, scoase prăjiturile rumenite care răspîndeau un miros din cele mai plăcute, şi întoarse una să vadă dacă nu cumva s-au ars, cum se temuse, o clipă.

Sergentul îşi scoase şapca şi se scarpină. Nu mai era chiar aşa de sigur. Prăjiturile îl puseră pe gînduri. Deprins cum era cu nenumăratele şiretlicuri ale răufăcătorilor, nu putea totuşi stabili vreun raport între prăjiturile de casă şi intenţiile criminale asupra proprietăţii altcuiva.

Pe cînd sergentul sta pe gînduri, Pollyanna părea că e preocupată numai şi numai de mutarea prăjiturilor din tavă pe farfurie. Se prefăcea! Dacă sergentul i-ar fi luat pulsul, din bătăile repezite ale inimii ar fi tras concluzii asupra văditei sale emoţii. Pollyanna începu să-şi dea seama că a intra pe fereastră în casa vecinului poate fi îngăduit într-un orăşel mic unde toată lumea se cunoaşte, nu însă într-un oraş mare. Vreun locatar al apartamentelor vecine probabil că a văzut-o, pe cînd intra pe fereastra Juditei, şi a înştiinţat poliţia. Ştia bine că-şi putea dovedi nevinovăţia, dar i se părea o ruşine de nedescris să fie condusă la poliţie de un om în uniformă. Şi ce-o să zică oare Jimmy, cînd va afla că nevasta lui a fost arestată pentru furt?

Soneria se auzi din nou, şi Pollyanna se temea că ar putea fi încă unul sau mai mulţi agenţi. Mîna îi tremura atît de tare, încît cuţitul din mîna ei ciocănea în masă aproape fără întrerupere. Sergentul băgă de seamă şi trase unele oncluzii din acest fapt.

- Cine o mai fi acum? întrebă el.

- Nu ştiu, răspunse Pollyanna cu vocea scăzută.

Agentul îşi dădea seama că Pollyannei îi era frică.

- Deschide uşa, şi, oricine ar fi, lasă-1 să intre. Nu încerca să mă duci cu vorba, mă-nţelegi?

Pollyanna se duse la uşă urmată de agentul care părea pregătit pentru orice nouă surpriză.

De bună seamă, era o zi cu surprize, căci în pragul uşii apăru Judit, cu coşul de piaţă pe braţ. Era încălzită şi părea în pragul unei crize de nervi. Fără să pună un cuvînt, se repezi în vestibul, se trînti pe bancă şi se porni pe un rîs cu hohote care parcă voia să se prefacă în plîns.

- Judit, o rugă Pollyanna, ce e? Ce ţi s-a întîmplat?

Îi îngheţa sîngele în vine gîndind la impresia pe care putea să i-o facă Juditei un sergent în casa ei în clipa aceea.

- Pollyanna, izbucni Judit fără să-şi poată trage răsuflarea, întreabă-mă mai bine ce nu mi s-a întîmplat! Ce zi, domnule!

- Dar de ce ai sunat? De unde ştiai că sînt aici?

- Ştiam că ai să recurgi la orice ca să intri să faci prăjiturile. E aproape douăsprezece. Eram sigură că ai să te gîndeşti la zimţul ferestrei şi la ghiarele de salvare.

- Aşa am şi făcut, răspunse Pollyanna serioasă. Dar tu unde ai fost?

- Pe străzi. Ţii minte că mi-ai vorbit de o prăvălie unde se găsesc pui mult mai ieftini decît aici? Am fost acolo şi mi s-a furat portofelul.

Pollyanna uitase cu totul de sergent. Scoase un strigăt de milă.

- O, nu-i cine ştie ce. Portofelul era vechi şi îmi făcusem înainte toate tîrguielile. Mai era în el doar un dolar, mărunţiş, şi cheia. Dar a trebuit să mă întorc pe jos, şi încă cu coşul plin.

Sergentul tuşi. Judit tresări.

- Ce-i cu omul ăsta? o întrebă pe Pollyanna.

- Nu vezi? E un agent de poliţie care a venit sus...

- Agent de poliţie! Dar ce caută în locuinţa mea? Sergentul ieşi mai la lumină.

- Dumneavoastră sînteţi cucoana care locuiţi aici? o întrebă de astă dată pe Judit cum o întrebase înainte pe Pollyanna.

- Da, şi ce vrei? I s-a întîmplat ceva soţului meu?

- O, nu, făcu sergentul împăciuitor, încercînd s-o calmeze pe Judit care, după toate întîmplările ce îi puseseră nervii la încercare, ţipa. Linişteşte-te cucoană, nu i s-a întîmplat nimic! Cucoana asta e prietena dumitale?

- Vezi bine.

- I-aţi dat voie să stea aici în lipsa dumnevoastră?

- Sigur, trebuia chiar să fie aici să-mi ajute să gătesc pentru musafiri, zise ea izbucnind în plîns. E cel mai neplăcut lucru cînd trebuie să te justifici de tot ce faci unui sergent, pe care nu l-ai văzut vreodată, urmă ea suspinînd.

Sergentul se strîmbă, apoi dîndu-şi osteneală să fie amabil spuse:

- Ei, doamnă, poate că într-o bună zi veţi fi mulţumită că ne aveţi pe noi, agenţii de poliţie.

Apoi, întorcîndu-se spre Pollyanna, zise amabil:

- Acum n-am să zic că prăjiturile acestea sînt la fel cu cele pe care le făcea mama, dar să ştiţi că şi bătrîna le-ar fi făcut tot aşa de bune dacă ar fi avut reţeta.

Pollyanna îi dădu două, spunîndu-i că-i pare rău că nu erau gata cu siropul pe ele. Sergentul plecă zîmbind, foarte mulţumit.

După amiaza aceea a fost foarte agitată. Întîmplările dimineţii o făcuseră pe Judit incapabilă să se apuce de lucru, aşa că Pollyanna, după ce făcuse budinca şi isprăvise prăjiturile, mai găti şi pasărea. Apoi, după ce o puse la cuptor, prepară cartofii şi salata. Îmbărbătată de exemplul ei, Judit se linişti, în sfîrşit, pe deplin ca să poată pune masa. Puse lumînări în sfeşnice şi în candelabrele cu abajur colorate, asortate cu florile de pe masă. Era o masă frumoasă. Cu toată

modestia ei, Pollyanna nu putu să se abţină la gîndul că fără ajutorul ei, masa n-ar fi fost aşa de reuşită.

De bună seamă că, în timp ce gătea şi făcea prăjituri pentru Judit, nu putuse găti pentru familia ei, aşa că întîrzie puţin în ziua aceea cu mîncarea, dar Jimmy nu se supără. Ascultă cu interes ce-i povestea nevasta lui despre întîmplările zilei.

- Dacă te-ar fi arestat, cred că ai fi fost acuzată numai de furt şi nu de asasinat sau cine ştie de ce altă fărădelege, încercă el s-o necăjească.

- Jimmy, îi spuse ea cu vocea plîngătoare, singurul lucru de care mă bucur e că ziua de azi e pe sfîrşite.

***

Nimeni n-a putut lămuri pînă în ziua de azi de ce dormi mai bine tocmai în zilele cînd ai mai multă nevoie să te scoli de dimineaţă. De obicei, Pollyanna dormea "somnul celor drepţi" cum i se zice pe drept sau pe nedrept, şi se trezea regulat pe la şase, odihnită şi gata de treabă. Într-o zi însă, cînd Jimmy trebuia să plece mai devreme, Pollyanna a fost trezită de o exclamaţie:

- Vai de mine!

Pollyanna se ridică în capul oaselor, clipi o dată şi întrebă:

- Jimmy, ce-i?

- Ce să fie? Şapte şi un sfert, îi răspunse el sărind din pat. Mi-e necaz, trebuia să fiu plecat de o jumătate de oră.

Nu spuse mai mult. Pollyanna se îmbrăcă în grabă şi pentru prima oară puse o boneţică pe cap, fără să se fi pieptănat îaninte. Jimmy uită să se mai radă şi se aşeză la micul dejun, înainte ca acesta să fie gata. Pollyanna era mulţumită că avea în casă cu ce să prepare un "dejun â la minut"; puse slănina în tigaie trăgînd totodată cu ochiul la cafeaua care nu voia să fiarbă mai repede ca de obicei. Ca să pună capac la toate, pîinea prăjită se arse, tocmai cînd n-avea timp să pună alte felii la prăjit. Curăţă deci cu cuţitul partea arsă, gîndind poate că Jimmy n-o să bage de seamă.

Cînd totul era pe masă, se repezi în dormitor să se dichisească puţin înainte de dejun. Se pieptănă şi începu iar să semene cu Pollyanna cea curăţică şi îngrijită din totdeauna, cînd realiză deodată că Jimmy întîrzie să plece. Fugi în sufragerie; nu era nimeni acolo, iar masa era în dezordine ca după orice prînz.

Putea înţelege din capul locului ce se întîmplase, dar Pollyanna, abia după ce se convinse că pălăria lui Jimmy nu mai era în vestibul, îşi dăcu seama că el plecase fără s-o sărute, fără să-i spună la revedere.

O trecu un fior, deşi în cameră era cald. Ce însemna asta? Uitase să-şi ia ziua bună de la ea sau o făcuse înadins, ca să-i arate că era supărat? Cea de a doua ipoteză era nedemnă de Jimmy, iar cea dintîi era de-a dreptul de nesuportat pentru Pollyanna.

Pollyanna era o femeie înţeleaptă. Îşi spuse singură că n-avea să facă din ţînţar armăsar. Admitea că Jimmy plecase cam supărat, ceea ce nu făcea parte din obiceiul lui, dar cu toate acestea nu merita să-şi facă sînge rău pentru atîta lucru.

"E drept că ar fi trebuit să pun ceasul să sune, dar de obicei mă trezesc aşa de devreme că nu mi-a trecut prin gînd că aş putea avea nevoie de el" îşi zicea în sinea ei.

S-a dus la treaba ei obişnuită, dar nu era veselă ca de obicei. Se cufundase pînă într-atîta în gînduri mohorîte, încît uită de dejun. Apoi hotărî să prepare pentru cină felurile care-i plăceau mai mult lui Jimmy. Noroc că el nu se prea prăpădea după lucruri scumpe. Îi plăcea varza murată pe care o ţinea în nişte borcane mari, astfel încît vecinii erau nevoiţi să se obişnuiască cu acest miros, chiar dacă nu le plăcea. Dar nu o deranja un asemenea punct de vedere; varza avea să fie alimentul de bază şi hotărî să completeze masa ţinînd seama numai de ce-i plăcea lui Jimmy, iar nu de potriveala dintre feluri.

Găsind soluţia practică a acestor dificultăţi, îi revenise Pollyannei veselia, aşa că ziua s-ar fi scurs normal, dacă nu i-ar fi dat prin gînd să se distreze puţin. Socotise întotdeauna că numai atunci cînd eşti bolnav îţi poţi permite să citeşti înainte de masă. E drept că în dimineaţa aceea avea o senzaţie de moleşeală care contravenea cu voioşia ei dintotdeauna. Cauza era de bună seamă lipsa dejunului, dar Pollyanna nu-şi dădea seama de asta. O zi fără îmbrăţişarea lui Jimmy la plecare era o zi fără soare.

Din nefericire, găsi o carte pe care o luase cu o zi înainte cu împrumut de la bibliotecă, o carte pe care bibliotecarul o lăudase mult. La unsprezece, se întinse pe sofaua din salonaş, făgăduind să uite lumea reală, refugiindu-se în aceea a ficţiunii.

Pollyanna cunoştea bine autorii clasici, dar nu era de fel la curent cu literatura modernă şi avea impresia că romanele sînt scrise numai pentru distracţia cititorilor. Citi cu mare interes capitolul întîi, în care făcu cunoştinţă cu o tînără pereche, cum erau şi ei doi, foarte îndrăgostiţi şi foarte fericiţi, aşa cum erau şi ei. Pînă la capitolul al treilea, totul merse bine, dar de-aici încolo, autorul părea a privi dragostea ca pe o glumă, iar primele bucurii în căsnicie se schimbară în curînd în deziluzii, ba chiar în disperare. Schimbarea de atitudine a eroului faţă de eroină, era descrisă cu lux de amănunte care ar fi plictisit-o dacă Pollyanna n-ar fi avut motive să se intereseze de acest subiect.

Citi fără întrerupere, şi lectura îi descoperi realitatea perfidiei lumii, impresie ce se baza desigur şi pe starea ei de moleşeală provocată de lipsa de mîncare. O masă bună e adeseori aliatul cel mai potrivit al cuminţeniei. Pollyanna nu mai mîncase nimic din ajun. Nu era în stare să judece limpede. Cu sufletul la gură, ajunse acolo unde eroul, şezînd la masă în faţa soţiei sale, se consolă spunîndu-şi că de femeia aceea e legat pe viaţă. Un fior rece îi alunecă de-a lungul spinării, şi încrederea în succesul verzei gătite începu să scadă.

Închise cartea la ora două. Moleşeală sporea, şi se duse deci în bucătărie să bea un ceai cu pîine prăjită, dar înghiţea cu greu.

Se putea oare să fie îndreptăţită pretenţia autorului de a cunoaşte firea omenească? Şi viaţa era într-adevăr aşa cum o descria el? Ea însăşi, Pollyanna, era oare numai o copilă uşuratică ce se joacă la marginea unei prăpăstii ce sta să înghită speranţele şi bucuriile ei cele mai dragi? Dar, de ce a plecat Jimmy de dimineaţă fără să o sărute?

Era încă la masă cînd zbîrnîi soneria, şi se sculă să deschidă. Era atît de cufundată în gîndurile ei triste, încît nici nu se întrebă cine ar putea veni la ea.

Se trezi din amorţeală, îmbrăţişată şi sărutată de cineva care striga cu glas voios:

- Eu sînt, eu sînt! Nu credeai că am să te găsesc aşa de repede, nu-i aşa?

- Gladys, drăguţa mea? Cît de bine îmi pare că te văd!

Primirea nu lăsa chip de îndoială asupra bucuriei sincere pe care o simţea. Din capul locului se simţise atrasă de copila precoce şi atît de puţin atrăgătoare, iar în clipa aceasta, cînd gîndurile îi erau aşa de nepricepuţi sfătuitori, ar fi primit bucuroasă pe oricine.

Fără a se lăsa rugată, Gladys cutreieră apartamentul, dar în felul ei, care nu amintea cu nimic de cel al soţilor Fisher, admira totul din toată inima.

- Ce frumos e la tine şi ce linişte, spuse ea oftînd. Eşti fericită că n-ai o droaie de băieţi gălăgioşi. Vecinii mereu trimit la noi portarul să ne spună să nu mai facem gălăgie. Dar ce folos?

Pollyanna îşi închipui atunci pe cei doi fraţi, pe Malcolm şi pe Gregor cel zburdalnic închişi cu cheia într-un apartament din oraş.

- Acum sînt amîndoi la şcoală, fireşte, urmă Gladys, dar fac ei ce fac să lipsească mereu. Ba îl doare în gît pe Gregor, ba îl doare stomacul pe Malcolm. Apoi la nouă şi un sfert, se joacă în baie, stropindu-se cu duşul, şi fac aşa o gălăgie că o trezesc pe mama. Mama niciodată nu se culcă mai devreme de două sau trei noaptea, aşa că trebuie să doarmă cel puţin pînă la ora douăsprezece, altfel ar fi zbîrcită.

Simpatia Pollyannei pentru Gladys nu era atît de puternică, încît s-o facă să arate interes pentru trezirea prea timpurie a doamnei Moore. Fără să mai adauge vreun cuvînt, se duse să-şi aducă lucrul, şi cele două prietene, atît de deosebite una de alta, se porniră la taclale. Deşi tăcerea Pollyannei nu era tocmai un imbold, Gladys continuă să vorbească numai despre mama ei.

- Cred că iarna viitoare, mama va avea succese mai mari decît oricînd. Primeşte o sumedenie de invitaţii şi iese mereu cu tinerii.

Pollyanna împletea fără preget.

- Mama pare foarte tînără pentru vîrsta ei, continuă Gladys mulţumită, dar asta nu-mi foloseşte acum, cînd cresc şi eu. Ştii ce face? Spune cunoscuţilor ei că e cea de a doua soţie a lui tata.

- Cum adică a doua soţie?

Deşi scopul minciunii era cît se poate de limpede, Pollyannei nu-i venea să creadă.

- Vezi bine, nu înţelegi? Spune că e mamă vitregă.

Gladys izbucni în rîs, explicîndu-i subterfugiul la care recurgea mama ei. Adăugă:

- Noroc că din punct de vedere fizic nu-i semănăm nici eu nici băieţii, altfel s-ar cunoaşte adevărul.

Pollyanna nu putea vorbi de indignare, cînd fetiţa continua să vorbească despre succesele mamei ei, numindu-le pe rivalele sale "nişte babe nebune". Dar pe cînd fetiţa vorbea obosind-o cu povestirile ei, în mintea Pollyannei răsăriră alte gînduri pe fondul supărării de dimineaţă, ca ghioceii care-şi croiesc drum prin scoarţa îngheţată a pămîntului, spre căldura soarelui.

Autorul cărţii pe care o citise, la urma urmei, nu era atotştiutor. Realitatea nu era o scorneală a unor inşi sentimentali, ci o calitate inerentă omului. Fetiţa aceasta neştiutoare, ce-şi lăuda mama care o neglija şi abuza de bunăvoinţa ei, era dezminţirea cea mai răspicată a părerii sale despre oameni, pe care îi numea egoişti pînă în măduva oaselor. Ascultînd-o pe Gladys, Pollyanna se ruşina de a se fi lăsat pradă pesimismului pentru o clipă. Acum, atitudinea aceasta îi apărea doar ca o desăvîrşită lipsă de încredere.

Tocmai într-un tîrziu, şi după ce încercase de cîteva ori să plece, Gladys izbuti să se despartă de Pollyanna.

- Trebuie să mă întorc acasă, spuse ea întristată, altfel băieţii vor răsturna casa şi servitoarele îşi vor face bagajele. Nu-ţi închipui cît de greu e să oprim o servitoare mai multă vreme, şi dacă reuşim să găsim una care vrea să rămînă, îşi face de cap. Ele spun că eu sînt prea mică şi nu mă ascultă, iar mama sau e plecată, sau doarme. Uneori sînt atît de supărată că le-aş da drumul la toate, dar nu ştiu să gătesc! Mama spune că ne fură ca-n codru. Aşa mi se pare şi mie, dar dacă strecori o observaţie despre tîrguieli, se supără foc şi fac o gălăgie...

Îndată ce se închise uşa în urma lui Gladys, Pollyanna începu să cureţe varza. Pe cînd era mai cufundată în lucru, sună telefonul. Asta se întîmpla rareori, şi atunci chiar din greşeală. Nu se grăbi deci să răspundă "allo".

- Allo, răspunse vocea caldă a lui Jimmy, făcînd-o să tresară de parcă nu l-ar fi auzit de luni de zile. Ai pregătit ceva pentru cină?

- Tocmai începeam.

- Ştii ce? Ce-ar fi să renunţi şi să ne întîlnim în oraş? Luăm masa la restaurant, şi pe urmă mergem la un spectacol. Ce zici?

- Ooo, Jimmy... zise ea, însă teama îi opri deodată bucuria. Nu crezi că ar fi prea costisitor?

- Asta nu te priveşte, doamnă Pendleton, eu plătesc. Ascultă, cînd crezi că poţi fi gata?

Pollyanna îi răspunse că era gata imediat. S-au înţeles deci în privinţa orei şi a locului de întîlnire, apoi îşi spuseră la revedere. Se îmbrăcă fredonînd, iar din cînd în cînd se oprea ca să zîmbească. Era atît de frumos din partea lui că-şi

răscumpăra vina din acea dimineaţă. Şi apoi, chiar de-ar fi plecat înadins fără să-i dea bună ziua ca să-i arate cît era de supărat, tot era dispusă să-i primească scuzele.

Dar să nu-şi închipuie că trebuie să se scuze în felul acesta! Au petrecut o seară încîntătoare. Mai întîi au luat masa într-un restaurant italienesc, apoi s-au dus la teatru. Deşi sala era supraîncălzită, Pollyanna tremura înfiorată în momentele cele mai dramatice.

La înapoiere, după ce-i spuse de cîteva ori cîtă plăcere îi făcuse această seară, Pollyanna adăugă cu duioşie în glas:

- Dar să ştii, dacă ţi se mai întîmpla şi altă dată să uiţi ceva, să nu te crezi dator să-ţi răscumperi vina cu atîta cheltuială!

- Am uitat ceva? strigă Jimmy. Ce-oi fi uitat oare?

Pollyanna îl privi. Nu-i venea să creadă că vorbea serios, dar Jimmy o privea şi el fără să clipească.

- M-ai rugat să-ţi aduc ceva din oraş?

Apoi, fiindcă ea nu răspundea:

- Îmi pare rău, dar nu-mi amintesc. Altă dată să-mi faci un semn, să nu uit.

Pollyanna crezu că e mai bine să nu-1 mai lămurească. Descoperind însă că Jimmy nici nu ştia ce uitase, înţelese deosebirea adîncă dintre bărbaţi şi femei. Culcîndu-se în seara aceea, Pollyanna nu era întristată, pentru că învăţase o lecţie de viaţă în plus.

* * *

După masa la care Pollyanna ajutase cu atîta dăruire, relaţiile dintre soţii Thayer se amelioraseră. Tînărul fusese surprins plăcut de bunătatea mîncărilor şi mîndru de impresia pe care soţia lui o făcuse asupra prietenului. Judit primise laudele, fără să-şi dea cîtuşi de puţin seama că nu le merita nicidecum.

Bugetul reluîndu-şi echilibrul după vizita costisitoare a familiei Fisher, Pollyanna se putea gîndi, în sfîrşit, să-i poftească şi ea la masă pe soţii Thayer. Pe măsură ce-1 cunoştea mai bine, Pollyanna începea să-1 simpatizeze pe Russel. Fireşte, nimeni nu se putea măsura cu Jimmy, dar Russel era uneori atît de vesel şi zglobiu, încît se întîmpla ca Pollyanna să-şi descopere faţă de el sentimente de admiraţie.

Timp de cîteva săptămîni, Judit se abţinu de la învinuirile ei împotriva sexului masculin. Apoi începu din nou, dar cu mai puţină asprime.

— Bărbaţii sînt egoişti! Bărbaţii sînt despoţi! Bărbaţii sînt nişte brute! îi spuse ea, fără menajamente, Pollyannei, într-o dimineaţă.

Pollyanna ştia bine că Russel nu era o brută, aşa cum nici Judit nu era o vrăjitoare bătrînă. Dar amîndoi erau iuţi din fire şi se porneau pe certuri fără sfîrşit. Se întîmpla adeseori ca Pollyanna, cu riscul de a părea nepoliticoasă, să întrerupă una din aceste certuri, schimbînd subiectul "conversaţiei". Dar sforţările ei de a restabili armonia în această căsnicie nu prea aveau succes, căci

Judit şi Russel, împiedicaţi de a se certa, îşi aruncau priviri furioase, chiar cînd vorbeau despre altceva.

Cele două femei au hotărît să facă împreună conservele de toamnă şi dulceţurile, o zi la una, o zi la cealaltă. Era mai bine aşa pentru amîndouă. Judit se bucura de priceperea şi de experienţa Pollyannei, iar aceasta, neputîndu-se deprinde cu singurătatea, se amuza în tovărăşia Juditei, deşi nu-i era de mare folos.

Într-o dimineaţă, cînd Pollyanna, îmbrăcată în şorţ cu mîneci ca o şcolăriţă, sună la uşa vecinei, aceasta o primi ciufulită, cu ochii umflaţi de plîns. Se aruncă de gîtul Pollyannei şi se porni şi mai tare pe plîns.

- Judit, dragă, ce e, ce s-a întîmplat?

Un întreg şir de nenorociri se perindă prin faţa ochilor Pollyannei, pe cînd se străduia să afle ce ar fi putut provoca o asemenea disperare. Judit plîngea fără să dea vreo explicaţie, aşa că Pollyanna o întrebă blînd:

- Ţi-e rău? Eşti bolnavă?

- Întrebi dacă mi-e rău? Da, mi-e rău, sînt scîrbită de totul; mi-e silă de viaţă!

- Ooo!

Un fior o trecu pe Pollyanna, căci presimţea motivul crizei. Într-adevăr, temerile ei se adeveriră în curînd.

- De ce oare fetele nu se mulţumesc să trăiască fericite la părinţi? izbucni Judit. De ce vor să se mărite, să părăsească pe cei ce le iubesc ca să fie apoi nenorocite?

Pollyanna o mîngîie pe cea care plîngea cu sughiţuri.

- Haide, hai, nu e chiar aşa de îngrozitor, îi spuse ea ca s -o liniştească.

- Ba e mai rău, nici n-am cuvinte să spun cît de rău. Vai ce nenorocită sînt şi cît de tare nu-i pot suferi pe bărbaţi! Sînt drăguţi numai atunci cînd sînt singuri, dar ulterior devin groaznici!

Pollyanna avea poftă să-i răspundă că şi bărbaţii se puteau aştepta la surprize neplăcute, însă îşi aminti la timp că nu ăsta era momentul, şi ca s-o liniştească îi spuse:

- Nu mai plînge, draga mea, are să te doară capul.
Du-te mai bine de te piaptănă, şi să ne apucăm de roşii.

Roşiile! Cuvîntul Pollyannei făcu să sece lacrimile Juditei, care răspunse dispreţuitoare:

- N-am să mă omor acum ca sâ-i pun roşii pentru iarnă, să le mănînce el. Puţin îmi pasă dacă o să moară de foame!

Pollyanna tresări. O uluia întotdeauna lipsa de stăpînire de sine a femeilor din generaţia ei. Îşi putea închipui pe Jimmy supărînd-o, rănindu-i sentimentele, zdrobindu-i chiar inima, însă nu-şi închipuia că ar fi putut mărturisi vreodată vreo vină a soţului ei, chiar şi prietenei celei mai intime. Se mărgini deci să spună, cît putea de liniştit:

- Dar ai cumpărat roşiile şi nu le poţi lăsa să se strice.

- Puţin îmi pasă, las' să putrezească.

Era totuşi vădită influenţa Pollyannei asupra nervilor Juditei. Vocea tot mai era morocănoasă, dar dispăruse totuşi orice urmă de isterie. Ridică fruntea de pe umărul Pollyannei, se duse la oglindă, se privi cu atenţie, şi spuse:

- Parcă aş fi o vrăjitoare bătrînă, aşa-i? Dar nu-i nimic, pentru că nu-i pasă nimănui.

- Am să văd eu de roşii pînă ce te îmbraci tu, îi spuse Pollyanna liniştită.

Pe cînd se ducea în bucătărie să facă pregătirile, Pollyanna îşi zicea că treaba aceasta nu-i era prea plăcută Juditei care o considera o corvoadă, dar pe care trebuia s-o facă cu mai multă răspundere.

- Doamne, cît ar fi de uşoară viaţa, dacă fiecare ar avea numai grijile lui! se gîndea Pollyanna, aşa cum mai cugetaseră şi atîţia alţii înaintea ei.

Cînd Judit apăru în cele din urmă, o părăsise nevoia de a se spovedi; era însă morocănoasă, apatică şi făcea tot ce i se spunea, ca un robot. Strădaniile Pollyannei de a se arăta sociabilă rămîneau ca întotdeauna fără ecou, şi ea se simţea obosită, mai mult din pricina încercărilor de a o înveseli pe Judit, decît de muncă.

În cu totul alte împrejurări, borcanele înşirate pe două rînduri ar fi fost un prilej de bucurie pentru amîndouă, dar Pollyanna abia le privea, pe cînd Judit părea că nici nu le vede. Tocmai cînd Pollyanna spuse că vrea să se ducă acasă, Judit păru că se trezeşte dintr-o letargie şi-i zise:

- Îţi mulţumesc, că m-ai ajutat.

Fără a lua în seamă cuvintele ei, Pollyanna o îmbrăţişa, o sărută şi-i spuse:

- Nu fi disperată. Cînd vei fi mai liniştită, gîndeşte-te că lucrurile nu sînt chiar aşa de negre cum ţi se par.

- Nu ştiu! făcu Judit cu vocea frîntă, desprinzîndu-se din îmbrăţişarea Pollyannei care pleca.

Acasă, se ruşina de acel sentiment de uşurare care o cuprinsese cînd se văzu iar singură, departe de lume.

- Ce bine e să fii la tine acasă! Sărmană Judit! Şi e aşa de uşor să trăieşti liniştită! De ce oare oamenii îşi născocesc ei înşişi necazuri şi supărări?

Seara, cînd s-a întors, Jimmy a fost izbit de oboseala Pollyannei. Necăjit, o întrebă ce făcuse de s-a obosit aşa de tare.

- N-am făcut nimic ce m-ar fi putut obosi. Am fost doar la Judit, să-i ajut la roşii.

- Aşa se explică. Ai făcut toată treaba ta şi jumătate din a ei.

- Jimmy, eşti caraghios.

Însă pe cînd se încrunta, Pollyanna se bucura în sinea ei că cineva îi purta de grijă, lucru firesc pentru o femeie, oricît de energică ar fi ea.

Seara a fost liniştită şi plăcută. Pollyanna împletea, şi Jimmy îi citea. Avuseseră de gînd să se culce devreme, dar cartea era interesantă şi de cîte ori se sfîrşea un capitol, Jimmy spunea că va mai citi încă unul, numai unul.

Abia cînd ceasul bătu unsprezece, Pollyanna puse jos lucru! şi zise:

- E destul Jimmy; am ajuns la un pasaj foarte interesant şi recunosc că e greu să ne oprfm, dar mîine toată ziua o să ne bucurăm, gîndindu-ne la lectura ce ne aşteaptă.

- N-am să-ţi las cartea acasă, mi-e teamă că ai s-o citeşti fără mine!

- Ştii bine, Jimmy, ca niciodată n-aş face una ca asta. Noroc că ne place amîndurora aceeaşi carte, nu-i aşa?

- Într-adevăr, mare noroc!

Dar Jimmy strică efectul cuvintelor sale, căscînd din răsputeri.

- Sărăcuţul, te-am ţinut atîta să-mi citeşti, încît pici de somn.

Pollyanna se sculă repede să strîngă lucrul, apoi, trecînd pe lîngă Jimmy, îl mîngîie. în clipa aceea zbîrnîi soneria.

- Cine oare poate fi la ora aceasta?

Jimmy se sculase să afle el însuşi răspunsul la această întrebare, dar Pollyanna, fără să-şi dea bine seama, îl opri.

- Stai, Jimmy. Lasă-mă pe mine, te rog.

Presimţirea n-o înşelase. Musafirul nocturn din uşă era Judit, îmbrăcată în rochie de oraş, cu o valiză într-o mînă şi o umbrelă în cealaltă.

- Pollyanna, mîine de dimineaţă mă întorc la părinţii mei. Pot să rămîn peste noapte la voi?

Pollyanna o trase în vestibul şi închise uşa după ea. Nici un cuvînt nu-i venea pe buze Juditei, dar ochii trişti parcă grăiau:

- Da, l-am părăsit, zicea Judit cu o voce de nerecunoscut. Am îndurat cît am putut... Bineînţeles, dacă nu mă vreţi, Pollyanna...

- Intră, draga mea, îi spuse aceasta cu vocea aproape tremurătoare. Sigur că te primim. Dar vai, Judit, ce îngrozitor!

- Nu, nu e îngrozitor, ci e o mare uşurare. Am încheiat un capitol din viaţa mea... Mă întorc la părinţi. Ei, săracii, mă iubesc cu adevărat.

- Dar te iubeşte şi Russel. E o fire iute, spune adeseori ce nu crede, dar se vede că te iubeşte mult de tot.

- Mă iubeşte! zise Judit cu amărăciune. Bărbaţii nu-şi dau seama de valoarea cuvîntului; se iubesc numai pe ei înşişi.

Pollyanna realiză că nu era momentul potrivit să ţină partea sexului tare. De aceea tăcu, deşi îi venea greu. Judit, într-un moment de surescitare, care o făcea certăreaţă, continuă:

- Mîine dimineaţă ies mai întîi în oraş să telegrafiez acasă să-mi trimită bani de drum. N-am destui, fireşte. Niciodată nu-mi dădea suficienţi pentru coşniţă, ca şi cum i-ar fi părut rău că se desparte de bani. Bărbaţii fac economie acasă şi cînd e vorba de nevastă, niciodată cînd e vorba de ei. Am băgat de seamă lucrul acesta.

Pollyanna închise uşa camerei. Îi părea rău că nu făcuse asta mai devreme. Judit era însă prea înfierbîntată, prea cufundată în supărările ei, ca să bage de seamă lucrul acesta.

- Îmi pare rău numai că am îndurat atîta vreme. Am înţeles de la început că m-am înşelat, dar eram prea mîndră ca s-o recunosc. Cred, însă, că la urma urmei e o prostie să duci o viaţă nenorocită din mîndrie. Zică lumea ce-o vrea, mie mi-e tot una.

Din nou, Pollyanna luă o înfăţişare calmă, liniştită cu care de atîtea ori reuşise s-o îmblînzească pe Judit.

- Ai tot ce-ţi trebuie? o întrebă ea cu tonul cel mai firesc, aşa cum ar fi întrebat bunăoară pe un musafir obişnuit. Să ştii că nu te trezesc pentru micul dejun, deoarece cred că ar fi mai bine să te scoli cît mai tîrziu.

O îmbrăţişa şi o sărută pe obrajii pe care-i simţea încinşi şi-i ură noapte bună.

Intrînd în dormitor, Pollyanna înţelese că orice explicaţie pentru Jimmy era de prisos. Vocea Juditei a putut fi auzită în toate colţurile micului lor apartament. Jimmy părea îngrijorat, dar cînd Pollyanna intră în cameră, se strădui să-şi dea aerul unui om interesat.

- O, Jimmy, oftă Pollyanna mulţumită că nu mai trebuia să explice sosirea musafirului. E îngrozitor, nu-i aşa?

- Da, răspunse Jimmy parcă şovăind, e îngrozitor, dar vina nu e numai a lui, cum pare a crede ea.

- Sigur că nu; Russel are multe părţi bune. Fireşte că are şi defecte; pretinde ca totul să meargă după capul lui. Cred că dacă ar vrea să ia exemplu de la tine...

- Să ia exemplu de la mine! o întrerupse Jimmy, uluit. Dar deosebirea între Russel şi mine nu e chiar aşa de mare. Mă miră mai mult faptul că Judit n-a luat exemplu de la tine. Se plînge întruna, draga mea, şi un bărbat care, la urma urmei e şi el om, nu suportă o femeie mereu nemulţumită. Dacă se întîmplă să nu se înţeleagă asupra unui lucru, nu conteneşte cu ironiile, şi îl scoate din fire pînă ce-i spune cuvinte grele, dar de care după aceea se căieşte. Dacă aş fi eu în locul lui Russel aş fi mult mai rău ca el, sînt sigur, iar dacă ar fi el în locul meu, ar fi un soţ model. Cînd mă gîndesc la bietul băiat şi că eu sînt aşa de fericit...

Vorbise mai mult decît îi era felul; se opri deodată şi o îmbrăţişa pe Pollyanna care se strînse lîngă el, între-bîndu-se dacă nu era oare un păcat să te simţi atît de fericit cînd alături de tine un suflet se zbate şi suferă.

***

A doua zi, Judit nu se sculă ca să-şi aranjeze plecarea după cum spusese că are de gînd. Pollyanna nu o trezi, umbla în vîrful picioarelor pregătind micul dejun, apoi, pe cînd mîncau, Pollyanna şi Jimmy vorbiră în şoaptă. Contrar obiceiului, Pollyanna nu-1 conduse pe Jimmy la uşă. Se duse la lucrul ei, dar făcea numai treaba care se putea face fără zgomot şi trăgea cu urechea dacă se mişcă ceva în camera de oaspeţi.

La ora zece, o voce slabă o strigă. Se grăbi să intre, dar rămase îngrozită văzînd faţa palidă culcată pe pernă. Avea cearcăne negre, ceea ce făcea ca ochii să-i pară nefiresc de mari, iar buzele erau albe ca cearşaful.

- Pollyanna, îmi pare rău, spuse ea cu o voce slabă, dar mă tem că n-am să fiu în stare să mă scol; mă simt rău, parcă aş fi bolnavă.

Pe cînd aşeza cuvertura patului, Pollyanna îi zise:

- Rămîi culcată, Judit, are să-ţi treacă. Să-ţi fac o cafea, poate are să te învioreze.

- Nu, te rog!

Propunerea Pollyannei de a o servi cu cafea îi făcuse şi mai rău, căci paloarea Juditei se prefăcuse într-o culoare verzuie, şi apoi închisese ochii. Pollyannei îi păru rău că-i făcuse o asemenea invitaţie, aranja deci prin cameră, trase perdeaua ca s-o ferească de soare, apoi ieşi lăsînd uşa întredeschisă. Era mai liniştită la gîndul că Judit nu putea pleca îndată. Avusese pînă acum prilejul să constate că multe nenorociri devin ireparabile prin faptul că oamenii procedează stăpîniţi de mînie.

În cursul după-amiezii, Judit mîncă puţin, dar se simţea prea slăbită ca să se dea încă jos din pat. Seara aceea a fost cu totul diferită de cele cu care se obişnuiseră Jimmy şi Pollyanna. E drept că au mai citit cîteva capitole din cartea care le plăcuse atît de mult cu o seară înainte, dar farmecul se spulberase. Pollyanna îl întrerupea la fiecare clipă ca să se ducă, cu un pretext oarecare, să vadă de Judit. Jimmy simţea că gîndurile acesteia nu se dezlipeau cu nici un chip de prietena ei, care se impusese ospitalităţii lor. De altfel, nici Jimmy nu mai citea aşa de bine ca altă dată; gîndurile îi alergau şi pierduse orice stăpînire asupra lor.

În ziua următoare, Judit se sculă cu greu. Pe la ora prînzului, spuse că se simţea destul de bine ca să plece, dar Pollyanna se opuse hotărît.

- Astăzi nu ieşi din casă; nu eşti în stare să umbli, şi cu atît mai puţin să călătoreşti. Ce te-ai face dacă ţi-ar veni rău pe drum, ca ieri? Nu înţeleg de ce nu rămîi la noi pînă ce vei fi pe deplin restabilită.

Judit şovăia.

- Pollyanna, dacă rămîn, te rog făgăduieşte-mi ceva.

- Ce anume? întrebă Pollyanna care, intuind răspunsul, simţi cum inima i se strînse.

- Să nu încerci să mă faci să revin asupra hotărîrii mele. E irevocabilă, şi nu suport să mai fie discutată.
Altminteri aş prefera să plec, chiar dacă ar fi să mor pe drum.

Din nou mînia îi tremura în glas. Pollyanna îi făgăduia tot ce voia, dar o făcea cu părere de rău.

- N-am să-ţi reamintesc de chestia aceasta, numai dacă tu vei vorbi de ea.

- Nu mai e nimic de vorbit despre asta, Pollyanna. Cu cît vom vorbi mai puţin de acest subiect, cu atît va fi mai bine.

Pollyanna înţelesese, deşi ar fi vrut să modifice puţin cuvintele Juditei. Ar fi vrut să spună: "Cu cît vom vorbi mai puţin, cu atît împăcarea va veni mai curînd". După amiază, Pollyanna băgă de seamă că Judit, în pofida părerii manifestate cu atîta hotărîre, scrise cîteva scrisori lungi ce conţineau desigur

amănunte asupra greutăţilor pe care le întîmpinase în gospodăria ei. Judit gîndea, se vede, că ea avea dreptul să exprime tot ce-i sta pe inimă, dar soţul ei trebuia să se abţină de la manifestarea vreunei păreri. Cuvîntul dat o împiedica pe Pollyanna de la orice comentariu, deşi vedea cu părere de rău că se goleşte cutia cu hîrtie de scrisori. Hîrtia, un dar de la Jimmy, era frumoasă şi cu monogramă. Pollyanna o păstra pentru ocazii anume.

A treia zi, Judit se simţi ceva mai bine. Pollyanna nu-i puse nici o întrebare, dar băgă de seamă că nu dormise toată noaptea. Veni şi ea la dejun, dar mîncă foarte puţin. Stărui să-i ajute în casă, dar înfăţişarea abătută şi felul cum se tîra prin casă o oboseau pe Pollyanna mai mult decît o săptămînă întreagă de muncă încordată. Niciodată nu-i fusese mai greu să-şi menţină veselia ca în aceste zile. Ori de cîte ori privea faţa palidă a Juditei, inima i se strîngea de milă şi simţea că o podidesc lacrimile. Singurul lucru de care Pollyanna se putea bucura era că Judit încă nu părăsise oraşul şi că numai un perete subţire o despărţea de Russel. Peretele era aşa de subţire, încît se auzea tot ce se petrecea dincolo de el. Pollyanna încă se agăţa de speranţa că cei doi se vor împăca.

Seara se iviră alte complicaţii. Pentru prima oară, Jimmy arătă oarecare semne de revoltă. Pollyanna ştia bine că un ochi mai puţin perspicace decît al ei nu va băga de seamă nemulţumirile bărbatului ei, însă gîndul că în privinţa Juditei nu mai erau de aceeaşi părere, totuşi o mîhnea. îşi bătea capul cum să găsească mijlocul de a-1 face pe Jimmy să-şi spună părerea, dar, cînd se făcu ora de culcare, i-o luă el înainte.

- Dragă, cîtă vreme are de gînd să mai stea aici prietena ta?

- Ssst, Jimmy! De ce mă întrebi? Cred că dacă mai rămîne puţin la noi, lucrurile au să se aranjeze de la sine.

- Da, dar pînă una alta, parcă-ar fi hîrca (craniul) pe care romanii şi-o puneau pe masa de banchet cu care-şi închipuiau că vor putea spori veselia comesenilor. Dar eu nu gîndesc ca ei!

- Sst! Trebuie să înţelegi, Jimmy, că se simte nenorocită. Ce părere ţi-ai face despre ea dacă ai vedea-o veselă? închipuie-ţi ce ar fi dacă ne-am fi certat noi doi şi m-aş fi întors la tanti Polly.

Jimmy se uită la faţa serioasă a nevestei lui şi, spre marea ei surprindere, izbucni în rîs. Apoi, silindu-se să pară nemulţumit ca mai înainte, îi spuse morocănos:

- E cam greu pentru noi, care ştim cum să ne purtăm şi care nu ne certăm ori de cîte ori nu sîntem de aceeaşi părere, s-o avem mereu pe Judit în faţa ochilor; ea parcă aruncă un văl de tristeţe peste toată casa.

- Dar nu poate fi vorba de "mereu"; vreau să zic că n-are să mai dureze prea mult, fiindcă ori se împacă, ori se-ntoarce la părinţii ei.

Pollyanna oftă adînc, gîndind la această din urmă eventualitate, aşa că Jimmy uită de supărarea lui, ca s-o îmbuneze.

Noaptea aceea Jimmy nu dormi aşa de adînc cum dormea de obicei. Cînd, în timpul nopţii, deschise ochii şi o zări pe Pollyanna trează, şezînd în pat, crezu că e dimineaţă.

- E ora de sculare? o întrebă el, buimac de somn.

- Jimmy, ai auzit?

- Ce să aud?

La întrebarea aceasta, Jimmy se trezise de-a binelea.

- Nu ştiu... Parcă era pocnetul unui revolver.

- Ai visat.

Ca orice bărbat, Jimmy începu prin a-i demonstra Pollyannei că temerile ei erau neîntemeiate. Dar înainte de a continua, se auzi în vestibul o voce plîngătoare:

- Pollyanna!

Pollyanna dădu fuga, iar Jimmy începu să se îmbrace, presimţind că în curînd s-ar putea să fie nevoie de serviciile lui.

Pollyanna o găsi pe Judit în pragul uşii, fără pic de sînge în obraz şi cu ochii ieşiţi din cap, de parcă ar fi văzut ceva extrem de înspăimîntător. Se repezi la ca, dar era prea speriată de înfăţişarea acesteia ca să-i poată pune vreo întrebare. Judit vorbi cea dintîi:

- Vai, Pollyanna! Ai auzit?

- Ce să aud?

Pentru nimic în lume Pollyanna n-ar fi putut vorbi acum decît în şoaptă.

- A tras de două ori, Pollyanna. S-a sinucis din cauza mea.

- Judit!

Pollyannei îi venea ameţeală. Teama că ar putea leşina îi paraliza puterile. Se scutură ca să-şi revină.

- De unde-ţi vin asemenea idei? o întrebă Pollyanna cu un interval de tăcere după fiecare cuvînt, ca şi cum fiecare din ele ar fi reprezentat o greutate pe care o ridica încordîndu-şi puterile.

- Eram în pat, trează, cînd am auzit cele două pocnete. Veneau dinspre locuinţa noastră. S-a sinucis, sînt sigură. Întotdeauna mi-a fost frică de revolverul lui, chiar cînd nu era încărcat, gemea Judit. Mă iubea, Pollyanna, şi totuşi l-am părăsit. De-acum n-am să-1 mai văd niciodată!

Judit căzu leşinată la picioarele Pollyannei care se străduia s-o trezească. Deodată înţelese că, dacă Judit, cu temerile ei, avea dreptate, ajutorul grabnic ar fi putut salva viaţa lui Russel. Sinucigaşii nu se nimeresc întotdeauna.

Fugi la Jimmy să-1 pună la curent.

- Judit crede că Russel s-a împuşcat.

- Are cheia la ea? întrebă Jimmy.

Deşi adînc tulburată, Pollyanna era mîndră că bărbatul ei îşi păstra sîngele rece.

- Nu ştiu, să văd.

Dădu fuga, trecînd peste trupul Juditei care zăcea de-a curmezişul pe prag. Goli poşeta care se afla pe o măsuţă şi găsi o legătură de chei, între ele şi aceea a apartamentului, pe care o recunoscu. Cînd i-o aduse, Jimmy era deja la uşă, hotărît şi energic.

- Vrei să merg cu tine? îl întrebă încet Pollyanna tremurînd la gîndul priveliştii care avea să i se înfăţişeze lui Jimmy.

- Nicidecum! Mai bine ai grijă de ea.

- Pe cît voi putea, zise Pollyanna.

Aduse apă din baie, o stropi pe Judit, dar cînd aceasta se trezi gemînd, Pollyanna regretă că fusese crudă trezind-o din leşin ca să retrăiască sentimentul anterior de vinovăţie.

Judit deschise pleoapele grele, apoi privi rătăcită spre Pollyanna.

- Ce s-a întîmplat? De ce sînt aici?

- Ai leşinat. Cînd ai să poţi să te mişti puţin, te duc eu în pat.

Judit se ridică cu greu şi se aşeză. Pollyanna o cuprinse în braţe şi o ajută să se scoale. Cei cîţiva paşi pînă la pat o istoviră. Cînd ajunseră, Judit îşi aminti totul:

- Ooo!. Se strînse toată, ca de o durere năpraznică, căzu de-a curmezişul pe pat, cu faţa în pernă, cu pumnii strînşi, şi izbucni într-un plîns năvalnic.

- Russel, dragul meu, sărmanul meu... E mort?

- Jimmy s-a dus la voi, răspunse Pollyanna cu vocea scăzută. Are cheia ta. Trebuie să se întoarcă îndată şi vom afla ce s-a întîmplat.

Judit nu răspunse, iar Pollyanna nu mai ştia ce să spună. În împrejurări obişnuite, ar fi găsit ea cuvinte de mîngîiere, dar ce putea să spună într-o asemenea situaţie? Trăgea cu urechea să audă paşii lui Jimmy, dar nu auzea decît plînsetul Juditei şi bătăile repezite ale inimii.

Dusă pe gînduri, nu-1 auzise pe Jimmy intrînd. Abia cînd o strigă pe nume se întoarse şi-1 zări, apoi duse mîna la gură să-şi înăbuşe strigătul.

- Pollyanna, o chemă el încetişor.

Ea se întoarse spre Jimmy, care-i puse mîna pe umăr şi-i zise:

- Du-te dincolo. Nu, nu te teme, te rog fă ceea ce-ţi spun eu.

Îl ascultă, şi cînd se întoarse în pragul camerei, îl zări pe Russel, speriat, care aştepta pe scară semnul lui Jimmy ca să poată intra.

Simţi că o lasă puterile; se aşeză pe un scaun şi se chinui să-şi stăpînească lacrimile.

Veni şi Jimmy lîngă ea; nu o privi, nu-i vorbi, ci îşi acoperi faţa cu amîndouă palmele. Cîteva clipe, Pollyanna se chinui să înţeleagă cauza emoţiei lui Jimmy. Apoi, deodată, chinul se prefăcu în indignare. Jimmy rîdea pe în-fundate.

După ce se potoli şi-şi şterse lacrimile de rîs, privi la obrazul vînăt şi nemişcat al Pollyannei. Plecă ochii o clipă, apoi o privi din nou. I se întîmplase s-o vadă mînioasă, dar niciodată pe el, şi se întrebă cu ce îi greşise. Înţelese în sfîrşit, că pentru ea, rîsul lui întrecea orice aşteptare. Se aşteptase să audă

amănuntele unei tragedii, cînd colo, se pomenise cu el rîzînd peste măsură. Avea dreptate Pollyanna, dar cu nici un preţ el nu se putea stăpîni să nu rîdă.

- Pollyanna, îi spuse el umilit, iartă-mă.

Pollyanna îl privi dispreţuitoare şi nu-i răspunse.
Jimmy constată cu surprindere că era şi ea ca alte femei, pripită.

- Ştii, spuse Jimmy, asta e reacţia mea. Mă aşteptam la ceva mai rău, ştii doar, şi cînd colo, nenorocitele alea de roşii...

- Ce?

- A, dar tu nu ştii nimic! Pocniturile pe care le-am auzit erau de la nenorocitele alea de sticle de bulion care explodau. Zgomotul 1-a trezit şi pe Russel, şi cînd am ajuns la uşa lui, l-am auzit cum umbla de colo pînă colo. N-am mai avut nevoie de cheie; am bătut în uşă şi el mi-a deschis.

Jimmy o privi pe furiş. Faţa ei parcă mai pierduse din asprimea de mai înainte.

- Mi-a dat voie să intru, continuă el, şi i-am spus că am auzit pocniturile, şi că de spaimă Judit a leşinat. Nu ştia că e la noi. Jimmy o privi din nou. Ea nu mai părea supărată defel.

Russel tocmai era în căutarea sursei pocniturilor cînd am bătut în uşa lor. Am căutat împreună prin toată locuinţa pînă ce am dat în sfîrşit de roşii. Sticlele au stat la soare, au fermentat şi au explodat. Mesele şi pereţii sînt mînjiţi cu bulion. Cînd am văzut asta, nu m-am putut stăpîni şi am izbucnit în rîs. Chiar şi bătut, şi tot n-aş fi putut să mă abţin, spuse Jimmy pocăit.

Pollyanna făcu un gest de dezaprobare.

În cele din urmă, am stat de vorbă cu Russel. Credea că Judit s-a reîntors la părinţi, dar cînd a auzit că e la noi şi că pe deasupra nu se simte bine, a fost foarte mişcat. I-am spus că acum e momentul să se împace. Întîi a vrut să spună că ea nu-1 iubeşte, dar i-am răspuns că acestea sînt poveşti. Acum, i-am spus, e foarte afectată la gîndul că te-ai rănit, adică era pînă a leşinat. Era foarte mişcat şi am înţeles că am reuşit să-1 înduioşez.

- Jimmy!

În vocea Pollyannei, admiraţia se îmbina cu părerea de rău. Dar Jimmy continuă fără s-o privească:

- Nici nu i-am dat timp să se gîndească. L-am luat de braţ şi i-am spus: "Hai, nevastă-mea a îngrijit-o cîteva zile, dar cred că Judit are să-şi revină numai cînd te va vedea pe tine".

Jimmy simţi ceva pe braţul lui şi se întoarse. Ochii Pollyannei pluteau în lacrimi şi se îmbrăţişară fără cuvinte. Se împăcaseră şi totul era bine.

A doua zi găsiseră uşa camerei de musafiri deschisă, iar pachetele şi umbrela Juditei dispăruseră ca prin farmec. De pernă era prins un plic, şi înăuntru erau cîteva cuvinte scrise la repezeală, cu creionul:

"Nu-ţi pot mulţumi îndeajuns pentru toată bunătatea ce mi-ai arătat-o, draga mea, Pollyanna. Datorită ţie sîntem iarăşi fericiţi. Russel spune că,

după părerea lui, Jimmy e bărbatul cel mai fericit, dar eu ştiu că Russel e de o mie de ori mai fericit decît el.
Cu toată dragostea,

Judit"

P.S. "Nu-i aşa că întîmplarea cu roşiile e amuzantă?"

***

Datorită ideilor mătuşii Polly în ce priveşte zestrea unei fete, Pollyanna, în primele luni ale căsniciei, nu a avut alte cheltuieli de făcut decît cele care priveau gospodăria. Nu se săturase încă de micile ei cumpărături. Fie că colinda bazarele cu preţ unic, foarte modest, lucru care se întîmpla destul de des, fie că umbla prin marile magazine care expun mobilă, perdele, şi garnituri de bucătărie din aluminiu, plăcerea era mai mare decît şi-ar fi putut închipui vreodată. La drept vorbind, era şi aici legea firii. Şi pasărea îşi smulge cîteva pene ca să-şi facă cuib.

Dar şi gospodina cea mai bună trebuie să-şi vadă uneori de nevoile ei personale, înainte de cele ale bucătăriei. Cînd se lăsă frigul, Pollyanna băgă de seamă că îi lipsea ceva. Într-un orăşel din provincie, şi-ar fi dat seama mai curînd.

- Trebuie să-mi cumpăr o pălărie, îi spuse într-o dimineaţă lui Jimmy, la dejun. Sînt singura femeie din oraşul ăsta, cred, care mai poartă pălărie de pai.

- Porţi încă pălărie de pai! exclamă Jimmy, mirat din cale-afară. Ştiu că bărbaţii nu mai poartă de cîteva săptămîni, dar voi femeile aveţi idei aşa de ciudate în privinţa vremii şi a îmbrăcămintei, că nu mă mir.

Pollyanna rîse de mutra lui supărată.

- N-are importanţă, zise ea, cîtă vreme reporterii nu menţionează în dările lor de seamă că doamna James Pendleton şi-a făcut apariţia în biserică cu o pălărie elegantă de pai din primăvara trecută. Aici nimeni nu vede pe nimeni.

- Nu e vorba de asta, spuse Jimmy nemulţumit. Doamna Pendleton trebuie să fie îmbrăcată cum se cuvine, indiferent dacă lumea o vede sau nu.

Era supărat, şi Pollyanna se distra pe seama lui. De obicei, Jimmy era bine dispus, aşa că se simţi măgulită văzîndu-1 că-şi schimbă tonul şi felul lui obişnuit de a fi, numai fiindcă ea întîrziase să-şi cumpere o pălărie odată cu venirea toamnei. Cînd ridică ochii din farfurie, Jimmy se miră de faţa radioasă a Pollyannei.

- Mă rog, ce-i asta? N-am fost destul de clar? Sau te faci că nu înţelegi că te cert?

- Da, înţeleg, zîmbi Pollyanna, se vede că eşti supărat.

Jimmy clătină din cap şi spuse:

- Poftim! Cum să te simţi stăpîn în casa ta cînd nevasta rîde de cîte ori o cerţi de parcă i-ai fi făcut un dar? Ce-i asta?

Pollyanna refuză să-i spună şi lui cauza bunei sale dispoziţii, dar îşi îndulci refuzul, oferindu-i încă o ceaşcă de cafea în care pusese o bucată de zahăr în plus.

După plecarea lui Jimmy, Pollyanna se grăbi să-şi facă treaba. Era voioasă.

- Supărarea bărbatului poate fi prilej de bucurie pentru nevastă, îşi zicea în sinea ei, dacă supărarea se naşte din mîndria lui de a o vedea bine îmbrăcată.

N-avea de gînd să-şi cumpere o pălărie înainte de sîmbătă, cînd Jimmy primea leafa şi-i dădea bani pentru patru săptămîni. Ducîndu-se la piaţă, a trecut însă prin faţa unui magazin de modă, unde a văzut de cîteva ori pălării care i-au plăcut.

- N-ar fi rău să văd ce au, îşi zise ea.

Pollyanna nu era frumoasă cu adevărat; tot farmecul ei era vioiciunea, blîndeţea, şi nu trăsăturile fizice. Se pricepea să aleagă ceea ce i se potrivea, şi tot aşa ştia să se ferească de ceea ce nu i se potrivea. Intră şi cercetă din ochi toate rafturile, pînă ce descoperi o pălărioară simplă de tot, cu fundă de catifea.

- Pe asta o vreau. Pot să o încerc? Dar nu pot s-o cumpăr azi; n-am destui bani la mine, însă vin sîmbătă, explică Pollyanna cu sinceritate.

Vînzătoarea îi întinse pălăria, dar cînd Pollyanna o puse pe cap, admiraţia profesională se prefăcu într-o admiraţie sinceră.

- Vă vine minunat, îi spuse vînzătoarea.

- Nu-i aşa? Cum am văzut-o am ştiut că asta e pentru mine, zise Pollyanna, privindu-se mulţumită în oglindă.

- Aţi mai putea încerca şi alte pălării, spuse vînzătoarea reintrînd în rolul ei. Avem unele foarte frumoase, copiate după modele franţuzeşti, care costă jumătate cît modelele.

Pollyanna mai încercă cîteva pălării, dar nici una dintre ele nu-i plăcu atît cît cea dintîi. Plecă sigură că alesese bine. De altfel, şi preţul era potrivit posibilităţilor ei, şi pălăria îi plăcea aşa de mult, că i se părea inutil să mai caute aiurea. Nu-i plăcea să cutreiere magazinele şi să-şi facă din nevoia de a cumpăra o pălărie pretext de a intra la douăzeci de modiste. Găsise ce-i plăcea, şi se mulţumea cu atît.

Buna dispoziţie nu o părăsi toată ziua, deşi Jimmy sosi cu întîrziere la masă, lucru neobişnuit pentru tînăra gospodină. Pe cînd urmărea mersul acelor pe cadran şi strîngea tot mai mult cheia robinetului de gaz ca să micşoreze flacăra şi să nu se usuce mîncarea, fredona o melodie, bucurîndu-se dinainte cît de mult are să-i placă lui Jimmy cu pălăria cea nouă.

Auzi cheia în broască şi se repezi să-1 întîmpine pe Jimmy, cu o uşoară nuanţă de mustrare, fiindcă întîrziase. Zărindu-1, se trase înapoi. Jimmy ducea un pachet ciudat, o cutie mare, rotundă, vărgată în negru şi alb ca o piele de zebră. Fără nici o îndoială, era o cutie de pălării.

Pollyanna îl privi speriată. Avea o părere bună despre Jimmy în multe privinţe. Dacă şeful statului l-ar fi poftit să facă parte din Completul de judecată,

s-ar fi întrebat poate de unde ştia cît de capabil e bărbatul ei, dar nu s-ar fi îndoit nicidecum că e în stare să îndeplinească cu cinste orice însărcinare. Totuşi, ceea ce făcuse acum Jimmy era cu totul altceva. Şi surîsul Pollyannei îngheţă pe buze.

Jimmy atîrnă pardesiul, şi o îmbrăţişa drăgăstos.

- V-aş putea întreba, doamnă Pendleton, de ce anume sînteţi aşa de mirată? Sau nu am dreptul să fac tîrguieli fără ca nevastă-mea să facă urît?

- Ce-i asta, Jimmy?

Pollyanna se întreba dacă nu cumva pălărierii obişnuiau să întrebuinţeze acum cutii de pălării ca ale modistelor.

- Deschide şi ai să vezi.

Temerile ei se adevereau deci. Se supuse zîmbind; îşi spunea că atunci cînd cumpăraseră mobilă, gustul lui Jimmy se potrivea cu al ei şi că în alegerea cravatelor arătase mult gust. Totuşi, degetele îi tremurau în timp ce se străduia să deznoade şireturile.

În sfîrşit, se văzu în faţa unei pălării enorme, pretenţioase şi prea elegante. îşi spuse îndată că, dacă ar fi căutat în tot oraşul, n-ar fi găsit o plărie care să i se potrivească mai puţin ca aceasta. Oftă fără să vrea şi îndată se gîndi că poate se trădase. Dar se linişti repede; oftatul e oftat, şi un oftat de mîhnire poate trece drept unul de satisfacţie. Silindu-se să zîmbească, Pollyanna scoase pălăria din cutie. Din cutie căzu un carton tipărit: "Din motive bine determinate, pălăriile cumpărate nu se schimbă". În starea de spirit în care se afla, acest aviz îi păru curată bătaie de joc. Îşi aminti că trebuia să spună un cuvînt:

- O, Jimmy, cît de drăguţ din partea ta! zise ea şovăind.

- E frumoasă pălăria, nu-i aşa?

Jimmy îşi privea tîrguiala cu vădită plăcere.

- Lucrul ăsta auriu, nu ştiu cum îi zice, îi dă toată frumuseţea, nu ţi se pare şi ţie?

Pollyannei i se părea că garnitura aceea semăna cu epoleţii unui colonel de altădată. Evitînd să-i răspundă, întrebă:

- Cum ţi-a venit ideea să-mi cumperi tu pălărie?

Jimmy, foarte mîndru, răspunse:

- Eram supărat că nu ţi-ai cumpărat-o tu, încă. Întorcîndu-mă, m-am oprit în faţa unui magazin mare, să văd şi eu ce se găseşte acolo. M-a servit o fată cu tenul ca de floare; a încercat cîteva pălării ca să-mi arate cum îi vin.

Pe dată, Pollyanna se supără pe fata aceea cu tenul ca de floare, nu fiindcă Jimmy îşi manifestase aşa de deschis admiraţia, ci pentru că profitase de nepriceperea lui.

"Se vede că e o fiinţă vulgară şi îndrăzneaţă", îşi spuse Pollyanna cu o indignare pe care totuşi trebuia s-o ascundă. "Cine poate pune în cap un asemenea avion şi să nu arate ca o sperietoare? L-ar fi putut întreba măcar cum arăt."

Se temea de momentul cînd Jimmy îi va cere să încerce pălăria. Prevedea că va înţelege tragicul situaţiei în clipa cînd o va vedea cu ea pe cap. Pe cînd o învîrtea în mînă, serioasă, cu aerul de a o admira, se şi auzi temuta întrebare:

- De ce nu o încerci?

- Nu ştiu care parte vine în faţă.

Era o simplă stratagemă ca să mai cîştige timp. Jimmy era cam nedumerit.

- Habar n-am, dar cînd vînzătoarea a încercat-o, pana venea parcă lîngă ureche.

- Aşa? înţeleg acum!

Pollyanna se duse la oglindă ca o martiră spre rug, îşi puse pălăria în aşa fel ca pana să vină pe ureche şi aşteptă opinia, critic. Jimmy, cu mîinile în buzunar, o privea mîndru şi mulţumit.

- La iarnă se vor purta pălării mari, spuse el, sigur de sine.

Vădit lucru, repeta şi el cuvintele vînzătoarei care îi făcuse impresie, şi adăugă:

- Nu cred să se găsească multe pălării mai mari decît asta.

- Cred şi eu, întări Pollyanna.

Şi era părerea ei sinceră. Sigur că nimeni n-ar purta o pălărie mai mare decît asta, cel puţin nici o femeie de statura ei.

- Cred că ai putea să o porţi mai ridicată în dreapta, zise Jimmy, uite aşa.

Apoi, întrerupîndu-se, urmă:

- Miroase ceva a ars!

- Vai de mine, mîncarea!

Pollyanna se repezi la bucătărie, fără să-şi mai scoată pălăria, şi pentru cîteva minute văzu o femeie tînără, cu pălăria cea mai pretenţioasă pe cap, mutînd cartofii dintr-o cratiţă în alta.

Imediat după ce mîncarea a fost salvată de la "pieire", Pollyanna aşeză pălăria la loc, în cutie şi puse masa. Era mai puţină mîncare ca de obicei, fiindcă o parte se lipise de fundul cratiţei. Totuşi era suficientă; ea n-avea poftă de mîncare.

Adeseori, cînd erau singuri, Pollyanna vorbea aproape fără întrerupere, povestindu-i lui Jimmy în amănunt tot ce se întîmplase de la plecarea lui pînă la întoarcere. În seara aceea, Jimmy era cel ce vorbea mai mult, provocat, oarecum, de tăcerea tinerei femei. Totuşi, privindu-1 ţintă, cu aerul că se interesa de tot ce-i povestea el, gîndurile ei ţinteau în altă parte. Se străduia să se îmbărbăteze, spunîndu-şi că multe femei pun pălării de primăvară de prin februarie. Ei nu-i plăcuse asta, din pricina contrastului dintre paltonul de iarnă şi pălăria de primăvară. De astă dată însă avea să aştepte cu nerăbdare venirea lunii februarie, ca să scape de obligaţia de a purta o pălărie atît de încărcată, fie chiar şi cu o zi mai curînd.

A doua zi, după plecarea lui Jimmy, puse din nou pălăria ca să-şi dea seama cum îi stă. Avusese dreptate de la început; era din cale-afară de urîtă. Pe lîngă că era lipsită de gust, nici nu i se potrivea. Sub pălăria mare, încărcată,

faţa tinerească şi proaspătă a Pollyannei părea veştejită. Ajutîndu-se cu o oglindă de mînă, se învîrtea în faţa oglinzii mari, să se vadă din toate părţile, apoi se puse să numere săptămînile pînă în februarie.

"Nu-mi rămîne altceva de făcut decît să mă resemnez şi să arăt ca o sperietoare, se tînguia Pollyanna. Pentru o femeie tînără nu e un lucru plăcut, cu atît mai mult cînd se pricepe să aprecieze cu ce-i stă frumos. Trebuie să fi costat foarte mult, aşa că nu mi-aş putea cumpăra alta, chiar de n-ar exista teama că-1 supăr pe Jimmy. E foarte drăguţ din partea lui că a vrut să-mi facă o surpriză. Nu mai e alt bărbat ca el în toată lumea!"

Cînd Pandora deschise cutia ei din care îşi luară zborul toate suferinţele care de-atunci au chinuit biata omenire, speranţa rămase la fund, ca să ne fie mîngîiere. Dacă pentru Pollyanna cutia vărgată a modistei fusese o adevărată cutie a Pandorei, îi rămînea drept mîngîiere constatarea că Jimmy era foarte atent cu ea. Lacrimile ei erau deci lacrimi de bucurie.

"Desigur că multe femei au bărbaţi cărora nu le pasă cum arată nevestele lor, ba le pare rău de orice ban cheltuit pentru ele, îşi spunea Pollyanna. îmi pare rău, fireşte, că Jimmy mi-a cumpărat tocmai pălăria asta, dar mă bucur că s-a gîndit să-mi cumpere el o pălărie."

În săptămîna următoare, au ieşit în oraş mai des decît obişnuiau. Se întîmplă ca o tînără pereche, oricît de socotită şi cuminte ar fi, să iasă mai des în săptămîna care urmează după plata lefii. Pollyanna şi Jimmy petrecură şi ei sîmbăta mergînd la concert. La amîndoi le plăcea muzica. Pe Pollyanna o transporta, o înălţa dincolo de micile griji şi supărări omeneşti. Abia cînd ajunseră acasă, o întrebare a lui Jimmy o readuse la realitate.

- Pollyanna, nu cumva nu te simţi bine?

Îl privi mirată. Vorbiseră pînă atunci de programul concertului şi nu se dezbrăcaseră încă.

- Eu? Da de unde! mă simt bine, ca întotdeauna. Dar ce-ţi veni să mă întrebi?

- Fiindcă arăţi rău, am băgat de seamă astă seară în trăsură.

Pollyanna se dumirea în sfîrşit. Îndată după ce cumpărase pălăria, încîntat de tîrguiala lui, Jimmy n-avea ochi decît pentru găteală; acum că se obişnuise cu ea, privirile i se opreau iar pe faţa ei.

- Păreai obosită, urmă Jimmy. Parcă ai mai slăbit, şi nu mai ai faţa aceea odihnită de altă dată. În sfîrşit, ce să-ţi mai spun, este ceva care nu-mi place.

Pollyanna nu se mai putea stăpîni. Pentru nimic în lume n-ar fi făcut una ca asta dacă ar fi depins de ea, dar era ceva mai presus de voinţa ei. Un hohot de rîs o zvîrli pe un scaun, apoi hohotul se prefăcu într-un rîs nebun ce nu mai contenea.

Jimmy se apropie îngrijorat; era şi de înţeles, căci nimic din înfăţişarea Pollyannei nu aducea a veselie, Rîsul se aseamănă uneori cu durerea de măsele, şi Pollyanna se zvîrcolea într-un acces de rîs care-i tăia răsuflarea; lacrimile pe care şi le ştergea erau lacrimi de suferinţă.

Jimmy o privea nedumerit. După ce se încredinţa că nu era pradă unui spasm ci rîdea cu adevărat, o întrebă:

- Ce găseşti aşa de caraghios în vorbele mele?

Pollyanna rîdea mereu. Jimmy îşi trecu mîna prin păr spunînd cam supărat:

- Ştii, nu e frumos să rîzi aşa şi să nu-mi spui şi mie ce anume te face să rîzi.

Deodată, Pollyanna scoase un geamăt uşor, forţîndu-se să-şi regăsească calmul. Pălăria împovărată cu prea multă garnitură alunecă şi căzu pe podea. Jimmy sări s-o ridice, dar se opri deodată privind-o pe Pollyanna cu atenţie.

Tot aşa brusc cum izbucnise, rîsul Pollyannei se opri. Trase o dată răsuflarea adînc, iar junghiul care îl simţea între coaste slăbi. îşi şterse ochii, ferindu-se de privirea lui Jimmy. Ce să-i spună?

- Pollyanna, din pricina pălăriei rîdeai? întrebă Jimmy.

Pollyanna oftă, dar nu putu răspunde.

- Acum, fără pălărie, îmi pare că arăţi iarăşi mai bine. Nu ştiu cum, dar parcă eşti altfel. Nu cumva o fi pălăria de vină?

Pollyanna, care nu ştia să mintă, răspunse:

- Cred că din cauza pălăriei îţi păream aşa schimbată, înţelegi, e prea mare psentru o femeie ca mine.

- Hmm!

- Şi apoi şi culoarea! Sînt culori care nu se potrivesc la oricare faţă, şi cred că asta nici mie nu prea mi se potriveşte.

Jimmy începu să măsoare camera în lung şi în lat, fluierînd o melodie auzită la concert. Pollyanna îl privea neliniştită. Se temea să nu descopere la el urme de supărare. I se duse în sfîrşit o piatră de pe inimă, cînd el o privi iar zîmbind:

- Ştii ceva, Pollyanna, omul cît trăieşte învaţă. Hai să semnăm un acord; eu nu-ţi mai cumpăr niciodată pălărie, În schimb nici tu să nu-mi mai cumperi cravate.

Pollyanna îl privi îngrijorată.

- Jimmy, dacă te gîndeşti cumva la aceea cu pătrăţele, negustorul mi-a zis...

- Negustorii sînt nişte mincinoşi, o întrerupse Jimmy.

- Şi vînzătoarele cu tenul ca de floare se gîndesc să facă vînzare, dar nu le pasă dacă tîrguiala se potriveşte aceleia pentru care e destinată.

Jimmy se plecă spre ea şi o sărută. Ştii ce, hai să vorbim de altceva!

***

Pregătirile Pollyannei pentru primul Crăciun în casa ei erau modeste. De-ar fi fost de două ori mai mare leafa lui Jimmy şi tot nu s-ar fi îndurat să cheltuiască pe fleacuri, cîtă vreme pe cealaltă parte a lumii, unde bîntuia războiul, erau copii care îndurau lipsuri.

Pollyanna i-a propus lui Jimmy să renunţe de astă dată amîndoi la daruri. Spre marea ei mirare, Jimmy se împotrivi însă cu îndîrjire.

- Nu, Pollyanna, nu sînt de acord cu una ca asta, şi te rog să nici nu mai pomeneşti de aşa ceva. E primul Crăciun la noi acasă, şi dacă crezi că am de gînd să las să treacă sărbătorile fără să-ţi dăruiesc ceva, să ştii că te înşeli.

- Dar nu-mi trebuie nimic, Jimmy, de asta îţi spun. Ia gîndeşte-te, cîte daruri de nuntă am primit! Gîndeşte-te la toate lucruşoarele noi şi frumoase care sînt ale noastre, ale tale şi ale mele. Şi apoi, ceea ce am dobîndit în anul acesta ar putea satisface pe femeia cea mai pretenţioasă, zise Pollyanna privindu-1 într-un fel care îi măgulea vanitatea bărbătească.

Jimmy înţelese numaidecît ce voia să spună. I s-ar putea imputa şi lui cîte ceva, dar de priceput, pricepea foarte repede. Voia însă să guste plăcerea de a auzi aevea cuvintele de laudă, aşa că se prefăcu mirat.

- Despre ce anume vorbeşti?

- Doamne, ce naiv eşti! De tine, bineînţeles.

- A, atîta tot?

- Tot!

Răspunsul acesta monosilabic era cu atît mai plin de înţeles. Pollyanna îşi privi verigheta ce licărea auriu la inelarul mîinii stîngi, apoi o lipi de obraz.

- Ce frumos început! E drept că nu-i încă anul; cealaltă jumătate a lui va fi oare tot aşa de frumoasă ca cea dintîi?

Jimmy îi ocoli privirea. O clipă, Poilyannci îi păru că o umbră întunecase faţa lui Jimmy, dar gîndul acesta era aşa de nelalocul lui, încît îl goni repede. Jimmy, ocolind privirea Pollyannei, repetă şi el întrebarea pe care o rostise Pollyanna cu privire la cealaltă jumătate a anului.

- Primul Crăciun la noi acasă, şi o să-1 prăznuim cum se cuvine; am să-ţi cumpăr darul cel mai frumos pe care ţi-1 pot oferi, şi mă aştept ca şi tu să faci la fel.

Pollyanna se întreba dacă în acest program de sărbători e inclus şi un pom de Crăciun. Se simţi uşurată dar şi deziluzionată cînd, în urma cîtorva întrebări pe care le puse cu dibăcie, reuşi să afle că pomul nu era necesar. Pentru ea, pomul era încununarea autentică a sărbătorilor, fie el mic, fie mare încît să umple camera, pînă la tavan. Un pom verde, prietenos şi minunat sub gătelile lui de sărbătoare. De-ar fi avut şase ani în loc să fie o femeie tînără, măritată de curînd, şi tot nu şi-ar fi dorit cu mai multă aprindere un pom de Crăciun.

- Cu atît mai bine, astfel fac economie, îşi spunea Pollyanna străduindu-se să descopere în decepţia ei latura practică. E drept că pomul nu e scump, dar ornamentele costă, şi, cînd n-ai mulţi bani de cheltuit, e o prostie să-i dai pe nişte lucruşoare fără folos, care se şi strică repede.

Atîta doar şi problema era clară: nu vor cumpăra pom; totuşi, de cîte ori Pollyanna se gîndea la sărbătorile Crăciunului, simţea că-i lipseşte ceva.

Într-o seară, cam cu o săptămînă înainte de Crăciun, Pollyanna şi Jimmy se întorceau acasă, după ce aşteptaseră un ceas la oficiul poştal să le vină rîndul, ca

să trimită felicitări rudelor şi prietenilor cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Trecînd prin faţa unei prăvălii, văzură lumea îngrămădită în faţa vitrinelor împodobite de sărbători. S-au oprit şi ei să vadă ce a putut ţine în loc atîta omenire: pe un fel de platformă înălţată, se aflau în vitrină ciorapi, un moş Crăciun, şi mai la o parte, un pom de Crăciun. Mulţimea era compusă din oameni în vastă, copii mai puţin, iar pe toate feţele se citea aceeaşi dorinţă a bucuriei. Pollyannei i se strînse inima.

- Ia te uită colo, un bătrîn, îi şopti ea lui Jimmy. Nu cred să fi avut vreodată pom, şi cît de mult îi mai place săracul!

Jimmy îl privi cu simpatie.

— Cine ştie, poate o fi avut şi el odată unul în copilărie, şi acum îşi aduce aminte de tot ce a pierdut, de mamă şi de celelalte. E greu...

O voce subţirică îl făcu să-şi îndrepte atenţia în altă parte.

- Pomul ăsta e un brad adevărat, Micky, spunea glasul unui băieţaş, şi înainte creştea în pămînt, nu-i aşa mamă?

- Sigur, răspunse o voce care o făcu pe Pollyanna să se întoarcă.

- Ia te uită, Lizzie!

După glas, ai fi zis că Pollyanna a zărit un prieten de demult. O femeie în haine sărăcăcioase, în spatele copiilor, ridică ochii mirată. O privi pe Pollyanna o clipă, apoi faţa amărîtă păru că se netezeşte.

- A, dumneavoastră eraţi?

- Soţul meu, ***Lizzie,*** spuse Pollyanna veselă pe cînd Jimmy saluta. Copiii sînt ai dumitale?

- Da, ai mei.

Femeia potrivi mai bine şepcuţa pe cîrlionţii celui mai mic dintre băieţi, şi în ochii obosiţi trecu o lumină ca o rază printre norii grei.

- Ce drăguţ e! Nu ştiam că ai băieţi, Lizzie! Cred că ei aşteaptă cu nerăbdare Crăciunul!

- Cred că au să rămînă numai cu atît, răspunse mama lor abătută. E destul în ziua de azi dacă le poţi asigura hrana şi îmbrăcămintea; de unde să mai fie şi pentru jucării?

Şovăi o clipă, apoi, îndemnată de bunăvoinţa pe care i-o arăta Pollyanna, continuă:

- Bărbatul m-a lăsat cînd avea cel mic doi ani. Ne îmbolnăviserăm toţi trei. Se vede că i se urîse omului. Nu l-am mai văzut de-atunci, şi am rămas să trag singură tot greul.

- Şi nu te bucuri că eşti în stare să-i creşti dumneata singură? Întrebă Pollyanna. Sînt atîtea femei care oricît s-ar strădui, nu sînt în stare să-şi cîştige existenţa pentru ele singure, ca să nu mai vorbim şi de cea a copiilor.

Vălul de tristeţe de pe obrazul femeii păru că se luminează o clipă.

- Aşa e. Nu prea am de ce să mă bucur, dar ar fi şi mai rău dacă n-aş fi zdravănă să pot munci şi să-mi văd de copii.

Între timp, copiii vorbeau. Deodată se auzi vocea celui mai mare, autoritară:

- Nu, nu vreau asta. Eu vreau săniuţa.

- Eu vreau ursul, strigă cel mai mic.

- Te sperii de el.

- Nu, nu mă speriu. Ăsta nu mă mănîncă.

- Şşşt! se răsti la ei mama lor, nu ţipaţi aşa!

Un zîmbet îi lumină faţa care părea acum împăcată şi rămase astfel pînă ce se depărta Pollyanna. Cînd ajunseră mai departe, Jimmy întrebă:

- Cum îi zice prietenei tale?

- Lizzie, aşa o ştiu. Vine în fiecare săptămînă la Judit să-i ajute la scuturat, explică Pollyanna.

- Ştii, răspunse Jimmy zîmbind, judecind după bucuria ta, gîndeam că e vreo prietenă din copilărie.

Părea abătută astă seară, şi nu-i de mirare, să ai doi copii şi să nu le poţi oferi nimic de sărbători.

- Ah! făcu ea deodată, oprindu-se. Jimmy o privi bucuros.

- Ai uitat ceva?

- Jimmy, mi-a venit o idee: facem pom şi invităm copiii. Abia aştept să am şi eu pom, şi în felul acesta am găsit cel mai bun prilej să-mi fac plăcerea.

- Eşti o egoistă, spuse Jimmy glumind. Spui că vrei să faci o plăcere copiilor, cînd colo tot la tine te gîndeşti.

Pollyanna rîse bucuroasă.

- Ar fi fost o prostie să cheltuim atîţia bani ca să facem pom pentru nişte oameni în toată firea, căsătoriţi, deşi eu n-aş fi renunţat la idee. Aşa, o să-l avem. Nu-i aşa că-ţi pare bine şi ţie? întrebă ea cu o sfială abia simţită în glas.

- Sigur, dar ştii, pofteşte-i pentru după amiază, ca să fim liberi seara.

- Dar pentru seara i-am invitat pe Russel cu Judit. A rămas fără ajutor în casă, şi pentru ea bucătăria e o adevărată corvoadă. Să prepari un praznic de Crăciun numai pentru două persoane e nebunie curată, şi m-am gîndit că...

- Mă predau, făcu Jimmy ridicînd sus mîinile, nu trage!

- Dar nu eşti supărat, Jimmy, nu-i aşa?

- Nu, nu sînt supărat, cu condiţia să nu se pornească pe ceartă; zic şi eu ca regele Solomon: ***"Mai bine un prînz cu verdeţuri în pace, decît o masă îmbelşugată cu ceartă*"**. Prefer fasole cu zeamă şi bună dispoziţie, în locul unei mese copioase în tovărăşia unor inşi care se ceartă.

- De cînd cu păţania cu roşiile şi bulionul, se înţeleg mai bine, spuse Pollyanna ca să-l îmbuneze.

- Da, aşa mi se pare şi mie, răspunse Jimmy pe gînduri. Dacă, înainte să te căsătoreşti, n-ai învăţat să te stăpîneşti, e mai greu să înveţi lucrul acesta, după aceea. Să dea Dumnezeu să reuşească, totuşi.

Pollyanna schimbă vorba.

- Lizzie vine mîine să facă curăţenie. Am s-o invit cu copiii de moş Ajun. Dacă este de acord, cumpărăm pom.

Înţelegerea cu mama copiilor se făcu repede. E drept că femeia fusese invitată la o doamnă care avea musafiri de moş Ajun. Trebuia să fie acolo la ora patru, şi avea să rămînă pînă la miezul nopţii, dar asta nu avea să încurce cu nimic socotelile Pollyannei.

- Aduc băieţii la trei şi jumătate, spuse Lizzie, şi cînd vă săturaţi de ei, îi duceţi doar pînă jos, în stradă, fără să-i conduceţi acasă. Nimeresc ei drumul singuri. Petrică e cuminte şi cel mic îl ascultă, aşa că n-am grijă de ei cînd sînt împreună.

Jimmy şi Pollyanna întrebuinţară deci o parte din fonduri pentru pom. Era mic, ce-i drept, dar nici locul n-ar fi permis unul mai mare. Pe de altă parte, Pollyanna nu voia să cheltuiască prea mult pentru împodobitul pomului. Tîrguiră deci numai strictul necesar, iar Pollyanna împleti ea însăşi lanţuri de hîrtie colorată. Lucră cu sîrguinţă cîteva seri de-a rîndul, şi Jimmy o ajuta pe cît se pricepea şi el. Cumpărară şi cîteva mărunţişuri, iar Judit contribui şi ea cu două pachete arătoase. Pollyanna se bizuia însă mai mult pe pomul ei, căci era "primul lor pom de Crăciun, de care se vor bucura foarte mult".

În ziua de douăzeci şi patru decembrie la ora trei după amiaza, locuinţa Pollyannei era plină de lume, deşi musafirii de vază încă nu sosiseră. Pomişorul, aşezat în mijlocul încăperii, strălucea din toate podoabele lui, iar sub crengile de jos se adăposteau daruri frumos înfăşurate în foiţă şi legate cu panglici roşii. Judit şi Russel veniseră şi ei să se bucure de bucuria copiilor. Gladys Moore adusese Pollyannei o jachetă de lînă împletită de ea, care abia ar fi încăput pe un copil de trei ani. Îi plăcea aşa de mult ceea ce-i povestise Pollyanna cu privire la serbarea pomului, încît rămase şi ea.

Stăpîna casei nu-şi găsea astîmpăr; se învîrtea mereu în jurul pomului, îndreptînd o lumînare ce sta strîmb sau ridicînd cîte un glob ce atîrna prea jos.

- Au cam întîrziat, făcu ea uitîndu-se la ceas.

- Fii fără grijă, răspunse Jimmy ca s-o liniştească. Fii sigură că n-or să lipsească.

- Asta ştiu eu, dar Lizzie trebuie să plece de aici la ora patru şi credeam..., zise ea oprindu-se deodată. Ce-i zarva asta?

Toată lumea trăgea cu urechea. Din vestibul părea că vine o larmă ciudată. Pollyanna fugi la uşă, pe care o deschise în lături. Ce spectacol! O femeie tînără cu obrajii încinşi, cu buzele strînse, stăpînea cu greu un băieţaş pe care îl ţinea cu amîndouă mîinile lîngă ea; celălalt plîngea înfundat, cu ochii închişi. Din cînd în cînd se opreau amîndoi din plîns să-şi tragă răsuflarea, apoi gemetele se porneau din nou.

- Vai, Lizzie, strigă Pollyanna speriată, recunoscîndu-i, ce-i asta? îi doare ceva?

Înainte de a răspunde, Lizzie îi scutură pe amîndoi băieţii, apoi intră tîrîndu-i după ea, deşi rezistenţa lor îi stingherea mişcările.

- Vă rog, coniţă, să-i iertaţi pentru purtarea lor, spuse Lizzie gîfîind. Pînă acum i-am bătut de două ori, şi dacă n-or să se poarte bine, am să le trag o bătaie să o ţină minte; asta o să le dau eu de Crăciun.

- Dar de ce toate astea?

- Le e frică, răbufni Lizzie supărată. N-am mai văzut aşa copii; numai cu mine vor; cred că niciodată n-or să se obişnuiască să stea cu altcineva. Ai să taci odată? se repezi ea la mezin, scuturîndu-1.

- Te rog, Lizzie, nu-i lua aşa, o rugă Pollyanna. Nu e vina lor; le e frică, aşa cum spuneai şi dumneata. Ai să vezi că se vor linişti şi ei îndată. Lasă-i să se obişnuiască la noi, cu casa noastră.

- Aşa mi-au făcut şi vara trecută, zise Lizzie supărată. Era vorba să-i trimit la ţară pentru cincisprezece zile într-o tabără, dar ce credeţi că au făcut cînd i-am dus la gară. Au ţipat atît de mult că nu mi-a rămas altceva de făcut decît să-i iau acasă. Ai să taci odată? se repezi ea de astă dată la cel mai mare dintre băieţi, scuturîndu-1 de parcă ar fi vrut să-şi verse dintr-o dată tot necazul adunat vara trecută.

Pollyanna se uită la ceas.

- Mi se pare că s-a făcut timpul să pleci, îi atrase ea atenţia. Ai să vezi că băieţii se vor linişti îndată.

Dar nu-i era uşor să plece, fiindcă băieţii se agăţară de ea cu disperare. În sfîrşit izbuti să se desprindă din mîinile lor, ajunse în vestibul şi ieşi trîntind uşa. Băieţii se aruncară asupra uşii grele de stejar încercînd s-o deschidă ca să-şi urmeze mama, dar, văzînd că toate sforţările lor sînt în zadar, se lăsară păgubaşi.

Plînsetele reîncepură, dar băieţii se lăsară duşi de mînă în salonaş. Vădit lucru, supunerea lor se datora faptului că mama, singura prietenă, plecase.

- Ia să vedeţi voi pomul, încerca Pollyanna să-i încînte. Şi mai e şi un moş Crăciun mititel.

Băieţii stăteau în faţa pomului, dar toată frumuseţea lui îi lăsa reci; lacrimile le întunecau vederea.

- Mai întîi, luaţi cîte o bomboană, urmă Pollyanna cu blîndeţe, fără urmă de supărare. Jimmy, adu te rog bomboanele din sufragerie.

Jimmy se grăbi să le aducă, dar bomboanele înşiruite frumos pe o tăviţă cu alb şi albastru au avut aceeaşi soartă ca şi pomul; nu prezentau interes.

- Acum să-mi spuneţi ce vă place mai mult, o acadea roşie şi albă, sau un elefant roşu de zahăr? îi întrebă Pollyanna fără să se dea bătută.

Amîndoi băieţii păreau că nu aveau de gînd să ajute la soluţionarea acestei probleme. Plîngeau mereu, şi cînd Pollyanna puse în mîna celui mai mare o acadea crezînd astfel că îl va face să deschidă ochii, băieţaşul deschise mîna, şi acadeaua căzu şi se sfărîmă pe jos.

Gladys nu se mai putea stăpîni.

- Ăştia sînt copiii cei mai răi de pe lume! După toată munca dumitale ca să le faci pom, atît ştiu, să urle de parcă i-ai omorî.

- Poate să încerci cu jucăriile, îi şopti Judit. I-am luat un ursuleţ celui mai mic, ştii că mi-ai spus...

- Bună idee.

Pollyanna scotoci printre pachetele de sub pat, rupse hîrtia care înfăşură ursuleţul, dar toate strădaniile erau în zadar. Băieţaşul ţinea ochii închişi cu încăpăţînare şi nu voia cu nici un chip să-i deschidă. Cînd Pollyanna îl mîngîie uşurel pe obraz cu căpşorul de catifea al ursuleţului, copilul se aruncă în braţele frăţiorului mai mare, cuprins de groază. Pollyanna stătea în faţa lor, cu ursuleţul în mînă, descurajată, privind la copiii cărora voise să le facă un Crăciun mai frumos.

Gladys îşi spunea tocmai părerea despre asemenea purtare, cînd Pollyanna, în sfîrşit înţelegînd ce mai rămînea de făcut ca să salveze situaţia, se adresă copiilor:

- Ia ascultaţi, băieţi. Ce aţi zice voi dacă pomul de Crăciun ar veni la voi acasă?

Bineînţeles, nu primi nici un răspuns. Ar fi fost prea mult. Dar Pollyannei i se păru că hohotele de plîns s-au mai domolit şi deduse de aici că auziseră, că ascultau. îşi repetă deci propunerea cu amănunte.

- Vreţi acasă, copii? Mergem şi noi, luăm şi pomul şi celelalte lucruri, îl punem unde o să spuneţi voi şi pe urmă îl puteţi vedea cît veţi voi.

Plînsetele conteniră în sfîrşit. Băieţaşul cel mai mare deschise ochii umflaţi de plîns şi îşi privi frăţiorul. Celălalt făcu la fel. După cele două feţe schimonosite de plîns se cunoştea că erau încă prea amărîţi ca să zîmbească, dar se vedea că ideea Pollyannei le plăcea.

- Asta-i tot ce putem face, spuse Pollyanna hotărîtă; strîngem podoabele în cutii, punem pachetele în coşul meu de piaţă şi tu Jimmy iei pomul, aşa cum ai făcut cînd l-am cumpărat.

S-au pus cu toţii la treabă. În scurt timp, pomişorul fusese dezbrăcat, toate ornamentele împachetate, gata să fie transportate. Nemişcaţi, cei doi copii păreau doi osîndiţi la moarte, cărora, pe neaşteptate, li se anunţă graţierea.

Pollyanna crezuse că ea şi Jimmy aveau să ducă pomul şi pe cei doi copii, iar musafirii vor rămîne acasă să petreacă aşa cum vor crede, în continuare. Văzu însă că aceştia voiau să ia parte şi ei la mica expediţie. Cînd părăsiră cu toţii casa, formau parcă o mică procesiune.

Pollyanna se ocupa de cei doi băieţaşi care părea că se tem mai puţin de ea decît de toţi ceilalţi, poate fiindcă ea fusese cu ideea de a-i duce acasă. Jimmy ducea pomul, Russel, coşul cu pachete, Judit, bomboanele, şi Gladys, cutiile cu ornamentele pomului, împachetate în grabă. Deşi era ajunul Crăciunului, nu trecură neluaţi în seamă. Cîţiva oameni îi priveau din ferestre, iar trecătorii rîdeau de ei.

În oraşele mari, bogaţii şi sărăcimea locuiesc aproape unii de alţii. Era scurt drumul dintre cartierul elegant unde locuia Pollyanna cu soţul ei şi acela unde se duceau cu copiii. Trecură pe străzi care le păreau a fi din altă ţară, străzi unde se

înghesuia lumea, unde nu vedeai o faţă cunoscută, unde răsunau crîmpeie de vorbă în limbi ciudate, străine, încît te puteai crede în turnul Babei. Feţele copiilor se luminau pe măsură ce-şi regăseau mediul obişnuit, iar cînd ajunseră acasă, erau de-a dreptul voioşi urcînd scările.

Locuiau într-o singură încăpere care era şi dormitor şi sufragerie şi bucătărie. Se găsi totuşi un loc şi pentru pom, Şi îl gătiră tot aşa de frumos ca prima oară. Lipseau doar globurile de sticlă de care Pollyanna fusese mai mîndră. Cutia în care fuseseră îi scăpase lui Gladys pe cînd urcau scările, şi se spărseseră toate. Deşi mutat în alt mediu, pomul nu-şi pierduse nimic din splendoarea lui.

Băieţii, deşi liniştiţi că erau iarăşi acasă la ei şi interesaţi de tot ce se petrecea în jurul lor, se mai aflau încă sub impresia pericolului prin care trecuseră şi se temeau să-şî manifeste bucuria pe deplin. Cînd toată lumea plecă, Pollyanna, înainte de a trage uşa după ea, se întoarse în prag, şi apucînd braţul bărbatului ei, îi spuse:

- Vezi, Jimmy, acum totul e în regulă.

Băieţii se tîrau pe jos, pe lîngă pom; cel mare apucase o acadea şi o sugea cu plăcere vădită, cel mic strîngea ursuleţul cum ai strînge în braţe un copil, iar fetişoara serioasă îi zîmbea cu bunăvoinţă. Se destinse şi obrazul Pollyannei cînd îşi văzu intenţiile realizate.

- Acum au să petreacă cu adevărat! suspină ea. Să-i ţină Dumnezeu în paza Lui!

Gladys care o luase înainte, se întoarse, şi dispreţuitoare zise:

- Să sperăm. Dar eu i-aş fi ţinut pînă n-ar mai fi ţipat, că doar nu puteau să ţipe la nesfîrşit.

Pollyanna scutură din cap.

- Nu, Gladys, te înşeli. Dacă vrei să faci o plăcere cuiva, fă-o astfel încît să se poată bucura de ea. Gîndeşte-te la celălalt, nu la tine însuţi.

- Da, ai dreptate, dar e o decepţie să vezi petrecerea sfîrşindu-se astfel, spuse Judit cu simpatie.

- Mie nu mi se pare aşa, răspunse veselă Pollyanna.

Ajunseseră cu toţii în stradă, şi Pollyanna îi impresiona ***prin mulţumirea întipărită pe faţa ei***.

- Întotdeauna mi-a fost milă de oamenii care trăiesc într-un astfel de mediu, spunea ea. Am văzut totuşi acum că un cămin părintesc nu poate fi nici prea strimt, nici săcărăcios. În loc să fiu decepţionată, mă bucur că nişte copii care îndură destule lipsuri simt ca noi că acasă e mai bine decît oriunde.

E foarte frumos că iei lucrurile astfel, o necăji Jimmy, dar parcă îţi căutai motiv să faci pom; motivul îl mai avem, dar pomul nu.

Ceva mai departe au găsit un om care vindea la preţ redus cîţiva brazi ce-i mai rămăseseră. Cu toate împotrivirile Pollyannei, Jimmy insistă să cumpere un pomişor. N-avea cu ce-1 împodobi, căci de astă dată Pollyanna se împotrivi cu tot dinadinsul oricărei alte cheltuieli. Se mulţumi să-1 împodobească cu

lumînările ce-i mai rămăseseră şi-i spuse de cîteva ori lui Jimmy că brăduleţul, împrăştiindu-şi parfumul, dăduse Crăciunului farmecul obişnuit.

***

De obicei Jimmy pleca de la birou sîmbătă la ora unu, mînca ceva la repezeală într-un restaurant, apoi se întorcea acasă unde o găsea pe Pollyanna aşteptîndu-1, gata de plecare pentru o mică excursie. Niciodată nu li s-a întîmplat să invidieze bogătaşii care sînt în mare proporţie într-o metropolă ca aceea unde locuiau ei.

Această sărbătoare le părea de fiecare dată încîntătoare. Se întorceau obosiţi, plini de entuziasm şi atît de flămînzi, încît Pollyanna nu era în stare să prepare o masă ca lumea. De aceea ea obişnuia sa improvizeze pentru aceste zile o masă care se putea pregăti într-un sfert de ceas.

Pentru sîmbăta aceea nu făcuseră vreun plan anume. Jimmy, numărînd banii din pungă, era fericit că aşa se întîmplă şi nu altfel. Luni avea să-şi primească leafa, dar deocamdată rămăsese în buzunar cu mai nimic. Această constatare, deprimantă pentru un pesimist, pe Jimmy doar îl amuza. Lipsa de bani nu putea influenţa plăcerile aşteptate, căci amîndurora le plăcea să umble, aveau picioare zdravene şi nu se lipseau de plăcerile pe care oamenii tineri şi le pot oferi fără o cheltuială prea mare.

Jimmy se hotărî deci, din pricina împrejurărilor, să nu intre într-un restaurant, ci să se întoarcă de-a dreptul acasă şi să-i ceară Pollyannei să-i dea ceva de mîncare. Luă metrolul şi după un drum rapid pe sub pămînt, prin galerii reci, pline de zgomot şi de curenţi, ieşi iar la lumină, vesel şi cu inima uşoară, cum se cuvine unui tînăr lipsit de bani.

Buna lui dispoziţie se întunecă însă puţin, cînd nu o găsi acasă pe Pollyanna. Crezu la început că se ascunsese undeva ca să-1 necăjească. După ce o căută însă zadarnic timp de vreo două minute, îşi făcu socoteala că trebuie să fie la Judit. S-a dus deci alături la vecini, a sunat de cîteva ori, dar fără succes. În sfîrşit, chinurile foamei l-au făcut să-şi caute singur ceva de mîncare, şi succesul căutărilor a fost deplin. În frigider găsi o farfurie cu pasăre rece, şi fără a mai şovăi, Jimmy hotărî că poate să o înceapă. Dacă ar fi stat puţin să se gîndească, şi-ar fi amintit că de la Crăciun nu mai avuseseră pasăre pe masă şi că, prin urmare, bucăţile din farfurie nu puteau fi rămăşiţe. Dar foamea îi întunecase, se vede, raţionamentul.

Îşi pregăti deci un sandviş cu piept de pasăre, apoi, plăcîndu-i, îşi mai făcu unul mar mărişor. Îşi turnă, de asemenea, un pahar cu lapte dintr-o sticlă pe care o găsi tot în frigider. De obicei, lumea pretinde că laptele bun se găseşte numai la ţară, dar de astă dată Jimmy ar fi putut provoca pe oricine de la oricare fermă ţărănească cu un lapte mai bun decît acela pe care tocmai îl băuse.

Jimmy punea lucrurile la loc şi ştergea masa, cînd apăru şi Pollyanna. O auzi că-1 strigă voioasă - pălăria şi pardesiul din vestibul îi anunţau prezenţa - şi a înţeles îndată că ceva s-a întîmplat. Se grăbi spre ea s-o sărute şi să afle mai

repede ceva veşti. Mîncase bine, aşa că era bine dispus, iar faţa radioasă a Pollyannei îi sporea mai mult buna dispoziţie.

- Jimmy, ghici pe cine avem azi la masă.

- Matilda Fisher? Pollyanna rîse cu poftă.

- Nu Jimmy, fii serios.

- Nu cumva pe unchiul John?

- Nu, dar eşti pe aproape.

- Atunci, pe tanti Polly?

- Eşti aşa de naiv, Jimmy. Tot eu trebuie să-ţi spun: Jamie cu Sadie.

- Chiar aşa?

Jimmy se bucura tot atît de mult ca şi Pollyanna. Îşi amintea vag de tot că a fost cîndva foarte gelos pe bietul infirm, pentru că Pollyanna îl admira. Aceasta era o amintire ştearsă a unei întîmplări din copilăria lui, care acum părea aşa de îndepărtată.

- Ştii ce bine îmi pare? răspunse el sincer. Afară de unchiul John nu e nimeni altul pe care l-aş primi cu atîta plăcere. O să stea multă vreme?

- Nu ştiu. Sadie a venit să ne invite să luăm mîine masa cu ei la hotel. Am acceptat şi i-am spus că astă seară ei sînt musafirii noştri. Sadie mi-a spus că aveau să dejuneze azi cu unul din editorii lui, aşa că nu am să pregătesc o masă prea îmbelşugată, ci m-am gîndit să improvizez mai bine o masă rece.

- E perfect, spuse Jimmy.

Deodată, fără motiv, îl cuprinse o teamă.

- Ascultă, urmă Pollyanna, fără să ştie de schimbarea neaşteptată care se petrecuse în mintea lui Jimmy, ia spune-mi ce părere ai de planul meu. Ei doi sînt deprinşi cu bunătăţi alese, aşa că m-am gîndit să servesc mai întîi supă de roşii, cu frişca deasupra, apoi - şi număra pe degete felurile - stridii proaspete cu salată de pasăre, plăcinte calde, o prăjitură cu frişca şi cafea. Ce zici, este bine aşa?

- Minunat, făcu Jimmy cu o voce stinsă. Salată de pasăre ai zis?

- Da. Ştii, n-am putut frige la repezeală puiul, aşa că am luat de jos de la prăvălie cîteva bucăţi de pasăre şi salata o fac eu.

Deodată ridică ochii la Jimmy şi încetă să mai vorbească. Soţul ei făcu o mutră atît de nenorocită că se dădu un pas înapoi şi izbucni speriată: Pentru Dumnezeu, Jimmy, ce ai?

- Ştii, drăguţa mea, mă tem că... Jimmy şovăia să-i spună. Ţi-am încurcat puţin socotelile. Pasărea era în frigider?

Pollyanna îl privi mirată.

- Da, era pentru salată. Sper că n-ai mîncat-o?

- Ba da! Nu mîncasem şi credeam că ţi-a rămas.

- Cum ţi-a dat prin gînd una ca asta? De cînd n-am mai avut noi pasăre?

Întrebarea era logică, dar îl supără.

- Mă rog, admit că a fost o prostie din partea mea, mărturisi Jimmy, dar nu m-am gîndit.

Pollyanna se întoarse spre el disperată şi continuă cu gîndul la frişca pe care o pregătise ea.

- Dar frişca ai văzut-o. A trebuit s-o bat eu.

Pe faţa nedumerită a soţului ei se citea că tot nu înţelegea.

- Un fel de lapte gros, continuă ea, şi foarte scump pe care a trebuit să-1 bat eu.

- Aşa? mormăi Jimmy ruşinat. Şi mie mi-a plăcut foarte mult.

În clipa aceea se vedea bine că Pollyanna se stăpînea cu greu, dar izbuti. Cînd vorbi din nou, numai tristeţea din glas îi mai trăda lupta.

- Îmi pare rău, Jimmy, dar trebuie să te rog să-mi împrumuţi ceva bani. Deşi ne descurcăm cam greu, dar fiindcă sîntem invitaţi la masă mîine, şi poimîine iei leafa, mi-am permis să cheltuiesc azi aproape tot ce mai aveam. Cred că aş avea nevoie de vreo doi dolari.

Jimmy se strîmbă. Nu era în stare să prindă latura comică a lucrurilor, aşa că deocamdată stătea ruşinat. Nevestei lui îi trebuiau bani serioşi pentru cumpărături şi el abia mai avea cîţiva gologani în buzunar. Înţelegea că Pollyanna avea dreptate să fie supărată, însă simţea că dacă l-ar fi certat, nu se mai putea stăpîni nici el. Cea mai mică lipsă de măsură sau bunăvoinţă ar fi putut să provoace un conflict serios din cauza lui.

Din fericire, Pollyannei nu-i lipseau nici măsura nici blîndeţea. Ceva din expresia feţei lui Jimmy îi potoli supărarea.

- Ce e Jimmy? îl întrebă ea îngrijorată. Te simţi rău? Jimmy scoase din buzunar cîţiva bani şi-i puse pe masă.

- Iată toată averea mea, ţi-o dăruiesc, îi răspune el cu un rîs nefiresc.

Pollyanna îl privi fără să scoată un cuvînt, iar el adăugă ruşinat:

- Am venit acasă să mănînc ceva, fiindcă aproape nu mai aveam bani. Dacă aş fi ştiut că avem musafiri, aş fi trecut pe la bancă şi aş fi ridicat atîţia bani încît să ne ajungă. Acum e prea tîrziu. Mi-era foame şi, ca un nesocotit, am golit frigiderul.

Jimmy îşi pleda cauza ca un răufăcător în faţa judecătorului; Pollyanna înţelese comicul situaţiei, şi trecîndu-i prima supărare, spre uimirea lui Jimmy şi poate şi a ei însăşi, izbucni într-un rîs nervos.

- Ai mai pomenit vreodată o situaţie mai caraghioasă ca asta? Acum ce ne facem?

Jimmy oftă, apoi răspunse strîmbîndu-se încruntat:

- Asta-i problema. N-ai putea împrumuta ceva de laJudit?

- Aş face asta numaidecît, dacă nu mi-ar datora ea cîţiva dolari. Cerîndu-i, aş da impresia că-i amintesc de datorie.

- E drept. Va să zică nu se poate. N-ai putea lua pe datorie?

Pollyanna roşi.

- Nu ştiu. Am plătit întotdeauna, pentru că nu prea cumpăr de pe aici. Ar fi neplăcut să cer să mi se dea pe datorie, fiindcă m-ar putea refuza.

- Mai bine nici să nu încerci. Nu ne mai rămîne nimic altceva de făcut, decît să merg şi să duc ceva la Muntele de Pietate.

- Ce vrei să faci, Jimmy? întrebă Pollyanna speriată.

- Să mă duc la o casă de împrumut, să întreb cît mi-ar putea da pe ceasornicul meu.

- Să dai ceasul tău?

Vocea Pollyannei exprima groază.

- E singurul mijloc de a ne procura bani în clipa aceasta şi nu e nimic ruşinos în asta.

- O fi, zise Pollyanna cu îndoială, dar mie nu-mi place. Şi nu mă pot împăca cu gîndul că dai zălog tocmai ceasul de la unchiul John.

- Dar rămîne acolo numai pînă iau leafa adică, mai puţin decît ar sta la ceasornicar ca să-i schimbe acul. Sau vrei să duc linguriţele?

- Darurile de nuntă? spuse Pollyanna tresărind, îngrozită la gîndul acesta. Nu, nicidecum!

Zbîrnîitul soneriei îi întrerupse.

- Poştaşul! făcu Pollyanna indiferentă.

Jimmy coborî la cutia cu scrisori. Cînd se întoarse o găsi pe Pollyanna cu toate modestele ei bijuterii înşirate pe masă.

- O scrisoare din Beldingsville, o lămuri Jimmy întinzîndu-i scrisoarea. De ce ai scos astea?

- Jimmy, vezi ce poţi lua pe lucrurile astea.

- Pentru nimic în lume! Eu te-am băgat în încurcătură cu lăcomia mea...

- Lăcomia ta? Sărăcuţul...

Jimmy nu voi să ţină seamă de întrerupere şi continuă:

- Eu am să te scot la liman. Pînă luni seara n-are să i se întîmple nimic ceasului meu. De altfel e lucrul cel mai simplu pe care îl putem face.

Îi trecu braţul pe după mijloc şi adăugă:

- Nu fi tristă, altfel am să mă simt şi mai vinovat. Pollyanna făcu un efort şi surise, apoi se îmbrăţişară ca şi cum s-ar fi despărţit pentru multă vreme. În timp ce Jimmy trăgea uşa după el, Pollyanna îşi aduse aminte de scrisoarea pe care i-o dăduse Jimmy, spunînd că poartă ştampila "Beldingsville". Aruncă o privire pe adresă şi recunoscu scrisul lui Nancy. De obicei o scrisoare de la Nancy stîrnea mare bucurie, dar în după amiaza aceea Pollyanna nu se bucură de sosirea ei, pentru că nu era dispusă s-o citească. Pollyanna se duse să închidă scrisoarea într-unul din sertarele măsuţei de scris, cînd deodată îi apăru înainte faţa bucălată şi blajină a lui Nancy, şi îşi aduse aminte de prietenia, de duioşia pe care i-o arătase demult, pe vremea cînd tanti Polly îşi ascundea sentimentele adevărate ca pe ceva ruşinos. Ochii Pollyannei i se umplură de lacrimi şi deschise plicul.

Peste cîteva clipe, Jimmy care se îndrepta repede spre Muntele de Pietate, auzi paşi grăbiţi în urma lui. Nu întoarse capul fiindcă nu-i trecea prin minte că ar putea fi cineva pe care să-1 cunoască. Deodată, cineva îl apucă de braţ. Se

întoarse dintr-o dată, supărat, şi o văzu pe Pollyanna cu capul gol, gîfîind, dar radioasă. Fiindcă nu putea vorbi încă, îi arătă o bancnotă mototolită de cinci dolari pe care o ţinea în mînă.

- Cinci dolari, bîigui Jimmy, unde i-ai găsit?

Trecură cîteva clipe pînă Pollyanna fu în stare să răspundă.

- Scrisoarea lui Nancy..., vrea o centură. Aşa-i că am avut noroc?

- Aşa e, dar tot nu înţeleg ce e cu centura.

Gîfîind întruna, Pollyanna reuşi, în sfîrşit, să-i explice că Nancy văzuse o reclamă într-un ziar de la ei şi că i-a trimis-o prin poştă împreună cu banii, ca să-i cumpere o centură.

- Trebuie să-i scriu... să nu mai trimită bani... în scrisoare simplă, spuse Pollyanna trăgîndu-şi răsuflarea, dar ce bine că de astă dată i-a trimis aşa!

Pe la ora cinci sosiră Sadie şi Jamie cu maşina. Sadie arăta minunat, dar Jamie era obosit, palid şi părea foarte nervos.

- A lucrat aşa de mult la cartea cea nouă, se făli Sadie. Ştii, Pollyanna, e cea mai bună din cărţile lui!

- Nu ştiu dacă va fi sau nu cea mai bună, spuse autorul cam necăjit, căci uneori mi se pare cam naivă.

Sadie protestă indignată, şi Pollyanna era şi ea de partea ei.

- N-am citit cartea, dar sînt sigură că n-ai putea scrie ceva care să nu fie minunat în toate privinţele.

Laudele ei erau sincere, căci ţinea cu adevărat la Jamie. Se temea totuşi că atunci cînd îl compara cu Jimmy, faţa ei trăda o satisfacţie plină de îngîmfare. Jamie avea talent, dar avea şi o fire greu de suportat. Era fericită că Jimmy nu semăna cu el.

Masa era pusă cu gust. Supa de roşii fuse foarte apreciată, iar Jimmy era tot atît de mîndru de nevasta lui, cît era şi ea de soţul ei. Cînd apărură pe masă stridiile, plăcintele calde şi salata de pasăre, Sadie îi aruncă o privire întrebătoare lui Jamie.

- Ce zici, dragul meu, crezi că vei putea mînca chiar din toate?

- Nu cred că voi putea rezista să nu mănînc din toate aceste bunătăţi.

- Ce-ar fi să te mulţumeşti numai cu stridii şi să renunţi la salată, propuse Sadie. Sînt sigură că Pollyanna n-ar refuza să-ţi dea o felie de pîine în locul plăcintei care ţi-ar face rău.

- Nu cred să-i cadă greu plăcintele, Sadie, se împotrivi Pollyanna. Sînt mult mai bune decît pîinea şi aşa de uşoare!

Dar Sadie scutură din cap şi spuse că pentru Jamie ar fi mai bine să nu mănînce plăcintele calde.

- Vezi, pentru că stă mereu la maşina de scris, o lămurea ea, trebuie să fie mai prudent decît unul care ar face mai multă mişcare.

- Cu alte cuvinte, spuse Jamie calm, un infirm trebuie să aibă grijă de digestie.

Felul lui de a fi nu era vrednic de un tînăr scriitor cu reputaţie, deşi toţi se străduiau să-1 îmbărbăteze şi să-1 înveselească. Bine că desertul se compunea tot din feluri pe care le putea gusta, numai cafeaua îi era interzisă de Sadie.

- Jamie e aşa de nervos! I-ajunge cafeaua de dimineaţă. Dacă ar mai bea încă una n-ar mai dormi toată noaptea.

Sadie şi Jamie au plecat devreme, pentru că pe Jamie îl obosise călătoria şi întrevederea cu editorul. Rămaşi singuri, Pollyanna şi Jimmy s-au pus pe lucru ca să spele vasele adunate în chiuvetă. După ce a şters ultima farfurioară şi a aşezat-o peste teancul celor de pe masă, Jimmy se întoarse deodată spre Pollyanna, o strînse în braţe şi o întrebă:

- M-ai iertat fiindcă am mîncat frişca?

- Da, Jimmy, spuse Pollyanna veselă, îmi pare bine că ai mîncat-o, fiindcă, la urma urmei, faptul acesta n-a avut urmări tragice.

***

Într-o dimineaţă cu soare din săptămîna care a urmat vizitei lui Jamie, Gladys Moore sosi la Pollyanna foarte amărîtă; se trînti într-un fotoliu şi oftă din adîncul inimii ei de cîteva ori, sperînd că astfel va atrage mai repede atenţia asupra ei.

- Ce lume nesuferită! rosti ea cu convingere.

Gladys nu era o companie plăcută, chiar şi cînd era bine dispusă. Era violentă şi impulsivă cînd exprima unele păreri cu care nu era de acord. Gladys bine dispusă, în comparaţie cu Gladys prost dispusă, era ca o zi de primăvară, fie ea şi ploioasă, faţă de o zi de iarnă viforoasă şi întunecată.

Totuşi Pollyanna o iubea, poate fiindcă şi Gladys o iubea cu adevărat. De aceea îi răspunse cu drăgălăşenie la cele cîteva cuvinte îmbufnate.

- Cine te supără, drăguţă?

- Totul şi toţi.

Pollyanna zîmbi.

- Nu mi se pare chiar aşa. În primul rînd, iată, vremea e splendidă.

Gladys întoarse privirea spre fereastră, şi fu surprinsă cînd descoperi printre mulţimea coşurilor, un petec de cer albastru.

- Da, vremea e frumoasă, recunoscu şi ea, parcă în silă.

- Aşa se întîmplă cu multe lucruri. Dacă te-ai chinui să le numeri, ai vedea că sînt mai multe frumoase decît urîte. Nu-i aşa?

Gladys părea a se îndoi.

- Tata a venit şi ne ceartă întruna...

Pollyanna nu o lăsă să termine.

- A venit tatăl tău? Trebuie să-ţi pară bine! Gladys se îndreptă în scaun fără să-i răspundă. După cîtva timp spuse posomorită:

- Îmi pare bine să-1 văd, dar nu pricepe o mulţime de lucruri. Se supără şi se ceartă din orice. Pe urmă, băieţii. Născocesc mereu alte prostii.

- Ce vrei, sînt copii sănătoşi, vioi şi ar trebui să te bucuri. Cuminţenia la băieţi pe mine mai curînd m-ar speria.

Era un lucru vădit că Gladys prezenta cu o oarecare gradaţie tînguirile ei. Ajungînd la punctul culminant, vorbi atît de repezit încît fu nevoită să se oprească, sleită de puteri. Ea povesti Pollyannei că, acum două zile, o persoană care pînă atunci fusese în strînse relaţii cu mama ei, dăduse un bal la care ea nu fusese invitată. După felul cum povestea Gladys, Pollyanna recunoscu ecoul resentimentelor doamnei Moore. Unele cuvinte înţepătoare (de asta era sigură), erau întocmai cele rostite de ea cînd povestea despre jignirea care-i fusese adusă.

- Vezi tu, toate femeile sînt geloase pe ea. Arată aşa de tînără şi e atît de curtată că le e teamă s-o invite. Mama nu ţine de fel la invitaţiile lor; o plictisesc grozav. În seara aceea s-ar fi putut duce în altă parte, unde era invitată, dar ea a vrut să fie liberă ca să se poată duce la balul acela.

Pollyanna se ferea să exprime o apreciere la care Gladys părea că se aşteaptă. Spuse doar:

- Cred că te-ai bucurat că în seara aceea ai fi putut fi împreună cu mama ta.

Gladys se întoarse spre ea ca s-o poată vedea mai bine.

- Spune-mi te rog, întotdeauna faci aşa?

- Ce fac?

- Întotdeauna cauţi ***un motiv să fii mulţumită?*** Am impresia că atunci cînd îţi povestesc ceva foarte urît şi foarte rău, nu uiţi niciodată să mă întrebi dacă n-ar exista ceva care să mă poată face fericită.

Pollyanna şovăi o clipă, apoi îşi spuse că venise momentul s-o înveţe şi pe Gladys ***jocul mulţumirii***. În copilărie vorbise tuturor despre jocul ei, ca de un lucru firesc, dar nevinovăţia copilărească îi pierise. Uneori se gîndea cu spaimă la ceea ce-şi permisese să spună unor persoane în vîrstă şi la uimitoarea indulgenţă cu care acestea o ascultaseră, fiindcă nu-şi dăduse seama că pînă şi cele mai înăcrite fiinţe nu se puteau supăra de confidenţele unui copil şi să le ia drept pretenţii de a le face morală.

Acum, pentru că Glady îi pusese întrebarea, era drept să-i şi răspundă. Mai mult decît oricare altul, fetiţa asta avea nevoie să înveţe ***jocul mulţumirii***. Pollyanna îi răspunse calm:

- Cînd eram copil, tata m-a învăţat să caut totdeauna în tot ce mi se întîmplă, partea plăcută a lucrurilor, ceea ce m-ar putea mulţumi. Am făcut din lucrul acesta un joc.

- Un joc? întrebă Gladys care asculta cu luare aminte. Nu-mi închipui ce fel de joc ar putea fi.

Cel mai bun din lume, o încredinţa Pollyanna cu convingere. Uite cum a început. Tata era pastor misionar într-o bisericuţă misionară şi la fiecare Crăciun primeam un butoi cu fel de fel de lucruri.

Tăcu pentru un moment, văzînd faţa atentă a lui Gladys care era întoarsă spre ea:

- Nu cred că ştii ce e acela un butoi pentru misionari.

Gladys mărturisi că într-adevăr nu ştia, şi adăugă:

- Eu credeam că tot ce se trimite misiunii e pentru păgîni.

- Nu întotdeauna. Unele biserici trimit pastorilor nevoiaşi un butoi sau o ladă, o dată sau de două ori pe an. Se pun înăuntru fel de fel de lucruri, nu noi, dar în stare bună: haine care au rămas mici, şi alte lucruri asemănătoare.

- Phiii! se supără Gladys, eu n-aş accepta să mi se trimită haine uzate; înseamnă să tratezi pastorii ca pe nişte cerşetori.

Pollyanna zîmbi, dar încercă să-i arate că nu greşea.

- Eram foarte agitată cînd sosea butoiul, urmă ea. De fiecare dată speram că voi găsi în el un lucru minunat.

Odată mi-am dorit cu atîta ardoare o păpuşă, încît mi se părea că n-aş putea trăi fără ea. Tata scrise bisericii care urma să ne trimită butoiul. Cred că mă auzise rugîndu-mă şi pentru păpuşă, aşa că atunci cînd a fost întrebat ce lucruri anume ne sînt de trebuinţă, trecu pe listă şi o păpuşă. Cînd sosi butoiul, singurul lucru pe care l-am găsit pentru un copil, erau o pereche de cîrje.

Gladys sări de pe scaun.

- Asta-i cea mai grozavă infamie de care am auzit vreodată. Cîrje! De indignare, ochii ei scăpărau fulgere. Se linişti în cele din urmă şi privind-o pe Pollyanna zise:
Bietul copil!

- Ajunci am născocit noi jocul, urmă Pollyanna surîzînd la exclamaţia lui Gladys. Fireşte, n-aveam nevoie de cîrje, dar tata mi-a spus că trebuie să fiu mulţumită că n-am nevoie de ele. **De atunci, oricît de grea** ar **fi** o **situaţie, găsesc că se poate afla în ea şi un motiv de mulţumire.** Tocmai acesta e jocul, şi cu cît e mai greu, cu atît mai mare e plăcerea de a-1 juca.

Gladys rămase pe gînduri, apoi spuse:

- Şi asta e totul?

- Da.

- N-ai încercat niciodată. Nu e altul în lume care să aducă satisfacţii.

- Ascultă, spuse Gladys plecîndu-se spre Pollyanna ca să dea mai multă greutate cuvintelor, te deosebeşti atît de mult de toţi ceilalţi oameni, încît îmi vine să cred că ai fi în stare să găseşti o plăcere chiar şi în faptul de a participa la propria ta înmormîntare.

Pollyanna începu să rîdă.

- Dacă ar fi aşa, atunci să ştii că nu-1 joc degeaba.

- Oh! exclamă Gladys, apoi se opri cîteva clipe. Ce părere ai, întrebă în cele din urmă, aş ajunge să-ţi semăn dacă aş juca şi eu jocul acesta?

- Cred că sînt o fire veselă, cum zice lumea, dar firea omului poate fi îngrijită şi îmbunătăţită întocmai ca o grădină. Am trecut prin multe ceasuri grele: mama mea a murit cînd eram mică, iar tata a murit cînd aveam unsprezece ani. Atunci m-am dus să stau la o mătuşă pe care nu o cunoşteam şi care nu era obişnuită cu copiii. Mai tîrziu am suferit un accident de pe urma căruia n-am putut umbla doi ani de zile. Am suferit mult atunci. Nu cred că numai cu firea

mea veselă aş fi putut învinge totul. De n-ar fi fost ***jocul mulţumirii,*** cred că aş fi devenit una din persoanele acelea plictisitoare, care se plîng întotdeauna, şi-şi fac viaţa o povară pentru ele şi pentru cei din jur.

Gladys apucă mîna Pollyannei şi şi-o puse pe obraz.

- Dacă aş crede că jocul acesta m-ar putea face să-ţi semăn (sforţarea de a-şi ascunde emoţia îi înăsprea vocea), aş începe îndată. Nu prea văd cum m-aş putea socoti fericită cînd fraţii mei sînt aşa de răi, cînd bucătăreasa devine obraznică sau cînd tata se poartă rău cu mama. Totuşi, toate aceste neplăceri nu se potrivesc cu suferinţele prin care ai trecut tu. Oftă din adîncul inimii apoi continuă: la urma urmei, n-am ce pierde dacă încerc. Să văd, ajung şi eu la acelaşi rezultat ca tine?

Pollyanna abia avu timp s-o îndemne să încerce, cînd sosi şi Judit, vădit descurajată. O salută cu răceală pe Gladys pe care n-o prea simpatiza, apoi îşi deschise inima către Pollyanna.

- Ştii că iar am încercat să fac prăjiturile acelea şi au ieşit mai prost ca oricînd. Nu-mi mai rămîne altceva nimic de făcut decît să renunţ la bucătărie. Cît de mult aş vrea să-1 pot convinge pe Russel să nu mai facem menaj şi să mîncăm la o pensiune. Nu ştiu de ce nu vrea, că de altfel e destul de pretenţios în privinţa mîncării şi nu înţeleg de ce aş rămîne roabă bucătăriei cînd nici nu-mi place şi nici pe el nu-1 pot mulţumi.

- O! exclamă Gladys rîzînd după ce ascultase cu luare aminte la tînguirile acestea, mi se pare că eşti mai rea ca mine. Apoi întorcîndu-se spre Pollyanna zise: De ce nu o înveţi jocul tău?

Pollyanna roşi, dar nu răspunse. Supărarea Juditei se prefăcu încetul cu încetul în curiozitate.

- Ce vrea să spună cu "jocul tău"?

Gladys nu-i lăsă Pollyannei timp să răspundă:

- Îţi dai seama şi tu că Pollyanna nu e ca noi?

- Aşa ea. Cred că ai dreptate.

- Nu face întruna mofturi, nu-i aşa? Nu spune că totul e greu şi că e mai nenorocită decît toată lumea. Ştii de ce? Din pricina unui joc pe care 1-a jucat de cînd era mică.

Judit se întoarse spre Pollyanna, aşteptîndu-se la o împotrivire din partea ei, dar aceasta se mulţumi să zîm-bească doar. Gladys i se adresă atunci stăruitoare:

- Povesteşte, povesteşte-i odată întîmplarea aceea cu cîrjele.

- Cîrje?! zise Judit trîntindu-se pe scaun. Despre ce e vorba, Pollyanna? Ce legătură e între cîrje şi jocul acela?

Pentru a doua oară în interval de o jumătate de oră, Pollyanna povesti istoria unei decepţii copilăreşti, prefăcută dintr-o genială intuiţie a tatălui ei într-o minunată prismă care avea să îmbrace de aici înainte toate culorile curcubeului, clipe grele pe care avea să le întîmpine în viaţă. Judit asculta cu luare aminte, dar se vedea limpede că era încredinţată că supărările ei se

deosebeau de acelea ale altora. Cînd Pollyanna sfîrşi, Judit şovăi puţin, înainte de a-şi spune părerea:

- Metoda asta poate să reuşească în anumite cazuri, dar nu prea văd...

Gladys nu se mai putea stăpîni.

- Pentru numele lui Dumnezeu! izbucni ea, nu cumva crezi că, deoarece nu ţi-au reuşit prăjiturile, eşti într-o situaţie mai rea decît a Pollyannei cînd i-au murit părinţii, şi a fost bolnavă încît n-a putut să umble doi ani?

Era întocmai ceea ce gîndea Judit, dar nu-i plăcea să i se spună lucrul acesta aşa, direct. Răspunse pe un ton tăios:

- Nu, nicidecum.

- ***Mi se pare,*** urmă Gladys, ***că dacă ea a reuşit să joace jocul mulţumirii, putem să încercăm şi noi***. Eu o duc mai prost decît dumneata. Dacă ai avea ca mine, trei ştrengari de fraţi de îngrijit, ai avea de ce să te plîngi. Ai un soţ, e drept, dar acela e bărbat, nu se poate compara cu nişte puşlamale ca Gregor şi Malcom. De altfel, adăugă după o clipă de gîndire, cred că nu voi avea un soţ cîtă vreme nu voi fi scăpat de fraţii noştri.

Judit nu se putu opri să rîdă de această primă încercare a lui Gladys de a juca ***jocul mulţumirii***. Dar fata, vrînd să impresioneze auditoriul cu supărările pe care le avea de îndurat, ca soră mai mare a trei fraţi, urmă:

- Altă dată Norman era mai cuminte decît ceilalţi: se lăsa bătut fără să riposteze cu picioarele, dar acum s-a făcut şi el tot aşa de rău ca ceilalţi. Zilele astea a furat ciocolată dintr-o cutie care fusese trimisă mamei. Ştiam că el făcuse isprava aceasta, dar nu voia să recunoască. La urmă, i-am spus că pot afla cine a făcut treaba asta, întrebîndu-L pe Dumnezeu.

Judit rîse de ideea aceasta, iar Pollyanna nu părea mulţumită. Hotărî în sinea ei ca la prima ocazie să stea mai mult de vorbă cu Gladys în privinţa unei astfel de metode de educaţie. Gladys, nebănuind nemulţumirea ascunsă a prietenei sale, urmă:

- Peste o oră vine la mine, mă priveşte cu un aer ciudat şi mă-ntreabă: "L-ai întrebat pe Dumnezeu cine a luat ciocolata?" I-am spus că încă nu avusesem timp. Ce credeţi că-mi răspunde: "Ei bine, nici nu mai încerca. L-am întrebat eu şi mi-a răspuns că a uitat numele copilului".

La o asemenea replică nu se putea să nu rîdă. Gladys aşteptă să se potolească rîsul, apoi întrebă:

- Mă rog, la ce mulţumire mă pot aştepta de la un copil ca acesta?

- Să fii mulţumită că nu e un copil prost, răspunse Judit rîzînd. Trebuie să fie foarte deştept ca să-1 taie capul la asemenea lucruri.

- O, Norman nu e prost, confirmă şi Gladys mulţumită, de altfel nici ceilalţi. Au o grămadă de defecte, dar sînt inteligenţi.

Apoi, întorcîndu-se spre pendula care într-un interval de linişte bătuse ora, zise:

- Nu cumva vrei să-mi spui că merge bine?

- E înainte cu două minute, l-am confruntat azi dimineaţă cu ceasornicul lui Jimmy.

- Dacă-i aşa, trebuie să plec. Nu pot lipsi cînd se întorc băieţii la prînz. Data trecută cînd am fost aici şi-au aruncat pîinea cu marmeladă. Bucătăreasa mi-a spus că dacă se mai întîmplă, îşi ia pălăria şi pleacă. Era marme ladă pînă şi pe tavan, de parcă ar fi strivit ţînţari. La drept vorbind, imediat ce sosesc ei nu mă mai pot duce niciunde; trebuie să plec imediat.

- Pe cît mi se pare, aruncă Judit ca s-o necăjească, nu e aşa de uşor să joci jocul Pollyannei.

- Aşa e, cred că mi-ar trebui puţină deprindere ca să ajung să-1 joc bine. Totuşi îmi pare bine că trebuie să plec, altfel s-ar sătura lumea de prezenţa mea.

Deşi glumea, Gladys luase jocul în serios. Fetiţei, nedeprinsă cu lumea, Pollyanna îi apărea ca o întruchipare a tuturor virtuţilor. Admiraţia pe care o simţea faţă de mama ei era oarbă şi neraţională, dar cînd era vorba de ceilalţi, avea o judecată sănătoasă, dar aspră.

Un simţămînt înalt, închis în sufletul ei, înţelegea firea nobilă a Pollyannei. Era sub influenţa ei, aşa cum un grăunte ascuns în pămînt suferă puterea soarelui de primăvară.

Pînă şi Judit se stăpînise cu greu, ca să nu rostească cumva cuvintele de batjocură ce-i veneau pe buze cînd îşi amintea de cîrjele din butoiul misiunii. Ca mai toţi oamenii nervoşi, Judit privea supărările ei personale printr-o lentilă care măreşte; găsea însă mai uşor cuvinte de îmbărbătare pentru supărările celorlalţi. ***Pentru prima oară înţelesese că voioşia nedesminţită a Pollyannei nu izvora din-tr-o viaţă mai plăcută decît a celorlalţi, ci din obişnuinţa ei de a căuta partea frumoasă în toate lucrurile, chiar şi în lucrurile neplăcute.***

- Draga de ea! se gîndea Judit care cu o oră înainte plînsese cu lacrimi amare din pricina prăjiturii nereuşite.

Apoi începu să cînte, pe cînd curăţa cu cuţitul coca arsă de pe fundul tăvii. La urma urmei, bine că nu trebuie să mîncăm prăjitura asta!"

* * *

Într-o minunată dimineaţă însorită de ianuarie, masa Pollyannei părea pusă pentru un prînz de gală, iar nu pentru un simplu dejun. Pe locul lui Jimmy, stive de cărţi legate în piele, frumoase la înfăţişare, dădeau impresia că sînt deosebit de interesante.

Îmbrăcîndu-se, Jimmy cînta în gura mare. în bucătărie, Pollyanna se plimba de colo, colo, luînd un lucru, punîndu-1 jos numaidecît, aşteptînd cu nerăbdare ca Jimmy să intre în sufragerie. Nu se mai gîndea la mîncare, ci numai la cărţi.

"A", îşi spunea ea cu sufletul la gură, "să dea bunul Dumnezeu să-i placă! Sper să nu prefere altceva. În sfîrşit, iată-1!"

Luă slănina pentru dejun şi o puse în frigider crezînd că o pune în cuptor. N-avea habar ce făcea, fiindcă auzise uşa camerei de la baie închizîndu-se zgomotos şi pe Jimmy că intră fiuierînd în sufragerie. În pragul uşii se opri şi în-

cetă să mai fluiere. Urmă o clipă de tăcere, timp în care Pollyanna rămase nemişcată, abia răsuflînd. Atunci se auzi deodată o izbucnire deosebită:

- Sfinte Dumnezeule! Ce-i asta, Pollyanna?

Pollyanna fugi spre el.

- O, Jimmy, strigă ea aruncîndu-se de gîtul lui, îţi plac? Ai fi preferat altceva?

Jimmy o strînse în braţe.

- Îmi plac foarte mult. Dar ce-ai făcut? Ai prădat o librărie?

Pollyanna nu respinse acuzaţia.

- Mi se pare că nici nu te-ai uitat la ele. Ţi-am luat operele lui Dickens. Jimmy, te-ar interesa cumva vreun alt autor?

- Nicidecum. De n-ar fi scris decît istoria lui David Coperfield şi pe aceea a lui Oliver Twist, cei doi copii ai nimănui, Dickens şi-ar fi putut lungi lista scrierilor cu povestea vieţii mele. Vezi că sînt în măsură să-1 apreciez mai bine decît oricare altul.

Pollyanna înăbuşi un suspin lipindu-se de pieptul lui Jimmy.

- Jimmy dragă, îmi pare rău că ţi-am amintit de asta, chiar acum de ziua ta.

- Asta nu trebuie să te tulbure, draga mea, trebuie să-mi amintesc de copilul sărman care am fost, pentru ca să mă pot bucura din toată toată inima de fericirea mea de azi.

Tot strîngînd-o în braţe, Jimmy schimbă subiectul despre aceste triste amintiri.

- Ia te uită ce cheltuială! Sînt sigur că ai cheltuit pe cărţi banii tăi de buzunar pe o lună.

- Nu cheltuiesc banii degeaba, se împotrivi ea cu aprindere, n-am plătit totul o dată.

- Aha, acum înţeleg. Doi dolari acum, pe urmă doi dolari pe lună, probabil pentru tot restul vieţii. Îţi închipui că în astfel de condiţii se poate cumpăra ieftin. Nu te mai osteni cu dejunul, Pollyanna, în loc să mănînc fructe, am să citesc cum a scăpat Oliver Twist de soarta vitregă ce-1 aştepta şi în loc de budincă de gris, mă voi documenta cu privire la viaţa lui David...

- Jimmy, încetează cu fleacurile. Ca desert avem struguri; îi aduc imediat.

Masa fu exact ceea ce trebuia să fie: clipa de fericire deplină şi de veselie. Jimmy se plînse că stivele de cărţi îl împiedicau să-şi vadă nevasta, aşa că le aşeză de o parte şi de alta a mesei ca s-o poată privi după pofta inimii lui. Fu şi un moment de agitaţie, din pricina misterioasei dispariţii a tigăii cu slănină. O căutară amîndoi. Pollyanna pretindea că asta era suficient să te facă să crezi în vrăjitorie. Într-un sfîrşit, după căutări înverşunate, o găsiră în frigider. Pollyanna se supără fiindcă Jimmy o învinui că ar fi pus-o chiar ea în locul acela. Abia după o discuţie lungă şi aprinsă, ea reflectă adînc şi recunoscu că fiind atît de emoţionată, încît nu mai ştia ce să facă, pusese slănina în frigider, în loc să o pună în cuptor. În această atmosferă de deplină veselie şi dragoste, începu aniversarea naşterii lui Jimmy.

Pollyanna îşi făgăduise că din această aniversare avea să facă o sărbătoare a familiei, căci copilăria lui Jimmy era pentru ea mereu o amintire dureroasă. Avea neîncetat în minte imaginea vie a lui Jimmy, aşa cum îl zărise prima oară: un biet orfan părăsit, şezînd la marginea drumului, pistruiat, murdar, dar purtînd de pe atunci în el calităţile care aveau să-1 înfăţişeze pe Jimmy cel de azi, pe care ea îl iubea din tot sufletul. Îşi exprimase şi atunci dorinţa de a munci ca să-şi cîştige existenţa. Pollyanna îşi amintea de braţul slăbuţ pe care Jimmy îl întinsese ca să-i vadă puterea muşchilor şi ochii i se umplură de lacrimi.

E drept că Jimmy a fost binecuvîntat. Mulţumită intervenţiei ei, îşi găsise un cămin în casa lui John Pendleton. Putuse studia şi călători şi ştiuse să se facă iubit de tutorele lui. Totuşi, ceea ce Jimmy dorise mai presus de toate, fără să-şi poată realiza visul, era o adevărată familie şi dragostea unei mame. Pollyanna înţelegea că menirea ei este să umple acest gol; trebuia să fie întotdeauna atît soţie cît şi mamă.

Oricît de departe şi-ar fi urmărit amintirile, nu ţinea minte ca ziua naşterii lui Jimmy să fi fost sărbătorită vreodată şi, de aceea, Pollyanna hotărîse că prima aniversare după căsătoria lor trebuia să fie însemnată şi sărbătorită. Dorea ca surpriza să fie deplină, aşa că făcu toate pregătirile în ascuns, ca să nu trezească bănuieli bărbatului ei. Un coleg de şcoală de-al lui Jimmy şi soţia acestuia, fuseră invitaţi, şi ei primiră cu plăcere. Apoi, o tînără pereche, pe care o cunoscuseră la biserică, completa numărul persoanelor care fuseseră invitate. Trebui să scoată scaune pînă şi din dormitor, ca să aibă pe ce să aşeze musafirii.

Abia plecase Jimmy, şi Pollyanna se şi puse pe lucru. Judit, care veni ceva mai tîrziu ca să ajute, fu surprinsă de faţa ei radioasă.

- Nu ştiu cum poţi fi atît de veselă, Pollyanna, cînd ai atîta treabă.

- Veselă? repetă Pollyanna. De ce n-aş fi veselă? E ziua cea mai frumoasă din viaţa mea.

- Nu văd ce mare bucurie poate fi să munceşti de dimineaţa pînă seara.

- Ai dreptate, dar să fac ceva pentru Jimmy nu înseamnă că muncesc şi chiar de-ar fi cu adevărat muncă grea, tot n-aş avea de ce să mă plîng.

Judit o privea trecînd de la o treabă la alta, uşoară şi voioasă. Pe cînd o urmărea, înţelese din ce în ce mai limpede că oboseala şi supărarea nu depind de lucrul pe care-1 faci, şi nici de felul lui, ci numai de inima cu care-1 faci. Pollyanna putea să muncească pînă la extenuare, putea să se încarce cu sarcini mult mai grele decît posibilităţile ei fizice, însă niciodată ea nu devenea roaba muncii sale.

Judit lucra alături de ea, deşi Pollyanna se împotrivea, rugînd-o mereu să nu se obosească, spre a putea fi odihnită seara. La ora unu, cele două prietene mîncară pe fugă ceva, apoi Judit aranja festiv masa, treabă la care ea se lăuda că se pricepe. Şi într-adevăr aşa era. După ce isprăvi, Pollyanna o trimise acasă pînă la ora şase şi jumătate.

- Eşti un înger şi m-ai ajutat de minune, dar dacă stai încă un minut să ştii că mă încurci grozav.

Judit plecă rîzînd, mirată că nu simţea nici o oboseală deşi muncise toată ziua.

"Se vede că e cu mult mai plăcut să faci treabă cu încă cineva, îşi spunea ea, sau poate că felul de a vedea al Pollyannei face minuni."

Îşi amintea de un cîntec pe care-1 cînta la şcoală, fără să-i înţeleagă sensul adînc:

"Cu sufletul voios vei merge ziua toată,

Cu sufletu-ntristat oftezi, te-opreşti la poartă".

Jimmy se întoarse acasă mai devreme cu trei sferturi de oră decît de obicei. Cînd auzi cheia în broască, Pollyanna se repezi să-1 întîmpine. Purta un şorţ cu mîneci ca să nu se vadă rochia ei cea mai frumoasă.

- Jimmy, spuse ea mai mult speriată decît bucuroasă, cum se face că ai venit aşa devreme?

- Cum asta? Un om n-are voie să-şi serbeze aniversarea? întrebă Jimmy.

— Vezi bine că are voie, dar... dar să rămîi în salon şi să nu bagi în seamă mirosurile din bucătărie. Ţi-am pregătit o surpriză.

Ferestrele salonului erau deschise pentru că vremea era frumoasă şi temperatura destul de ridicată. Portarul, lipsit de judecată, dăduse drumul la calorifer, aşa că atmosfera apartamentului ar fi devenit înăbuşitoare dacă ferestrele n-ar fi fost deschise. Pe cînd Pollyanna vorbea cu Jimmy, uşa sufrageriei se deshise fără zgomot în spatele ei, apoi, împinsă de curent se închise pocnind. Totuşi, clipa cît se întredeschise fu de-ajuns ca Jimmy să vadă mica lor masă rotundă mărită la o dimensiune neobişnuită, şi pe ea mai multe tacîmuri. Jimmy strînse buzele de teamă să nu rostească vreo observaţie nelalocul ei. Cînd îndrăzni în sfîrşit să vorbească, întrebă pe un ton smerit:

- Îmi dai voie, doamnă, să citesc "Dombey şi fiul"?

Pollyanna îi mîngîie părul cu un gest de mamă.

- Îmbracă-te mai întîi. Pentru o masă de sărbătoare vreau să te văd bine îmbrăcat şi cu pantofii lustruiţi.

Jimmy se prefăcu că se împotriveşte pentru a salva aparenţele, apoi spuse:

- Sînt de acord să-mi schimb costumul, dar e curat despotism să-mi pretinzi să-mi lustruiesc şi pantofii, picioarele le ţin sub masă.

Pollyanna era de neînduplecat.

- Chiar dacă nu-i văd, vreau să-i ştiu curaţi.

Jimmy se supuse, iar Pollyanna se întoarse la treburile ei. La ora şase şi douăzeci şi cinci, se auzi soneria. Jimmy se duse să deschidă. Fusese mai dinainte stabilit ca musafirii să se adune la Judit, apoi să vină cu toţii la Pollyanna. Iar ea nici nu băgă de seamă uimirea simulată a lui Jimmy la vederea musafirilor, cînd veni în fugă să-i primească şi se bucură că surpriza îi reuşise.

- Era gata, gata să-mi strice planurile întorcîndu-se mai devreme acasă, le spuse ea îmbrăţişîndu-1 pe Jimmy. Eram îngrozită cînd l-am auzit. A trebuit să-i spun să nu deschidă uşa sufrageriei fiindcă i-am pregătit o mare surpriză.

- Şi dac-o deschidea, tot nu băga nimic de seamă, spuse rîzînd o blondă frumuşică, soţia colegului de şcoală al lui Jimmy, doamna Bacon; bărbaţii nu prea observă ce e în jurul lor. Eu i-am pregătit darul de Crăciun sub ochii lui şi Bob tot n-a băgat de seamă nimic.

- I-ascultă Bacon, mi se pare că cucoanele fac observaţii nu tocmai măgulitoare asupra inteligenţei noastre. Ai de gînd să rabzi una ca asta?

- Sînt de părere, răspunse acesta cu seninătate, că pentru a duce o viaţă plăcută, singura posibilitate e să nu bagi de seamă totul. Dacă asta se cheamă prostie, folosiţi-vă de ea cum puteţi mai bine.

Pollyanna nu era dintre acele gospodine tinere ale căror cunoştinţe recent dobîndite se spulberă la cea dintîi probă. Îşi învăţase lecţia prea bine pentru a o uita. Masa fuse minunată, musafirii aveau toţi poftă de mîncare, iar în jurul mesei domnea buna dispoziţie şi o veselie care deosebea această sărbătoare modestă de banchetele de la restaurant, cu mese multe şi oameni numeroşi care nu reuşesc să mănînce tot ce li se serveşte.

- E prima seară plăcută pe care o petrec de cînd sînt la New York, spuse micuţa doamnă Bacon. Ceilalţi aprobară.

Pollyanna aştepta cu nerăbdare să afle părerea lui Jimmy. Deşi foarte primitoare, ar fi dorit să-şi vadă musafirii plecaţi mai degrabă. De aceea se întoarse spre Jimmy, de îndată ce închise uşa în urma lor.

- Ţi-a plăcut masa, Jimmy?

- A fost minunată.

- E prima oară cînd îţi sărbătoreşti aniversarea, nu-i aşa?

- Prima oară, dar de-ar fi şi ultima, tot ar răscumpăra toate clipele grele din viaţa mea.

- Jimmy, se împotrivi Pollyanna cu ochii în lacrimi, de ce spui că putea fi ultima?

- Cînd mă vei cunoaşte mai bine s-ar putea să-ţi dai seama că nu sînt vrednic de atîta osteneală.

Pollyanna, redobîndindu-şi pe dată voioşia, rîse de această prostie şi-i răspunse că trebuia să se deprindă să-şi serbeze, de aici încolo, aniversarea, în fiecare an, atît cît va trăi.

- Fireşte, de acum înainte n-o să mai fie surpriză, fiindcă ştii.

Deodată, amintindu-şi de frişca ce mai rămăsese, se repezi în bucătărie s-o pună în frigider. Pe cînd ieşea din cameră, Jimmy scoase oftînd două bilete verzi:

- Fotoliul de orchestră, rîndul 5, suspină Jimmy. Erau de la spectacolul pe care de atîta vreme amînăm să-1 vedem, motivînd mereu că nu ne putem permite cheltuiala aceasta. Surprizele sînt plăcute, dar nu atunci cînd ele coincid.

* * *

Dacă firea ar fi împins-o pe Pollyanna pe altă cale decît pe aceea a iubirii aproapelui, sforţările lui Gladys de a juca ***jocul mulţumirii*** ar fi putut s-o

înveselească. Lupta unei fetiţe needucate de a rămîne la înălţimea ţelului propus era însă atît de patetică, încît atunci chiar cînd sforţările ei deveneau comice, Pollyanna se simţea înduioşată, mai mult decît înveselită.

Într-o zi Gladys îi comunică la telefon plecarea bucătăresei, pe care o scosese din fire una din şotiile lui Gregor. Femeia plecase tocmai cu o oră înainte de dejun, aşa că fetiţa se străduia s-o înlocuiască. Fireşte că încercările ei nu fuseseră încununate de succes. Urmase întocmai sfaturile din cartea de bucate, totuşi mîncarea i se păruse stranie. Cartofii erau fierţi numai pe o parte, ceea ce era de neînţeles fiindcă îi lăsase destulă vreme pe foc. În schimb, conopida era aşa de fiartă încît tatăl ei crezuse că e supă. Friptura era uscată şi de culoare cenuşie, în loc să fie bine rumenită. Ca să facă totul cît mai bine, Gladys încercase să prepare pentru desert o budincă, dar în cele din urmă nu avu curajul s-o servească la masă.

- Dar, ştii, tot am găsit un motiv să fiu mulţumită, strigă Gladys în receptor, ca şi cînd ridicînd vocea s-ar fi făcut auzită mai bine de Pollyanna. I-am spus apoi bucătăresei părerea mea. Iat-o: "îmi faci supărarea cea mai urîtă despre care am auzit eu vreodată, dar mă puteam aştepta la una ca asta din partea unei femei de rînd ca dumneata!" Era atît de înfuriată încît credeam că plezneşte.

Prezenţa bucătăresei în casa lui, a domnului Moore, continua să fie privită drept pedeapsă.

- Tata nu-i de fel înţelegător, i s-a plîns Gladys odată Pollyannei. închipuie-ţi că-i pretinde mamei să ne mutăm cu toţii într-un orăşel lipsit de confort, ei care au nevoie de societate ca să poată trăi, aşa cum alţi oameni au nevoie de hrană. Mama trăieşte numai pentru societate, dar tata nu o poate înţelege; face mereu planuri absurde şi cînd mama rîde de el, se supără.

Ghicind din tăcerea Pollyannei că o dezaprobă, crezu că aceasta poate fi din cauză că nu ţine seamă de regulile jocului, aşa că se grăbi să adauge:

- Totuşi mă bucur uneori că e aici. Zilele trecute îl trimisesem pe Gregor să cumpere o cutie de conserve de carne. Restul pe care 1-a primit 1-a cheltuit pe migdale. Cînd s-a întors acasă pretindea că a plătit un dolar pe cutie, dar gura îi mirosea a migdale prăjite, aşa că am înţeles de îndată ce se întîmplase. Tata a sosit tocmai pe cînd îl certam, 1-a luat în baie şi i-a tras o bătaie zdravănă. "Da doamnă, îmi pare bine că puşlamaua asta şi-a primit o dată pedeapsa bine meritată."

Pînă atunci Pollyanna venise în casa soţilor Moore numai spre a-i întoarce vizitele lui Gladys. Doamnei Moore nu-i plăcea de ea şi se simţea prost în casa lor, deşi nu se prea întîlneau. Totuşi, în dorinţa de a veni în ajutor tinerei fete în singurătatea ei, îşi luă inima în dinţi şi îi făcu de cîteva ori lui Gladys nişte vizite scurte. în cursul uneia din ele făcu cunoştinţă şi cu domnul Moore.

Tatăl lui Gladys părea a fi mult mai bătrîn decît soţia lui. Era foarte înalt, dizgraţios, pleşuv. Pollyannei i-ar fi făcut impresia unui om obişnuit, de n-ar fi avut expresia tragică de om înfrînt, în priviri. Nu mai văzuse pe nimeni altcineva să pară aşa de descurajat. Cînd o pofti să intre o privi bănuitor şi Pollyanna

înţelese că acesta era felul lui obişnuit. Abia după ce o privi mai bine, se schimbă puţin.

Pollyanna se aşeză s-o aştepte pe Gladys care întîrziase cu îmbrăcatul. Trecuse de ora patru şi domnul Moore se oferi să-i ţină de urît.

- Îmi pare rău că Gladys se face aşteptată, domnişoară... Scuză-mă, din păcate nu-mi amintesc numele dumitale.

- Doamna Pendleton, răspunse Pollyanna zîmbind. Ţin foarte mult la fiica dumitale, domnule Moore.

Domnul Moore se lăsă pe un scaun, întinse o pereche de picioare din cale afară de lungi şi lăsă braţele să-i cadă. Avea aerul unei jucării mecanice cu resorturile rupte.

- Da, Gladys e fată bună, inteligentă, confirmă el; de altfel, toţi copiii mei sînt destul de inteligenţi. Ar avea însă nevoie cu toţii de cineva care să-i crească, să-i supravegheze şi să-i înveţe cum să se poarte. Aşa, cresc ca nişte sălbatici.

Pollyanna era cu totul de părerea lui, aşa că se feri să spună vreun cuvînt, dar în ochii ei se citea atîta simpatie şi înţelegere, încît domnul Moore, îmbărbătat de atîta interes, continuă:

- Or fi gîndind şi-or fi spunînd mulţi că sînt un om fericit; am cîştigat mulţi bani, e drept, dar ca să fiu bogat în oraşul acesta, ar trebui să am douătrei milioane, pe cînd...

Se opri oftînd din adîncul inimii. Apoi îşi pironi iarăşi privirea asupra Pollyannei.

- Dacă ne-am întoarce în orăşelul unde m-am născut, n-aş mai avea nevoie să muncesc. Aş face afaceri doar ca să nu mă plictisesc. Mi-aş putea clădi casa cea mai frumoasă din tot oraşul, cu terasă, cu încăperi multe, poate chiar şi cu un turnuleţ. Aş putea avea grădină, curte de păsări, maşini, chiar şi una mare de tot cu care să-mi duc familia în excursii. Asta aş mai zice şi eu trai. Să stau în oraşul ăsta cu nevastă-mea care face pe cucoana şi cu băieţii care se poartă ca nişte sălbatici, nu cred că asta e o viaţă vrednică de trăit.

Să ridice moralul domnului Moore, chiar cu preţul oricărei sforţări, îi părea Pollyannei cu neputinţă, la fel de imposibil ca şi cum ar fi trebuit să oprească soarele în loc. Neştiind ce să mai spună, se porni să o laude pe Gladys, calităţile ei care îi plăcuseră de prima dată de cînd o văzuse. Domnul Moore o asculta cu o faţă tristă, dînd din cap la fiecare observaţie a ei.

- Da, Gladys e o femeie cu adevărat, adică trebuie să fie. E nevoie ca cineva să le fie băieţilor mamă, fiindcă dacă nevastă-mea nu e la teatru, e la un joc de cărţi sau la o masă, sau la un bal. Gladys ar trebui să fie încă la şcoală, ştiu asta. Ce folos că am noroc în afaceri dacă fetiţa mea creşte fără să poată urma o şcoală şi băieţii...

Intrarea ca o bombă a lui Gladys îl întrerupse. Se aruncă de gîtul Polyannei şi o sărută ca şi cum n-ar fi văzut-o de trei ani, deşi trecuseră numai trei zile de la ultima lor întrevedere.

- Cît de drăguţ din partea dumitale că ai venit să mă vezi, se bucură Gladys. Dar de ce nu m-ai anunţat? M-aş fi grăbit cu îmbrăcatul.

Erau multe scaune în cameră, dar Gladys se aşeză pe braţul fotoliului de trestie pe care-1 ocupa Pollyanna, ca să fie mai aproape de aceea pe care o iubea.

Pollyanna simţi mirarea în privirile pe care domnul Moore le aţintea asupra lor şi înţelese că ar fi dat mult ca o parte din afecţiunea pe care fiica lui o revărsa asupra unei străine, să-i revină şi lui. Se sculă şi plecă; îşi dădea seama probabil că prezenţa lui o stingherea pe Gladys. Ochii Pollyannei se umplură de lacrimi.

- Ce ţi s-a întîmplat? întrebă Gladys autoritară aplecîndu-se să-şi privească prietena mai de aproape. Azi mi se pare că nu joci ***jocul mulţumirii***. Parcă eşti supărată.

Pollyanna se sili să zîmbească.

- Ţi se pare, drăguţă, îl joc, răspunse ea şi-mi pare bine că am făcut cunoştinţă cu tatăl tău; e un om simpatic. Să fii bună cu el, Gladys, şi atentă.

- Bună şi atentă! izbucni Gladys nedumerită. Dar tata n-are nevoie de nimic; nu e ca mama. Ca să se simtă în largul lui are nevoie de ziar şi de pipă, iar băieţii să nu-1 supere cu certurile lor. N-are nevoie de nimeni ca să nu se plictisească; îi place să fie singur.

Se auzi uşa de la intrare închizîndu-se; plecase domnul Moore. Gladys îşi privea prietena zîmbindu-i cu înţeles, parcă ar fi vrut să-i spună: "Vezi că am dreptate?"

Îndată după închiderea uşii, ca un ecou, urmă alt zgomot întovărăşit de ţipete.

- Nu, nu te speria, se grăbi Gladys văzînd faţa speriată a Pollyannei. Nu-i nimica; se pare că băieţii se joacă de-a piraţii sau de-a tîlharii, sau ceva asemănător şi s-or fi trîntit unul pe altul.

- Mi se pare totuşi că plînge cineva.

- Se prea poate, se bat atîta încît e de mirare că nu-şi rup oasele.

În clipa aceea, Norman se năpusti.

- Malcom a căzut din avion, vesti el cu importanţa aducătorului de veşti proaste.

- Din avion! Doamne! Ce poate fi şi asta?

- Se urcase în vîrful patului şi cu rîşniţa de cafea făcea zgomotul motorului; deodată a căzut şi s-a lovit la genunchi.

Ţipetele disperate ale lui Malcom, care nu mai conteneau, adevereau spusele lui Norman. Scoţîndu-i ciorapul, descoperiră genunchiul lovit şi însîngerat. Pollyannei îi scăpă o exclamaţie de milă, dar Gladys, introducîndu-şi mîna în ciorap, îl cercetă şi rămase vădit mulţumită.

- Ascultă Malcom, îi spuse cu o duioşie cam nelalocul ei, să ştii că nu ţi-ai rupt ciorapul. Nu că-ţi pare bine?

Malcom, aşteptîndu-se să stîrnească mila sorei sale, se porni iar pe urlete, de data asta mai mult de necaz decît de durere.

- Nu, strigă el, nu-mi pare bine. Aş fi vrut să-i fac o gaură cît mai mare, aş fi vrut să-1 rup în aşa hal ca să nu-1 mai pot pune!

Gladys îl mîngîia uşor; ar fi vrut să-1 liniştească.

- În orice caz, spuse ea, sînt sigură că-ţi pare bine că nu ţi-ai rupt piciorul. Adăugă apoi cu vocea scăzută, către Pollyanna: Vreau să-i învăţ şi pe ***ei jocul mulţumirii.***

Pollyanna vedea că nu era momentul potrivit ca să-1 înveţe pe Malcom jocul; propuse deci să vadă mai întîi genunchiul lovit. îl spălară şi-1 legară aşa de bine, încît Malcom se potoli.

- Am avut atîtea pînă acum, îi spuse el Pollyannei cînd ea îl lăudă pentru curajul lui, am avut şi pojar, şi tuse măgărească, apoi mi-am scos doi dinţi, acum am căzut; cred că data viitoare am să-mi fac o rană.

După ce isprăviră cu îngrijirile acordate micului Malcom, Pollyanna spuse că trebuie să plece. Izbuti cu greu, căci Gladys, care era deprinsă să privească punctualitatea drept ceva cu totul lipsit de importanţă, dorea s-o oprească cu sila. Pollyanna se scuză însă că trebuie să pregătească masa pentru soţul ei.

- Ce s-ar întîmpla dacă o dată masa n-ar fi gata la ora obişnuită? N-ar fi nici o nenorocire, spuse Gladys ţinînd-o de braţ. Tot el e mai avantajat, fiindcă te vede zilnic pe cînd eu...

Dar Pollyanna nu se lăsă convinsă. Gladys, văzînd că nu foloseşte la nimic insistenţa ei, îi dădu drumul făgăduindu-i că va veni în curînd la ea.

- Acum, pentru că e tata să mai vadă de băieţi, aş putea veni la tine de dimineaţă.

- Bine zici, drăguţa mea, răspunse Pollyanna gîndindu-se că, dacă ar petrece o zi întreagă împreună, ar putea să îndrepte pe nesimţite ideile greşite ale lui Gladys despre ***jocul mulţumirii*** Vino cît mai curînd, stărui ea.

Gladys îi răspunse bucuroasă:

- Să ştii că vin.

Dar nu-şi putu ţine făgăduinţa. Peste două zile, imediat după dejun, sună telefonul la Pollyanna. Ea răspunse voioasă:

- Alo, alo!

Iar o voce cunoscută îi vorbi:

- Doamna Pendleton este acolo?

- Da, eu sînt.

- Dumneata eşti cumva prietena domnişoarei Gladys Moore?

Pollyanna tresări.

- De ce? Da, eu sînt. Cine vorbeşte, domnul Moore?

- Da, chiar el, tatăl ei.

Se opri ca şi cînd i-ar fi fost greu să continue, apoi se grăbi:

- A avut un accident.

- Un accident? Vai, domnule Moore...

- E la spitalul Randoll, cu mama ei; Gladys e rănită mai grav. Vrea să te vadă.

- Vin numaidecît.

- Vino cît se poate de repede, te rog. îi e rău...

- În zece minute sînt gata.

Pollyanna auzi la celălalt capăt al firului un suspin sfîşietor. În mare grabă ajunse la spital şi găsi salonul cu patul în care micuţa Galdys era în agonie.

Cu greu îi venea să creadă că chipul acela mic, alb, înfăşurat în bandaje, culcat pe un pat de spital, ar fi cu adevărat Gladys, fetiţa pe care o cunoştea ea. Era aşa de puţintică, încît ai fi zis că-i un copil mic, iar faţa era schimbată şi îmbătrînită.

Venirea Pollyannei nu-i făcu nici o impresie. Pleoapele grele nu se ridicară, buzele palide nu se deschiseră pentru un zîmbet.

- Îşi revine cîteva clipe, spune un cuvînt, şoptea tatăl ei lîngă urechea Pollyannei, apoi cade iar într-un fel de agonie. Aş vrea să te vadă cînd îşi revine, însemni mult pentru ea.

Pollyanna îi promise că va aştepta acel moment.

- Cum s-a întîmplat nenorocirea? întrebă ea cu vocea scăzută pe cînd se aşeză alături de bietul om atît de greu încercat; faţa lui i se zbîrcise de atîta chin.

- Asta e cel mai dureros. Aseară a fost chemată s-o aducă acasă pe maică-sa. Eu mă culcasem, n-am auzit telefonul. Nu sînt văzut cu ochi buni de societatea nevestei mele, şi dacă o aştept se supără pe mine. Certurile nu folosesc la nimic, asta ştiu, aşa că mă culcasem. Lui Gladys i-au spus să vină la restaurantul unde se duseseră după spectacol; mîncaseră acolo, au dansat şi au băut. Nu era prima oară cînd o chemau pe Gladys, aşa cred; făcea cu maică-sa ce voia, cînd era...

Pollyanna întinse mîna cu un gest rugător. Nu voia să mai audă. Dar domnul Moore nu băgase de seamă. El continuă:

- Nevastă-mea nu era chiar beată, dar băuse cam mult. Făcea gălăgie, spunea prostii şi nu voia să se întoarcă acasă. De aceea au chemat-o pe Gladys. Nu auzisem telefonul şi nici pe Gladys n-am auzit-o plecînd. Mi s-a spus că trecuse de ora unu.

Se întoarse pe scaun fără a slăbi din ochi chipul nemişcat de pe pat.

- Cînd au pornit, erau cinci inşi în maşină. Gladys reuşise s-o convingă pe maică-sa să vină acasă. Bărbaţii băuseră toţi, chiar şi cel de la volan şi, pe traseu, s-au ciocnit de un taxi. Toţi sînt răniţi. Nevastă-mea e internată pe cealaltă parte a holului. Cioburile au rănit-o la faţă, dar starea lui Gladys e mai gravă.

Tăcu. Rămase la locul lui, mut, cu picioarele lui lungi întinse. Părea mult prea înalt pentru scaunul lui, iar degetele i se mişcau nervoase. Lîngă el, Pollyanna tăcea; inima i se strînsese de durere, încît suferea şi fizic.

Infirmiera intra şi ieşea indiferentă. Din cealaltă parte a coridorului se auzi un ţipăt ascuţit. Pollyannei i se păru că recunoaşte vocea doamnei Moore, dar nimic nu tresărea pe faţa bărbatului de lîngă dînsa.

Abia cînd medicul şi infirmiera intrară în cameră, trupul lui Gladys, întins pe pat se mişcă. Deschise ochii, iar mîna bandajată schiţă o mişcare. Tatăl se întoarse cu privirea înspăimîntată spre Pollyanna.

- Du-te lîngă ea, să te vadă, se rugă el. Vorbeşte mereu de tine, şi cînd îşi revine puţin, numele tău îl are pe buze.

Pollyanna se apropie de pat. Tremura ca varga, dar se căznea să zîmbească. Ochii mari se pironiră asupra ei, însă fără a o vedea. Simţea că-i îngheaţă sîngele. Apoi ochii se însufleţiră, iar buzele se întredeschiseră. Pollyannei îi păru că aude: "îmi pare bine..."

Se aplecă asupră-i cu duioşie.

- Nu vorbi acum, drăguţa mea, am să vin în fiecare zi să te văd, şi cînd ai să te simţi mai bine ai să-mi spui totul.

Dar Gladys, adunîndu-şi puterile printr-o sforţare supremă, rosti limpede:

- Îmi ***pare bine*** că nu i s-a întîmplat mamei ceea ce mi s-a întîmplat mie.

Stăpînindu-şi plînsul, Pollyanna încercă să răspundă, dar infirmiera o cuprinse cu un braţ şi o luă la o parte. Îl văzu pe domnul Moore că se scoală; pironise ochii pe pat iar lacrimile îi şiroiau pe faţă. Privindu-1, Pollyanna înţelese.

Gladys Moore, un copil cu multe imperfecţiuni şi confuzii, care a înţeles nevoia imperioasă a schimbării sale sufleteşti, ***muri, jucînd jocul mulţumirii,*** pînă la ultima ei suflare.

***

În decursul săptămînilor ce urmară morţii lui Gladys, Pollyanna avu de luptat contra unei depresiuni nervoase. Calităţile existente în stare latentă în fetiţa aceasta o izbiseră de la început. Ar fi putut deveni o femeie respectată şi bună, aşa cum nădăjduise şi Pollyanna, în ciuda piedicilor care-i stăteau în cale.

Pe cînd îşi vedea de treabă, Pollyanna se gîndea mereu, cu inima strînsă, la destinul tragic al fetiţei. Adeseori, amintindu-şi un oarecare cuvînt al ei, o podideau lacrimile. Se străduia să-i ascundă lui Jimmy starea ei sufletească, dar asta o făcea să pară mai puţin comunicativă, aproape absentă.

Într-o duminică după amiază, o zi ploioasă şi urîtă, Pollyannei i se păru că se trezeşte din toropeala în care stătuse cîteva săptămîni şi într-o clipă îi reveni buna dispoziţie. Toată dimineaţa plouase torenţial. Fiindcă era răcită nu se duseseră la biserică; petrecuseră acasă o zi liniştită, bucurîndu-se de confortul unui cămin plăcut şi cald.

În cursul după amiezii, Pollyanna, încheind o scrisoare lungă către Sadye, puse jos condeiul şi-1 privi pe Jimmy care stătea întins într-un fotoliu, în celălalt capăt al camerei, cufundat în lectura uneia din cărţile pe care le primise de la Pollyanna de ziua lui. Stătuse nemişcat mai bine de o oră. Pollyanna tresări văzîndu-1, ca şi cum nu l-ar mai fi văzut în ziua aceea.

- Domnule Jimmy Pendleton, strigă ea mustrător, nu te-ai ras azi dimineaţă.

Jimmy îşi trecu degetul arătător pe bărbie, apoi spuse distrat:

- Am să mă rad mîine.

Pollyanna îl studia mereu, cu o privire cercetătoare.

- Dar ieri te-ai ras, Jimmy?

- Nu, mă gîndeam să mă rad azi dimineaţă, dar la ce bun? Tot nu mă vede nimeni.

Dacă toată atenţia lui Jimmy n-ar fi fost concentrată în acel moment asupra lecturii, ar fi băgat de seamă expresia neobişnuită pe care o luase faţa Pollyannei; aşa însă nu află nimic despre atitudinea ei din momentul cînd auzi că e "nimeni". Continua deci să citească cu tot atîta atenţie ca înainte, pe cînd Pollyanna, de pe scaunul ei, îl privea cu interesul pe care un om de ştiinţă l-ar arăta faţă de o particularitate necunoscută a unei gîze bine cunoscute.

Pollyanna era încredinţată că Jimmy e un bărbat frumos, şi, deşi în momentul acela această părere nu putea fi zdruncinată de cele ce vedea, îşi spunea totuşi, că un străin care l-ar zări acum pentru prima oară ar putea fi de altă părere. Neras de două zile, Jimmy îşi pierduse din distincţia lui: era fără vestă, fapt în sine lipsit de importanţă dacă n-ar fi fost cămaşa mototolită. În sfîrşit, papucii desăvîrşeau neglijenţa îmbrăcăminţii sale.

Totuşi, nu aceasta era cauza supărării Pollyannei, ci vorba lui aşa de firească: "tot nu mă vede nimeni". Se gîndea că nu trecuse încă anul de cînd Jimmy se îmbrăca cu cea mai mare grijă numai fiindcă s-ar fi putut întîmpla s-o întîlnească pe ea.

Pollyanna nu era nici descurajată, nici nu suferea de o sensibilitate bolnăvicioasă, iar exagerarea nu intra în obiceiurile ei. Pe zi ce trecea, creştea în siguranţa că Jimmy o iubeşte şi ştia bine că un cuvînt al ei, de aprobare sau de dezaprobare, cîntărea pentru el mai greu decît părerea lumii întregi. Totuşi, răspunsul lui, oricît ar fi fost de nevinovat, mărturisea o atitudine cu care ea nu era de acord. Pollyanna era destul de inteligentă ca să priceapă că relaţiile dintre oameni pot dobîndi o calitate superioară în urma respectării anumitor forme. Era încredinţată că multe neînţelegeri dintre soţi ar putea fi evitate, dacă amîndoi ar consimţi să facă, pentru a-şi plăcea unul altuia, atîtea sforţări cîte fac pentru a plăcea unor străini.

Pollyanna nu-i mai făcu altă observaţie lui Jimmy; femeia, nevoită să facă de cîteva ori aceeaşi observaţie spre a fi auzită, nu face cinste sexului ei, de asta era sigură. Se gîndea însă la lucrul acesta şi, cînd veni ora culcării, avea planul făcut.

Pollyanna nu era dintre fiinţele care se agită pentru un fleac; asta o spusese şi Judit de cîteva ori cu o invidie pe care n-o ascundea.

- Dacă am pus masa, spunea ea, trebuie să mă pieptăn din nou, să mă aranjez, cu alte cuvinte, să-mi fac toaleta ca să arăt mai ca lumea. Dumneata nu ştiu cum faci, dar poţi să roboteşti toată ziua, ba chiar să şi spoieşti bucătăria, că arăţi tot aşa de bine ca în clipa cînd te apuci de treabă.

Deşi Judit exagera puţin, aşa cum făcea de obicei, cînd Pollyanna se privi în oglindă pe la vreo patru şi jumătate, trebui să recunoască cum că avea o înfăţişare destul de aspectuoasă, deşi muncise destul.

Cînd se făcu timpul să se îmbrace pentru cină, îşi desfăcu părul, apoi fără ajutorul pieptenelui îl răsuci într-un coc strîns pe care-1 prinse la spate cu cîteva ace. Scoase rochia frumuşică pe care o purta şi puse alta în schimb, pe care o căută mult ca s-o găsească; era o rochie de stofă bleumarin. O purtase cîţiva ani înainte de a se mărita, aşa că nu era de mirare că era roasă în coate. O păstrase cu gîndul s-o dreagă şi s-o trimită comitetului care expedia haine sinistraţilor de război din Europa. De cîte ori nu se mustrase ea însăşi că tot amîna lucrul acesta; de data asta însă avea să se bucure ea însăşi că procedase astfel.

"Tocmai ce-mi trebuie, îşi spuse, ea privindu-se în oglindă. Doamne ce urîtă sînt!"

Se strîmbă la chipul din oglindă, ceea ce o urîţea şi mai mult. Nu-i mai rămînea decît să schimbe pantofii cu o pereche de papuci - nu cu cei de mătase roz păstraţi pentru zile mari - ci cu papucii vechi. Apoi se duse în bucătărie să pregătească cina.

Jimmy se întoarse acasă mai tîrziu cu trei sferturi de oră decît de obicei. Pollyanna îl primi la uşă, ca întotdeauna. Jimmy o sărută, agăţă pardesiul în cuier, apoi întorcîndu-se o privi mirat. Ca să fie mai sigură de rezultat, Pollyanna îşi prinsese înainte un şorţ, legîndu-1 cu mînecile în jurul mijlocului.

- Nu te simţi bine? o întrebă Jimmy.

- Dacă nu mă simt bine? Ba da, n-am nimic. De ce întrebi?

- O, aşa doar, mi se părea că eşti altfel, nu ştiu cum...

- Credeam că nu-i nevoie să mai pun şorţ cu mînecă peste rochia asta, spuse Pollyanna; e o zdreanţă.

- Da, răspunse Jimmy îngîndurat, aşa e.

O urmă la bucătărie, apoi îi spuse pe un ton cam răstit, cum nu obişnuia:

- Îmi place să cred că asta nu e în nici un caz o pieptănătură nouă!

Pollyanna nu se întoarse îndată ca să-i răspundă din cauză că era ocupată să supravehgeze mîncarea. Aşteptă puţin pînă ce să poată întoarce către el o faţă calmă, ca de obicei, apoi spuse:

- Nu, nu e la modă, dar nu m-am mai pieptănat. Cum e afară? S-a încălzit vremea?

Masa fuse mai puţin însufleţită ca de obicei. Pollyanna povestea destule, dar Jimmy nu prea-i răspundea la fel, deşi altă dată era vorbăreţ de felul lui. După ce strînse masa, Pollyanna se duse în salon şi se aşeză fără să-şi scoată şorţul. Jimmy îi spuse răstit:

- Sper că n-ai de gînd să rămîi toată seara aşa?

- De şorţ vorbeai? Sigur că nu. Îl scot.

- Scoate-1 numaidecît, te rog din suflet. Mă duc eu să-1 pun bine, să nu te mai scoli tu.

- Mulţumesc.

Pollyanna scoase şorţul şi îl întinse soţului ei fără să-1 privească. Jimmy, cam tulburat, îl luă, apoi, în loc să-1 atîrne în cui după cum spusese, îl puse în coşul cu rufe de spălat.

Pollyanna era cufundată în citirea ziarului. Jimmy nu era în stare să-şi adune gîndurile. Răsfoi două-trei cărţi şi reviste, se mută de pe un scaun pe altul fără să poată găsi vreunul pe placul lui. Într-un sfîrşit o întrerupse pe Pollyanna din citit.

- Ştii, l-am văzut azi pe Bob Bacon, la masă. Nevastă-sa e plecată la părinţii ei. E singur şi îi e urît.

- Ar trebui să-1 pofteşti la masă într-una din zilele acestea.

- Mi-a spus că o să vină pe la noi; se prea poate să vină chiar astă seară.

- Astă seară?!

Şi Pollyanna sări de pe scaun aşa de speriată, încît se miră şi bărbatul ei.

- Ce e? întrebă Jimmy.

- Nu cumva crezi că vreau să mă vadă Bob în halul ăsta?

Jimmy nu răspunse. Pollyanna fugi şi în curînd se auzi apa în baie, apoi un du-te vino în dormitor, sertare deschise şi închise, şi scîrţîitul unui dulap. Jimmy îşi pierdu răbdarea şi se duse să vadă ce se întîmplă.

O rochie albastră, proaspătă era întinsă pe pat, o pereche de pantofi de mătase cu catarame, pregătiţi dinaintea patului ca să înlocuiască papucii; Pollyanna se pieptăna în faţa oglinzii ocupată să-şi aşeze cît mai bine părul, aşa că nici nu luă în seamă intrarea lui Jimmy în cameră.

- Ştii, nu sînt chiar sigur că vine astă seară.

- Da? Păcat că nu ai stabilit cu dînsul o zi.

- Dacă ştiam că venirea lui e atît de importantă, aş fi făcut-o, cu siguranţă. Ar fi grozav dacă toată munca asta ar fi în zadar, spuse Jimmy pe un ton care voia să fie răutăcios.

- Da, într-adevăr.

- Poate că te vei consola dacă cumva nu vine Bob, cînd îţi voi spune că îmi place să te văd cu rochia asta.

Pollyanna întoarse spre el o privire plină de candoare.

- Nu cumva aştepţi să pun rochia asta şi cînd nu e nimeni?

- Vrei să spui că eu sînt "nimeni"?

Rîsul lui Jimmy suna fals. Pollyanna nu se mai putea stăpîni şi izbucni în rîs. Privirea lui Jimmy, încărcată cu mustrare, o făcea să rîdă tot mai mult. Cînd fuse iarăşi în stare să vorbească, îi spuse:

- Tu ai început.

- Am început? Ce? întrebă Jimmy morocănos.

- Să-mi spui că sînt "nimeni".

- Să-ţi spun eu? Despre ce anume vorbeşti?

- Ai uitat? Ieri te-am rugat să te razi, şi mi-ai răspuns că tot nu te vede nimeni.

- Doamne, Doamne! făcu Jimmy, se prea poate să fi spus!

O privi pe Pollyanna cu luare aminte, apoi faţa i se lumină şi se porni şi el pe rîs.

- Ia te uită, şireata! Mi se pare că pe toate le-ai făcut numai ca să mă faci să-nţeleg că "ce ţie nu-ţi place, altuia nu-i face".

Pe faţa Pollyannei se putea citi dorinţa de a se mărturisi, totuşi, sub masca mai ghicea şi altceva. Zîmbetul dispăru deodată şi lacrimile îi umplură ochii.

- Nu pot să admit că nu contez de fel, spuse ea cu o voce tremurătoare.

- Nu contezi? Cît mă priveşte pe mine, tu singură formezi majoritatea.

- Ştiu că asta e adevărat cînd e vorba de lucruri serioase, dar asta nu-i suficient. Vreau să fie aşa şi în cele mărunte.

- Şi bărbaţii sînt la fel, Pollyanna. Drept să-ţi spun, îmi pare rău că te găteşti pentru Bob şi că ţi-e tot una cum eşti îmbrăcată cînd sîntem singuri. Apoi adăugă cu un zîmbet silit: Asta a fost o lecţie, dragă, şi mi-e ruşine că am meritat-o.

Tînărul Bacon nu veni în seara aceea, dar Pollyanna rămase cu rochia albastră şi cu pantofii frumoşi. Admiraţia din ochii lui Jimmy îi era răsplata, dar el n-ar fi ştiut să spună ce anume îi plăcea mai mult, Pollyanna sau Pollyanna cu rochie cu tot.

* * *

Ce nenorocire! Sînt fiinţa cea mai nenorocită. Aş vrea să ştiu de ce toate îmi ies anapoda.

Judit avea de ce să fie supărată. De dimineaţă se arătase că ziua va fi cu ghinion. Mai întîi pusese chiflele pentru dejun la cuptor să se frăgezească şi le scoase negre şi lucioase, bune de reclamă pentru negreală de maşină de gătit. Apoi, era ziua cînd primea scrisoarea de la mama ei şi de data asta nu primise nimic. În imaginaţia ei inventa fel de fel de nenorociri care ar fi putut explica întîrzierea aceasta. Îi vorbise lui Russel despre o rochie de primăvară pe care o văzuse în fereastra unui magazin de mîna întîi, la jumătate de preţ. Deşi nici o femeie nu purta încă rochie de primăvară, Russel în loc să-i spună: "Nu văd de ce ai avea nevoie de o rochie nouă" - răspuns lipsit de bun simţ, de care adeseori se fac vinovaţi soţii tineri, el îi răspunse că trebuie să se grăbească să şi-o cumpere şi, cu o seară după aceea, îi aduse banii.

Cînd însă, în ziua aceea, ziua tuturor nenorocirilor, Judit se grăbise să şi-o cumpere, rochia care-i plăcuse era vîndută, iar celelalte care i-ar fi plăcut costau încă de două ori pe atît. După cîteva alergături zadarnice, se înapoiase acasă supărată. În cutia de scrisori găsi cartea de vizită a uneia din puţinele persoane care veneau s-o vadă de cînd se mutase în oraş. Cînd se văzu acasă, se trînti pe scaun demoralizată şi pentru a se autocompătimi. Dar amintindu-şi jocul Pollyannei conteni cu plîngerile.

De cîteva ori încercase să-1 joace, din momentul în care, într-o după amiază memorabilă, Gladys Moore o îmboldise să încerce şi ea. Deşi nu reuşise întotdeauna perfect, nu renunţase cu desăvîrşire să aplice jocul în practică.

Îi trecu prin gînd că tocmai avea prilejul să încerce şi să-şi dea seama dacă într-adevăr corespunde aşteptărilor.

Nu e uşor să-ţi refuzi plăcerea de a bodogăni. Mulţi îşi sacrifică lucruri mai preţioase. Judit, ca toată lumea, cu greu se hotărî să se lipsească de această plăcere.

Cîteva clipe şovăi între plăcerea de a se cufunda în micile ei nenorociri şi aceea de a încerca jocul Pollyannei. Apoi se hotărî.

"E ora patru, mai sînt vreo şase ore pînă la culcare şi orice s-ar întîmpla, chiar de-ar lua foc casa, am să mă străduisec să caut partea frumoasă a lucrurilor."

Era surprinzătoare schimbarea care se produsese de pe urma acestei hotărîri. Judit şi-a dat seama îndată. Se întoarse spre fereastră şi i se păru că soarele trecuse printr-un nor gros; iar strălucirea lui neobişnuită de-acum îşi avea izvorul în pacea din sufletul ei schimbat.

"Mai am o oră pînă să mă pregătesc pentru masă, îşi spuse ea veselă. Ce bine că mi-a mai rămas ceva de ieri pentru desert. Am să mă odihnesc puţin, iar cînd vine Russel am să fiu bine dispusă."

Se întinse pe fotoliu cu un ziar ilustrat ca să se mai distreze. Publicaţia cuprindea povestiri vesele de un umor sănătos şi fără pretenţii. Judit rîdea cu voie bună, pînă ce trebui să lase lectura ca să pregătească masa. Era din ce în ce mai dispusă să joace jocul.

Russel se întoarse la ora cinci, obosit şi încruntat.

- Iar s-a stricat blestematul acela de ascensor, spuse el furios. Parcă e un făcut, se strică de obicei atunci cînd sînt eu mai obosit. L-aş pune pe proprietar să urce şi să coboare scara pînă ce ar muri de oboseală, ca să repare odată ascensorul.

- Pari obosit, îi spuse Judit cu blîndeţe, îmi pare bine că nu ieşim astă seară.

O urmă de mirare trecu pe faţa lui Russel; nu se aştepta la un astfel de răspuns. Nu se plîngea pentru prima oară de funcţionarea ascensorului, iar răspunsurile lui Judit se potriveau de obicei mai mult sau mai puţin cu plîngerile lui: "Da, îţi dai seama de asta cînd eşti nevoit să urci tu scara. Dacă ai şti de cîte ori trebuie să le urc eu şi adeseori cu un coş de piaţă greu, ai înţelege că nu suferi numai tu".

Cam acesta era răspunsul la care se aştepta Russel. Avea deci de ce să se mire. Era ca un om care credea că mai are de coborît o treaptă, dar află că este deja la capătul ei.

Hotărît lucru, Russel era prost dispus. Se aşeză la masă spunînd îmbufnat:

- M-am dus azi la un restaurant nou să iau ceva. E cel mai prost dintre toate. Unii dintre ospătari ar trebui pedepsiţi pentru grozăviile pe care le servesc. Cred că pînă şi eu aş găti mai bine.

- Ei bine, ***mă bucur*** că mîncarea de la restaurant n-a fost aşa de bună, poate că n-ai să fii nemulţumit de ceea ce îţi servesc eu, spuse Judit glumind. Ştiu că mi se întîmplă să stric mîncarea, dar nu întotdeauna.

Judit era încîntată de mirarea lui Russel la auzul unor cuvinte aşa de amabile, deşi nu era înzestrată cu agerimea Pollyannei. Să pretinzi că toate femeile sînt deopotrivă de inteligente e o prostie egală cu aceea de a pretinde că toţi bărbaţii sînt oameni cuminţi. În timpul mesei, Judit înţelese că proasta dispoziţie a lui Russel trebuia să aibă o cauză oarecare. Sau era bolnav, sau era supărat; ea trebuia să descurce lucrurile.

- Eşti bolnav, Russel?

Dacă era aşa, întrebarea l-ar fi mişcat. Puţini sînt oamenii care să rămînă indiferenţi cînd le arăţi un oarecare interes întrebîndu-i de sănătate. Tentaţia de a vorbi despre durerile proprii apare astfel justificată şi nu trebuie să te mai împotriveşti. Văzînd că Russel se încruntă puţin la această întrebare, Judit înţelese că altceva îl apasă.

- Nu, nicidecum. Nu vezi că mănînc? Dacă aş fi bolnav n-aş mînca.

- Atunci ce te supără?

Şovăielile lui Russel erau de scurtă durată; ştia că-i va spune totul. Ca mai toată lumea, ardea de nerăbdare să-şi împărtăşească supărările unei fiinţe care-l va asculta cu bunăvoinţă. Nu era tocmai sigur de felul cum Judit avea să ia lucrurile, dar simţea atît de mult nevoia să-şi descarce sufletul încît nu mai stătu la îndoială. Îi povesti totul, fără să se oprească. Împrumutase treizeci de dolari unui coleg, cu condiţia să-i restituie în ziua dintîi a lunii. Ziua venise, dar datornicul nu numai că nu-i adusese, dar se mai şi supărase că-i amintea de datorie.

- N-am mai văzut aşa nepăsare, spuse Russel scos din fire. Mă crede un zgripţuroi, fiindcă vreau să-mi dea banii înapoi, cu atît mai mult că-mi făgăduise că mi-i aduce la întîi. Şi problema e că nu ştiu cum voi face faţă cheltuielilor noastre.

Pe cînd Russel vorbea, Judit simţise de cîteva ori nevoia să-l cicălească. Nu odată îi stătuse pe limbă să întrebe: "De ce i-ai împrumutat? Doar nu ai bani de prisos". Îi venea să-i spună: "Să ştii că nu mai vezi înapoi nici un ban din cei treizeci de dolari de la hoţomanul acela. Păcat că nu i-am cheltuit noi în petreceri. Mai bine i-am fi aruncat afară pe fereastră decît să-i dai unui astfel de om". Dar fiindcă nici una din observaţiile acestea nu-i părea a se potrivi cu hotărîrile ce le luase cu cîteva ceasuri înainte, ascultă în tăcere, aşteptînd să-i vină o idee bună. Deodată strigă:

- O, Russel!

- Ce-i?

- Ştii că aseară mi-ai dat bani pentru rochie? Ei, azi cînd m-am dus să mi-o iau, era vîndută şi nu mi-am luat alta. Ai cu ce să-ţi acoperi cheltuielile. Ce bine că s-a găsit altul să cumpere rochia înaintea mea!

Russel puse jos furculiţa şi-şi privi nevasta într-un fel cu totul neobişnuit. Se sculă deodată, trecu lîngă ea şi o îmbrăţişa. O soţie tînără nu se supără niciodată de astfel de întrerupere. Judit se învoi bucuroasă să mănînce carnea rece.

- Judit, spuse Russel cu sfială, am impresia că te judecam greşit. Mi-era teamă să-ţi vorbesc de lucrurile astea, gîndeam că ai să-mi spui că trebuie să fi fost nebun să-i dau bani lui Marsh.

Judit îşi aminti cuvintele usturătoare pe care le avusese pe buze, dar reuşise să le oprească, iar bucuria ei era deplină. Îl mîngîie pe Russel, care, aplecîndu-se, o sărută.

- Primesc, spuse el, fiindcă acum n-am încotro. Dar luna viitoare, fie că-mi plăteşte, fie că nu-mi plăteşte, îţi cumperi rochie de primăvară.

Sfîrşiră masa fără să le pese de oră, iar ceasurile pînă la culcare le petrecură învăţînd a se cunoaşte unul pe celălalt. Erau amîndoi tineri ai timpului lor. Concepţia lor despre viaţă era să se distreze cît mai mult pe afară, să rămînă cît mai mult departe de casă şi să se întoarcă acasă frînţi de oboseală. Astfel nici nu mai aveau putere să stea de vorbă mai serios.

În seara aceea însă, dîndu-şi seama că soţia lui îi e cu adevărat tovarăşă, iar nu copil cu toane care trebuie ferit de orice grijă sau supărare, Russel îşi deschise sufletul aşa cum nu o făcuse încă niciodată. Puseră astfel temelia unei înţelegeri prieteneşti, chezăşie sigură împotriva pasiunii nestatornice şi cea mai bună pavăză a vieţii conjugale.

Judit adormi cu inima uşoară. îşi făgăduise ***să fie mulţumită orice s-ar întîmpla,*** şi un timp anume reuşi pe deplin. ***Jocul*** se dovedise a fi bun. Cel din urmă gînd al ei, înainte de a aţipi, se îndreptă cu recunoştinţă către vecina ei. Se întoarse spre peretele îndărătul căruia Pollyanna de bună seamă dormea la ora aceea şi şopti:

- Vise plăcute, Pollyanna, draga mea!

*** * ***

Pollyanna petrecuse una din zilele cele mai frumoase, dar şi cele mai lungi din viaţă. De cîte ori privea la ceas părea că i se oprise şi apropiindu-se se mira de fiecare dată că-i aude tictacul regulat. Numără clipele pînă la întoarcerea lui Jimmy; avea să-i spună un secret mare de tot. La drept vorbind, gîndea că nici nu va fi nevoie să-i spună, că o sa-i poată citi în ochi vestea cea mare şi luminoasă.

Unul din giuvaerurile cele mai de preţ ale Pollyannei era o fotografie a lui Jimmy, făcută la scurtă vreme după ce îl adoptase John Pendleton. Omuleţul se înfipsese în faţa aparatului aşa cum o făcuse şi în viaţă. Obrăjorul pistruiat avea o expresie foarte hotărîtă, iar zîmbetul de copil avea o nuanţă amară. Luată în sine, fotografia lăsa mult de dorit, dar Pollyannei îi plăcea, fiindcă îi amintea întocmai de băieţaş aşa cum îl văzuse ea prima oară. Luă de pe măsuţă fotografia în ramă de argint, o privi cu luare aminte, străduindu-se să şi-1 închipuie pe Jimmy cu cîţiva ani înainte cu un pufuleţ mătăsos în locul părului întunecat, cu un zîmbet dulce care îi descoperea gingiile fără dinţi şi cu picioruşe grăsuţe care

se mişcă mereu dar nu ştiu încă să umble. Ar fi dat mai tot ce avea pentru o fotografie a lui Jimmy, copil mic.

- Am să-i zic James, comunică Pollyanna fotografiei ce părea că o priveşte dezaprobator.

Pollyanna n-avea de gînd să-i schimbe numele bărbatului ei. Jimmy rămînea Jimmy. Îl cunoştea pe James Pendleton un tînăr vrednic de toată stima pe care îl şi admira, dar se îndoia că l-ar putea iubi vreodată atît cît pe Jimmy. Nu vorbea deci despre Jimmy cînd spusese că avea de gînd să-i zică cuiva James.

Stătea cu fotografia în mînă, şi cu inima plină de o bucurie aşa de covîrşitoare, de pură, încît parcă o sfinţea. Nu s-ar fi mirat dacă un înger ar fi venit s-o binecuvânteze. Dar nu era nevoie de înger; niciodată nu simţise ***prezenţa lui Dumnezeu*** aşa de intens ca în clipa aceasta cînd îi încredinţa răspunderea unei vieţi, ca o binecuvîntare peste firea şi înţelegerea omenească.

O bătaie în uşă o trezi din visare. Pollyanna îşi spuse că asemenea lui Moise coborînd de pe Sinai, trebuie să-şi ascundă faţa care strălucea de o bucurie lăuntrică. Se temea ca lumina feţei să n-o trădeze, căci Jimmy trebuia să fie cel dintîi care să afle. Deşi se străduia să şteargă urmele bucuriei sale, nu reuşi pe deplin, căci Judit, care intră, o privi, apoi clipind din ochi, ca orbită de soare, îi spuse:

- Pollyanna dragă, cît eşti de frumoasă azi! S-ar zice că eşti o grădină cu flori de primăvară.

- Nu mă măguli Judit, ar fi de-ajuns să mă compari cu o narcisă sau cu un brebenel, nu sînt chiar o grădină întreagă.

Judit îşi petrecu braţul pe după mijlocul prietenei sale şi o cuprinse drăgăstos.

- Pollyanna, ştii că mi se pare că într-o bună zi am să fiu şi eu în stare să joc jocul tău?

- Mă bucur, răspunse Pollyanna.

- L-am nesocotit multă vreme. Dar acum, în sfîrşit, am început.

Şi Judit se apucă să povestească hotărîrea ei din ajun şi ce urmase după aceea. Pollyanna plutind într-o lume unde grijile şi supărările nu mai există, asculta, zîmbea şi izbutea chiar să dea răspunsuri la locul lor, deşi i se părea că ea însăşi era foarte departe. Vizita Juditei se prelungea, iar Pollyannei îi părea mai lungă decît era în realitate, căci se temea că va dura pînă la întoarcerea lui Jimmy. Judit îi era dragă, dar teama aceasta o stînjenea.

Sînt anumite unghere în grădina lăuntrică a omului unde nu încap decît două fiinţe. Sînt armonii în viaţă făcute doar pentru două voci; o a treia, fie ea cît de dulce, ar crea distonantă.

Pollyanna răsuflă uşurată cînd Judit îşi luă rămas bun. Pe cînd ieşea pe scară, Pollyanna auzi vocea lui Jimmy care îi da prieteneşte bună ziua. Rămase în uşa deschisă. I se părea că, fără să-şi dea seama, clipa aceasta o aşteptase ea toată viaţa ei.

Jimmy intră în vestibul şi fără cuvinte o cuprinse. Pollyanna simţi numaidecît ceva neobişnuit în strînsoarea lui; o îmbrăţişa ca şi cum ar fi regăsit-o după o lungă despărţire sau ar sta să se despartă acum. O clipă i se păru că ceea ce imaginaţia ei îi zugrăvise cu puţin înainte, se întruchipase aievea şi că zărind-o, Jimmy ghicise tot ce avea să-i spună. Dar cînd îl auzi că oftează din adîncul inimii, presimţiri întunecate o cuprinseră. Se dădu un pas înapoi, îl privi drept în faţă, apoi un fior o străbătu prin tot trupul.

- Jimmy, dragul meu, te supără ceva, nu-i aşa? Ce e? El şovăi. Pentru ca răspunsul să n-o sperie, în cele din urmă spuse:

- La drept vorbind, nu e nimic.

- Cum, n-ai nimic să-mi spui?

- Ba da, dragă, am să-ţi spun ceva.

Şovăi din nou, apoi făcu un gest de nerăbdare:

- Sînt un prost că-ţi bat capul cu nimicuri în clipa cînd mă întorc acasă. O să vorbim noi mai tîrziu, după ce vom mînca bine.

Acum nu mai era nevoie ca Pollyanna să-şi ascundă strălucirea feţei. Toată ziua plutise în nori şi acum trebuia să se întoarcă pe pămînt. Se duse la bucătărie, pregăti cina, se îmbărbăta ca să primească tot ce viitorul avea să-i aducă, pentru că strălucirea acelei zile apusese odată cu soarele.

În timpul mesei schimbară cîteva cuvinte. Jimmy se silea să glumească povestind mici întîmplări din cursul zilei, rîse mai mult decît trebuia şi luă de două ori din fiecare fel deşi se vedea bine că nici nu ştie ce mănîncă. Zăboviră mai mult cu strînsul vaselor de la masă. Pollyanna se temea de clipa cînd Jimmy îi va spune secretul; ceva o îndemna să mai amîne. Ascultătoare faţă de instictul adînc omenesc de a amîna inevitabilul, îşi găsea o sumedenie de treburi mărunte. Cînd în cele din urmă o urmă în salon şi o luă de mînă, înţelese că venise momentul.

- Aşază-te aici lîngă mine, dragostea mea, şi ajută-mă. Nu-mi vine uşor să-ţi vorbesc.

- Jimmy, spuse Pollyanna cu buzele albe, în ciuda cuvintelor curajoase pe care le rostea, Jimmy, orice ar fi, e bine aşa cum e. Răspunsul acesta nu-i uşura deloc sarcina lui Jimmy. Întoarse capul, iar Pollyanna zări doi ochi înlăcrimaţi. Jimmy lăsă să treacă puţin timp ca să se simtă iarăşi stăpîn pe voce.

- Pollyanna, intră şi America în război. Nu, nu mai încape îndoială. Nu e de-ajuns că au fost rupte relaţiile cu Germania. Trebuie să colaborăm şi noi la lupta pentru salvarea civililzaţiei, şi avem şi noi partea noastră de contribuţie.

Mîna Pollyannei tresări în mîna lui. El o strînse mai tare şi amîndoi rămaseră nemişcaţi un timp.

- Vine o zi, draga mea, cînd bărbatul înţelege că propria lui viaţă, că fericirea lui nu sînt totul; e prins într-o mişcare generală care îl duce dincolo de afecţiunile lui, de năzuinţele lui omeneşti. Nu uit cît îţi datorez eu ţie. Inima mi se strînge la gîndul că te voi părăsi şi că vei avea de suferit, dar n-am dreptul să mă ascund în spatele unor consideraţii egoiste. Ţara noastră a aşteptat prea mult.

Trebuie să îndreptăm întîrzierea noastră punînd la dispoziţie oameni şi bani, fără tocmeală. Trebuie să ne facem datoria.

Vorbind se întoarse de la ea ca şi cum n-o putea privi, pentru că inima îi era zdrobită. Tăcu în cele din urmă, o privi şi, întîlnind privirea ei caldă şi curajoasă, izbucni în plîns. Căzu în genunchi lîngă ea, îşi ascunse faţa pe genunchii ei, iar umerii îi erau scuturaţi de hohote de plîns. Pollyanna se plecă asupra lui, îi netezi părul şoptindu-i cuvinte blînde, drăgăstoase. Ochii ei n-aveau o lacrimă.

Pollyanna aşteptă cîteva clipe înainte de a pune întrebarea care pentru ea avea atîta greutate. Vocea ei era atît de liniştită, încît nimeni n-ar fi bănuit teama cu care aştepta răspunsul.

- Cînd crezi că te vor chema, Jimmy?

- Nu aştept. Las slujba şi mă deplasez la Plattsburg să fiu gata de plecare cît mai curînd.

Sub mîngîierile soţiei lui se mai liniştise. Scoase batista, îşi şterse ochii ruşinat, apoi o privi cu un zîmbet deznădăjduit.

- Nu credeam că pot fi aşa de copilăros, spuse scuzîndu-se.

Zîmbetul Pollyannei lăsa să se vadă că nu prea punea preţ pe cele ce-i spusese. Continua să-i netezească părul cu acelaşi calm, îi luă mîna, sărută încheietura pe care se zăreau venele albastre şi fuse cuprins de o adîncă evlavie ca atîţia bărbaţi în faţa unei fiinţe slabe în care se arată totuşi o aşa mare putere. Cînd se aşeză din nou Iîngă ea, vru să-i dovedească şi să-şi dovedească lui însuşi că era din nou stăpîn pe sine. începu deci să vorbească despre problemele practice care se cereau rezolvate imediat.

- Nu ştiu ce vrei să faci, Pollyanna. Dacă vrei, te poţi întoarce la tanti Polly, bineînţeles. Dar şi aici are să se găsească de lucru pentru toată lumea. Poate ţi-ar fi mai uşor să rămîi aici şi să-ţi cauţi vreo slujbă.

Pleoapele Pollyannei se lăsară ca o cortină deasupra scenei luminate.

- Cred că am să plec la tanti Polly, răspunse ea pe un ton liniştit.

- Bine, tu hotărăşti, draga mea, spuse Jimmy cu o uşoară şovăială care-i trăda mirarea. Peste o clipă continuă: Cît priveşte nevoile tale băneşti, nu duc nici o grijă. Mă pot bizui pe unchiul John, ca şi cum mi-ar fi tată adevărat. Vezi, acesta e încă unul din raţionamentele care-mi arată că trebuie să fiu printre primii la datorie. Atîţia au neveste şi copii de îngrijit. Aceştia oricît ar vrea, nu au dreptul să plece.

Pollyanna înţelegea totul.

- Îmi pare bine Jimmy că eşti liber să-ţi faci datoria aşa cum crezi tu, spuse ea.

- Înţelegi Pollyanna, nu-i aşa? înţelegi că nu vreau să plec pentru că nu te iubesc.

Teama de sentimentalism, obsesie a generaţiei sale, îl stingherea pînă şi atunci cînd voia să-şi deschidă sufletul în ceasul suprem. Urmă şovăind puţin:

- Un poet din vremea reginei Elisabeta, sau cam pe atunci, a spus-o pentru aceia dintre noi care nu sînt în stare să se exprime. îţi aminteşti?

"Nu te-aş putea iubi atît, iubita mea,
De n-aş iubi onoarea mai mult decîtpe tine".

Ca un adevărat copil al secolului adăugă cu o uşoară ironie:

- Să nu rîzi de mine, te rog, că am ajuns să citez versuri.

Cortina se ridică, şi ochii pe care-i acoperise se întoarseră spre Jimmy, strălucitori, plini de dragoste şi de mîndrie.

- Jimmy, te iubesc, că eşti aşa cum eşti. Nu cred că aş putea răbda să fii altfel.

Pînă la culcare, făcură planuri şi se sfătuiră cum ar face mai bine: să trimită mobila la Beldingsville sau s-o vîndă, să rămînă Pollyanna în casă pînă la expirarea contractului, sau să renunţe la el...

Jimmy, ca să-şi răscumpere momentul de slăbiciune de adineauri, era foarte calm şi natural, acum. Nici Pollyanna nu se lăsa mai prejos. Cine i-ar fi auzit vorbind n-ar fi crezut că despărţirea lor avea să ţină mai mult de-cît un voiaj de afaceri. Deşi vorbiră de atîtea lucruri însemnate sau banale, Pollyanna nu-i destăinui, totuşi, taina cea mare.

* * *

Poliyanna avea treabă cu împachetatul şi mutatul.

Dintre toate priveliştile triste, cu excepţia dezastrului lăsat de foc, cea mai dezolantă e locuinţa din care se mută cineva. Tablourile care luminau parcă pereţii s-au dus, lăsînd în urma lor cîte o pată mai întunecată. S-au dus şi vasele de flori, ramele cu fotografii, figurinele şi toate fleacurile pe care nu le vezi şi nu le ţii minte, toate fleacurile care alcătuiesc laolaltă un interior. Covoarele făcute sul stăteau într-un ungher. Fotoliile care altădată parcă-ţi întindeau braţele să te îmbie la trîndăveală şi discuţii şi-au schimbat locul şi, dacă dai de vreunul, e încărcat cu fel de fel de lucruri ce aşteaptă să mai fie îndesate într-un cufăr plin cu vîrf. Confortul şi ordinea mai sînt doar amintiri din vremuri îndepărtate. Pacea dulce a căminului e un poem învăţat pe de rost, uitat cu desăvîrşire.

Pollyanna rămase în locuinţa lor pînă la expirarea contractului, fiindcă i se părea că oraşul New York e mai aproape de Plattsburg. Stătea cu chirie cu încă două femei tinere care lucrau în industria de război dar care ştiuseră să-şi păstreze destulă libertate ca să se ocupe cu ardoare de cîţiva ofiţeri tineri despre care vorbeau întruna. Pollyanna dormea pe o canapea de salon, atunci cînd era în stare să doarmă. Nu era noapte să nu stea trează cîteva ore gîndindu-se la Jimmy şi la secretul pe care nu voise să i-1 spună deocamdată.

Pollyannei îi era acum de mare folos deprinderea ei cu răbdarea. Trebuia să se gîndească mereu la o viaţă nouă care începea şi la copilul pe care-1 aştepta. Se îngrijea mult de sănătatea ei. În fiecare zi se plimba o oră, două, mînca regulat, deşi mîncarea i se părea fără gust. Noaptea, cînd stătea trează, se ferea să plîngă şi nu se lăsa doborîtă de gînduri negre. Mai mult chiar, se fălea în sinea ei cu loialitatea şi curajul soţului ei şi mulţumea lui Dumnezeu că-i dăduse

putere să nu-i spună nimic din ceea ce l-ar fi putut împiedica să-şi facă datoria de cetăţean.

După ce se informaseră de tariful transporturilor, renunţaseră la ideea să-şi trimită mobila la Beldingsville. Privind lucrurile din punct de vedere practic, aveau dreptate. Perspectiva unei monopolizări a energiei naţiunii în vederea producerii materialului de război avusese ca urmare o scumpire nemaipomenită a tuturor fabricatelor.

Datorită hărniciei Pollyannei, mobila părea nouă, aşa că putea fi apreciată mult mai bine decît nişte lucruri de ocazie. Din păcate, Pollyannei îi venea greu să privească lucrurile numai din punct de vedere financiar. Lucruşoarele, pe care ea şi cu Jimmy le cumpăraseră ca să-şi facă un cămin, nu puteau avea nimic în comun cu banii. Aproape uită că trebuia să fie fermă, cînd, pe neaşteptate, se ivi un cumpărător interesat să cumpere vesela.

Deodată, îi trecu, pe dinaintea ochilor, imaginea unei servitoare care, cuprinsă de o emoţie puternică, scăpă din mîini ligheanul cu vase, ceştile fragile risipindu-se în cioburi pe duşumea. Trăi simţămîntul unei mame care ar fi dat pe mîini străine un copilaş iubit şi răsfăţat, iar de-acum poate avea să rămînă neîngrijit...

Puţine lucruri din cele pe care le aveau, în afară de darurile de nuntă şi cărţi, trebuiau să fie trimise la Beldingsville. Pollyannei îi părea bine că nu se găsise nimeni să ofere pentru cărţi un astfel de preţ, încît să-i vină greu să-l refuze. În oraşul acesta cu oameni grăbiţi nimeni n-avea timp să citească. Pollyanna înfăşură cu evlavie versurile doamnei Browning într-un ziar şi le puse într-o ladă care mai cuprindea alte comori de felul acesta. În clipa aceea se auzi soneria.

Pollyanna primise atîţia oameni care voiau să cumpere scaune de sufragerie sau o masă de toaletă din lemn de nuc, încît nu-i dădu prin gînd că s-ar putea să vină cineva cu alt scop.

La uşă nu era Judit. Ea urma cursurile înfiinţate de Crucea Roşie pentru pansamente chirurgicale şi se înapoia abia pe la cinci. Pollyanna îşi scoase repede boneţica, îşi netezi părul cu mîna şi se duse să deschidă fără să mai ţină seamă de felul cum era îmbrăcată. Aşteptă apoi cu răbdare ca domnul înalt şi slab din vestibul să-i spună ce doreşte. Deodată îşi aduse aminte şi scoase un strigăt:

- Domnul Moore! Intră, te rog.

Domnul Moore intră şi aruncă o privire plină de înţeles asupra dezordinei dimprejur.

- Mi se pare că vă mutaţi şi dumneavoastră.

- Da. Jimmy se înrolează. Acum e la Plattsburg. Îndată ce se va îmbarca, voi pleca şi eu la mătuşa mea.

Pe cînd vorbea, Pollyanna se căznea să găsească un scaun pentru musafir. Luă de pe fotoliu un teanc cu haine strînse cu

grijă, îl trase spre domnul Moore, pe cînd ea se aşeză pe o ladă cu cuverturi între care erau puse tablouri. Tatăl lui Gladys se aşeză în felul lui pe care Pollyanna îl ştia: cu picioarele întinse înainte.

- Parcă pluteşte ceva în atmosferă, spuse el, ne mutăm şi noi.

- Adevărat? Unde vă mutaţi?

- Ţii minte că ţi-am vorbit despre orăşelul în care am crescut? Acolo ne mutăm.

Faţa Pollyannei se însenină.

- Adevărat? îmi închipui că vă bucuraţi.

- Da, îmi pare bine. E un loc mai potrivit pentru educarea băieţilor decît în oraşul acesta. Cît va dura războiul n-am să-mi fac casă, dar nu e greu să găsim una potrivită pentru noi şi apoi acolo viaţa e mult mai liniştită. Am să mai lucrez pînă ce s-o sfîrşi războiul. Acum nu e momentul să trăim din ce am agonisit, cred însă că am să găsesc uşor vreo ocupaţie potrivită.

Pollyanna se întreba cum se împacă doamna Moore cu această schimbare. Îşi amintea indignarea lui Gîadys cînd vorbea despre o mutare care ar fi silit-o pe mama ei să renunţe la viaţa de societate pentru care era făcută. Deodată îşi aduse aminte că încă nu întrebase de doamna Moore şi se grăbi s-o facă.

- Sper că soţia dumitale şi-a revenit cu totul după accident.

Domnul Moore schimbă poziţia picioarelor, apoi răspunse:

- Da, soţia mea s-a restabilit, numai că...

Se opri şi o privi rugător de parcă voia s-o cheme în ajutor.

- N-o să mai fie niciodată aşa cum a fost, adăugă el în grabă.

- N-o să mai fie cum a fost?

- A fost rănită la obraz, ştii? Am chemat chirurgii cei mai buni, dar a rămas cu semne. Ai să spui desigur că e îngrozitor. E nevasta mea şi în ochii mei va fi întotdeauna frumuşică, oricum ar fi. Nu se mai întîlneşte cu societatea cu care-şi petrecea tot timpul; zice că ar rîde de ea. Eu nu ştiu, dar aşa spune ea.

Inima Pollyannei era plină de milă; citea printre rînduri toate amănuntele. Femeia aceasta desfigurată, care se ascundea de cei pe care-i socotise prieteni, ar fi putut inspira milă şi unor oameni mai puţin simţitori decît era Pollyanna. Se gîndi cît de mult ar fi suferit Gladys dacă ar fi văzut-o şi ochii i se umplură de lacrimi.

Domnul Moore băgă de seamă tulburarea ei, se apropie de ea şi-i spuse:

- Am să-ţi vorbesc fără înconjur fiindcă eşti o fiinţă în care poţi avea încredere, asta ar vedea-o şi un orb. De altfel, cunoşti destul de bine viaţa noastră, aşa că nu mă tem să-ţi spun că accidentul acela nenorocit ne-a apropiat pe toţi.

- Îmi pare bine, domnule Moore.

Rămase pe scaun privind ţintă peretele gol din faţa lui, căutînd cuvintele potrivite care să exprime gîndul.

- Dacă ar fi cu putinţă să fac să dispară semnele de pe obrazul nevestei mele, fireşte că aş face-o chiar de-ar fi să-mi sacrific mîna dreaptă. Oricare altul

în locul meu ar face-o. Mi se pare totuşi că nenorocirea asta a risipit neînţelegerile dintre noi. Azi îşi dă seama că pentru mine e totuna, cum arată în urma accidentului şi asta pentru ea este o mare mîngîiere. E nevasta mea şi sentimentele mele nu au nimic de-a face cu exteriorul ei.

- Pollyanna citea iarăşi printre rînduri şi ghicea că pentru femeia aceea, smulsă dintr-o dată din viaţa ei de petreceri şi de curtezani, era o imensă consolare să aibă alături un suflet cinstit care nu se sinchisea de sluţirea pe care o suferise.

- Nu-i place să fie văzută, urmă el, nu-i place să iasă fără mine; ieşim mai mult cînd se întunecă şi atunci îşi pune o voaletă deasă. La început purta gînduri de sinucidere, dar a înţeles ce durere mi-ar pricinui şi nu mai vorbeşte de asta.

Pollyanna îşi trecu mîna uşurel peste braţul lui, ca o mîngîiere, în timp ce domnul Moore scotea batista să-şi şteargă ochii. Înţelese că de la el moştenise Gladys sufletul cinstit şi puterea de a iubi.

- Îndată ce o să fim instalaţi, spuse domnul Moore, străduindu-se să pară mai vesel, cumpăr o maşină; cred că are să-i pară bine. Nevastă-mea spune că pentru ea nu mai poate fi fericire pe lume, dar n-o cred. Vezi, coniţă Pollyanna, rănile de pe obraz s-au vindecat, au rămas doar semnele, dar rana din suflet nu se vindecă; pe fetiţă n-o poate scoate din gînd.

- Aşa e, aprobă şi Pollyanna.

Niciodată n-avusese o părere prea bună despre doamna Moore, dar dacă ar fi fost acum în stare să se gîndească fără remuşcare la Gladys, ar fi pierdut cu totul stima ei.

- Recunoaşte şi dînsa, lămurea domnul Moore, că dacă ar fi fost altfel de mamă, Gladys trăia şi azi, de aceea se ocupă cu atenţie acum de băieţi. Îi mai rămîne mult de învăţat; şi mie la fel, încheie el cu sfială. Abia acum începem să ne dăm seama că a fi părinte înseamnă mai mult decît să te îngrijeşti de hrana şi îmbrăcămintea copiilor.

Scoase ceasul din buzunar, îl privi o clipă fără să-şi dea seama ce vede, apoi îl puse la loc.

- Băieţii îmi vorbeau despre ceva ce învăţase Gladys de la tine. Ziceau că e un joc. Mi se pare că e vorba ***să găseşti un motiv de mulţumire în orice ţi se întîmplă.*** Le vorbise mult despre asta şi băieţii au reţinut mai mult decît îţi închipui. Cred că înţelegi ce vreau să spun?

- Da, răspunse Pollyanna cu o privire radioasă, înţeleg.

- Ei bine, mi se pare că în marea durere care ne-a încercat e şi o parte bună: sîntem azi mai uniţi decît am fost vreodată. Fireşte că se vor mai face adeseori greşeli, fiindcă nu putem şti întotdeauna cum să procedăm, dar nevastă-mea şi cu mine dorim din suflet ca totul să iasă bine şi cred că vom reuşi în cele din urmă.

Se uită din nou la ceas, dar de data asta văzu cît era ceasul şi se sculă să plece.

- Trebuie să plec. Cînd te muţi ai multe pe cap, dar voiam să te văd înainte de plecare. Ştii, nu mi se întîmplă adeseori să vorbesc atît cît azi, dar ştiu că erai prietenă cu Gladys şi apoi eşti o fiinţă căreia i te destăinuieşti uşor. Dumnezeu să te aibă în paza Lui, coniţă Pollyanna!

Îi strînse mîna tare, parcă să i-o zdrobească, şi plecă ştergîndu-şi ochii făţiş. In picioare, în mijlocul camerei răvăşite, Pollyanna plîngea gîndindu-se la Gladys.

- Fetiţa mea dragă, spuse ea cu glas tare, dac-ai şti tot ce se întîmplă - sînt sigură că un înger ţi-a spus - cît de mulţumită ar trebui să fii!

***

După ce goli apartamentul lor, Pollyanna locui timp de o săptămînă la Judit. Făcea cea mai mare parte din treaba din casă, încît Judit spunea adesea că i se părea că e musafiră în casa ei. Totuşi, lucrau amîndouă fără preget petrecîndu-şi cea mai mare parte din zi la Crucea Roşie, împletind seara, aţipind uneori de oboseală. Pollyanna ştia totuşi să-şi facă timp să-i scrie zilnic lui Jimmy. Îi scria scrisori foarte lungi, şi întotdeauna în aşa fel ca să-1 înveselească. Povestea cu ciorapii împletiţi de Judit, pe care nu era chip să-i adune pereche, o povestise într-un fel aşa de comic încît timp de o săptămînă Jimmy rîdea cînd o recitea. Totuşi, Pollyanna vedea multe lucruri care mai degrabă l-ar fi făcut să plîngă decît să rîdă, dar despre acelea nu pomenea în scrisorile ei. Nu-i spuse nimic despre ceea ce l-ar fi interesat pe soţul ei mai mult decît orice pe lume.

În drum spre Beldingsville, Pollyanna se opri cîteva zile la Plattsburg. I-au plăcut mult acele zile petrecute acolo. Munca pe care naţiunea o depunea aici o preţuiau chiar şi oamenii cu mai mult spirit critic decît ea, dar convingerea ei că un anumit teterist, James Pendleton, e figura cea mai impunătoare, cea mai nobilă din toată tabăra n-ar fi fost împărtăşită de toată lumea.

Jimmy nu prea avea timp pentru ea, dar Pollyannei îi făcea plăcere să urmărească de departe exerciţiile soldaţilor în uniformă kaki, printre care îl ştia şi pe el. Cînd înceta serviciul şi exerciţiile, Jimmy se grăbea să părăsească tabăra, ducîndu-se acolo unde ştia că se pot întîlni şi sta de vorbă în tihnă, deşi rareori vorbeau despre ceea ce le era mai aproape de suflet; de obicei vorbeau despre lucruri indiferente pe care toată lumea le-ar fi putut auzi.

Pollyannei, cele mai fericite clipe îi păreau acelea cînd tăceau mînă-n mînă, cocoţaţi pe vreo piatră în care apa săpase dîre adînci sau aşezaţi la o margine de pădure. Nu avea ochi pentru frumuseţile firii în ceasurile acelea, dar mai tîrziu îşi dădu seama că priveliştile pe care credea că nu le privise cu luare aminte i se întipătiseră adînc în minte. Era de-ajuns să închidă ochii ca să-i răsară limpede înainte stîncile, apele învolburate, cascadele cu stropii care se ridică în aer strălucind în bătaia soarelui în toate culorile curcubeului.

Trecuse ceva mai mult de un an de cînd aşteptase împreună cu Jimmy trenul întîrziat care avea să-i ducă spre o viaţă nouă, şi Pollyanna se întorcea

singură la Beldingsville. Gara nu se schimbase mult din ziua cînd o fetiţă cu sufletul însetat de dragoste şi cosiţe bălai venise la tanti Polly. Dar viaţa ei se schimbase. Cînd se gîndea la copila singuratică, fără prieteni, părăsită, care se străduise totuşi să joace ***jocul mulţumirii,*** îşi dădu seama cît de bogată era acum.

De data asta n-o mai aştepta Timotei cu trăsura, ci o maşină minunată care făcea să pară gara mai mică şi mai sărăcăcioasă ca oricînd. Pe peron aştepta un grup. Pollyanna îi strigă pe rînd, înveselită: Tanti Polly! Draga de ea. Oh, şi unchiul John! Şi tanti Ruth! Şi Sadye cu Jamie! Ce bine îmi pare!

Se adunaseră toţi în jurul ei ca albinele în jurul reginei; nu ştia pe cine să îmbrăţişeze mai întîi, fiecare voia să fie primul.

- Cum se face că sînteţi aici? întrebă Pollyanna îndreptîndu-se spre maşina care o aştepta.

- De obicei petrecem aici o parte din vară, răspunse domnul Pendleton. Anul acesta, ar fi fost atîtea de făcut, încît ar fi trebuit să amînăm plecarea noastră. Dar mătuşa ta are nevoie de odihnă şi am decis că şi lui Jamie i-ar prinde bine o schimbare de aer.

Întorcîndu-se, Pollyanna întîlni privirea nedumerită a tînărului. Tocmai era să-1 întrebe cum o duce cu sănătatea, dar privirea aceea o pătrunse, determinînd-o să renunţe, să evite întrebarea care i s-ar fi părut indiscretă.

- Da de unde, răspunse ea veselă, nici unul din voi n-are nevoie de odihnă, nici de schimbare de aer. V-aţi adunat cu toţii, fiindcă ştiţi că-mi face plăcere să vă văd şi de aceea vă iubesc şi mai mult.

Într-adevăr, viaţa avea să fie nespus de plăcută pentru Pollyanna, cît se poate de plăcută. De data asta, tanti Polly era ca o adevarata fortareafa. Nu degeaba era ea din neamul Harrington; unul dintre stramosji ei participase la bătălia de la Bennington, Şi de atunci descendenţii familiei luaseră parte la toate razboaiele marii. Putea sa se tinguie tanti Polly sau să se arate descurajata in faţa micilor neplaceri de toate zilele, dar acum, cind ţara era iarăş în razboi, era calma şi tare ca o stincă de granit.

- Jimmy a facut intocmai ceea ce aşteptam eu de la el, spuse tanti Polly, indata ce ramasera singure. Nu e un Harrington, dar reprezinta neamul nostru. Alţii vor fi aşteptind sa se traga la sorti, dar nu ai noştri.

Niciodată tanti Polly nu paruse mai zdravana decit acum. Lucra la Crucea Rosie cu o rivna ce ar fi făcut cinste şi unei femei mult mai tinere. Pentru ea numai ţara mai exista; nu-şi putea cheltui mila şi atenţia pentru suferinţele şi decepţiilei individuate. Cum sa se ocupe de viata sau moartea unui ins, cind insaşi soarta ţarii era in joc. Pollyanna işi amintea de vremurile cind tanti Polly creasе pentru cei din jur o atmosferă de primavară caldă şi apăsătoare, obositoare din cale-afară; acum însă, ea era invingătoare ca vintul de toamnă.

Pollyanna, cu prima ocazie, caută sa afle ce se întimplă cu Jamie. Tanti Polly stringea buzele şi scutura din cap.

- Sînt foarte ingrijorată din cauza lui. Nici nu-i de mirare. După ce că nu e prea voinic, acum se zbuciumă, fiindcă nu se poate pune in slujba ţării, bietul baiat!

- Dar desigur ca poate, raspunse Pollyanna. Un om care are ca el darul scrisului poate fi de mare folos.

- Mi-e teamă, se impotrivi tanti Polly, ca scrisul nu-i poate inlocui acţiunea propriu-zisă. Cel puţin, adaugă ea cu trufie, dacă aş avea un fiu, asa aş dori să gindească.

Polyanna nici nu incerca sa o faca sa-şi schimbe parerea. fşi păstra entuziasmul ca să-1 impărtăşească lui Jamie; era sigură că şi el va simţi la fel. Cind veni a doua zi dimineaţă s-o poftească la cina in numele doamnei Pendleton, Jamie i se destăinui Pollyannei.

- Nu mai pot răbda, Pollyanna, nu mai pot. As, da bucuros cit mai am de trăit ca să fiu sănătos ca Jimmy, numai un an. Gindeşte-te la cele ce se petrec dincolo de ocean, pe cind eu stau aici legat de cirje ca un copil răsfaţat. L-ai auzit pe unchiul John, spunea sj el ca o schimbare de aer mi-ar face bine; vorbe de felul asta mă fac să sufar. Jimmy poate să plece in Franţa, sa se bucure de toate privilegiile care i se oferă acolo; cit despre mine, eu trebuie să depind mereu de alţii. Dar nu-i nimic, schimbarea de aer nu poate să-mi faca decit bine.

Pollyana il privi mişcată de disperarea lui, dar nu îndrazni să-i arate toată compasiunea ei. Ii răspunse doar liniştită:

- Mi se pare ca uiţi cit de folositor ai putea sa fii prin scrisul tău.

- Scrisul meu! rise Jamie cu silă, ocupaţie buna, la adăpostul primejdiilor.

Ocupaţie necesară, raspunse Pollyanna cu vioiciune. Nu-ţi inchipui cumva că toţi locuitorii ţării sint cinstiţi şi loiali ca noi cei de aici?

Jamie o privi cu atenţie. Expresia feţei lui se schimbase. Pollyanna îşi dadu seama de aceasta şi continuă pătimaş

- Dacă ai scrie articole care să trezească pe inconştienţi şi să-i ciştige pentru cauza cea dreaptă, cred ca ţi-ai face cu prisosinţă datoria.

Atenţia cu care o asculta dovedea că Pollyanna reuşise să-1 mişte.

- Da. Poate că ar fi ceva de facut in direcţa asta, recunoscu Jamie in cele din urmă.

- Apoi, mai poţi scrie şi pentru soldaţii noştri ca să le ridici moralul cind vor fi in tabără, in Europa. Gindeşte-te, Jamie, că după exuberanţa începutului, zilele se vor scurge cu greu, plictisitor şi că ostaşii vor vedea numai primejdia înaintea lor; articolele pe care le vei scrie tu îi va încuraja şi le va menţine optimismul de care au atîta nevoie.

Vocea Pollyannei tremura, se frînse, dar îşi recăpătă imediat stăpînirea de sine.

- Va fi foarte greu pentru mulţi. Cu speranţa de a primi ordin să înaintezi şi aşteptînd lupta corp la corp, cred că e mai uşor să porţi războiul decît acum cînd soldatul se ascunde în tranşee şi se aşteaptă să fie ucis. Dacă ai fi în stare să scrii articole care să-i înflăcăreze, ai da ţării tot atît cît ceilalţi la un loc.

- Ia te uită! exclamă Jamie îndreptîndu-se spre jilţ, mi se pare că ai dreptate.

- Ai putea chiar să compui ceva pentru ei, urmă Pollyanna înflăcărîndu-se ea însăşi de entuziasmul care îl cuprinsese pe Jamie. Închipuieşte-ţi soldaţii în tabără, cîntînd ceva compus de tine, Jamie, uitînd de temeri, de îndoieli, de necazuri, uitînd totul afară de dorinţa de a salva ţara. Nu ţi-ar plăcea mult să fii autorul "Imnului Republican al Luptei" decît un general oarecare într-o garnizoană de provincie? Eu una aşa aş face.

Jamie îi cuprinse mîinile. Era de nerecunoscut; faţa îi era înflăcărată şi ochii plini de fulgere.

- Pollyanna, dacă aş izbuti să fac una ca asta, ar fi tot aşa de frumos ca lupta însăşi.

- Poţi să faci un lucru bun, întări Pollyanna. Eşti pe cale de a deveni un mare scriitor; atîţia aşteaptă cu nerăbdare lucrarea ta cea nouă! Scrie ceva care să trezească în inimile noastre vitejia şi dragostea de ţară. Nu vei mai avea atunci de ce să-i invidiezi pe ceilalţi.

- Aşa am să fac, strigă Jamie.

Ţinea încă mîinile Pollyannei şi le strîngea cu putere.

Pollyanna îl privi, apoi scutură capul a mustrare.

- Tocmai acum trebuie ***să joci jocul*** învăţat.

Jamie se opri, o privi cu luare aminte şi-şi muşcă buzele.

- Iartă-mă, Pollyanna. Dacă cineva e mai în măsură să ştie lucrul acesta, apoi tu eşti aceea. Eram un egoist, mă izolam în supărările mele mărunte fără să fiu în stare să pricep că fiecare are durerile lui. Dacă eşti şi acum în stare să joci jocul, de bună seamă că şi eu trebuie să fiu în stare să-1 joc.

Era uimitor cît de uşor îşi reluă Pollyanna viaţa ei de mai înainte. Avea aceleaşi îndatoriri ca pe vremea cînd i se zicea Pollyanna Whittier. Camera ei de la tanti Polly rămăsese aceeaşi; covoarele puţin mai roase, alămurile patului ceva mai puţin strălucitoare, dar tablourile din pereţi şi cusăturile erau aceleaşi. Sora lui Nancy îi luase acesteia locul la bucătărie, dar îi semăna aşa de bine, încît Pollyanna îi spunea mereu "Nancy", apoi se scuza; cînd toată lumea continua să-i spună "domnişoara Pollyanna", i se părea că e tot fetiţa neştiutoare de altădată. În tot orăşelul numai familia Fisher îi recunoştea dreptul de a i se zice "doamnă"; cînd o întîlneau îi spuneau foarte ceremonios "doamnă Pendleton", dar o părăseau îndată cu un aer de înaltă demnitate.

Pollyanna îi scria lui Jimmy:

"Uneori mi separe că viaţa noastră în doi, în anul din urmă, a fost doar un vis. Dimineaţa cînd mă trezesc, cînd privesc în jurul meu, îmi vine să mă întreb dacă nu e ora să plec la şcoală şi dacă ştiu lecţia. Nu ţi se pare stranie constatarea cît de mult ne putem schimba, pe cînd în jurul nostru rămîn toate aşa cum au fost?"

Scrisorile Pollyannei se ocupau adeseori şi de tanti Polly. I se părea că abia acum începe s-o cunoască mai bine.

"N-ai mai văzut o fiinţă ca dînsa, îi scrise ea într-o scrisoare lui Jimmy. E în fruntea Crucii Roşii de aici şi trebuie să-ţi mărturisesc că e uimitor ceea ce poate realiza o femeie. O oarecare doamnă Neumann, venită după căsătoria noastră, e mîna dreaptă a lui tanti Polly. Chiar şi persoanele mai puţin pricepute decît mătuşa sînt active, încît văzîndu-le la lucru, prinzi curaj şi putere. Tanti Polly conduce totul ca un general, şi eu sînt mîndră că mă număr printre neamurile ei".

Deşi arăta tuturor o faţă voioasă ca şi cum n-ar fi avut griji, deşi muncea fără preget, Pollyanna nu trăia decît cu nădejdea într-un apropiat concediu al lui Jimmy. L-ar avea numai pentru ea timp de două săptămîni înainte de a ajunge la regiment şi de a fi trimis în cantonament. Se înţeleseră că va pleca împreună cu domnul şi doamna Pendleton, cu maşina la Plattsburg şi-1 vor aduce la Beldingsville, după ce-şi va încheia perioada de instrucţie.

Uneori clipele pe care le aşteptăm cu mai mare nerăbdare sînt tocmai acelea care ne pun speranţa la încercarea cea mai grea. Astfel i se întîmplă şi Pollyannei. Cînd plecară toţi trei la Plattsburg, inima Pollyannei cînta de fericirea revederii, dar Jimmy avea să-i comunice o veste care să-i înăbuşe bucuria. Fusese înaintat la gradul de locotenent (Pollyanna se mira că nu la acela de căpitan) şi ceruse să fie înscris pentru plecarea imediată. Armata avea nevoie de ingineri, aşa că fusese acceptat şi deci pleca în curînd. Pollyanna îşi apăsa mîna pe inimă, ascultîndu-1. Războiul pune la încercare pe femei ca şi pe bărbaţi, dar nici un soldat mergînd la luptă nu avusese atîta nevoie de îmbărbătare cît Pollyanna în clipa aceea. Totuşi, cînd Jimmy îndrăzni s-o privească, ea îi zîmbi.

- Te rog să reţii, Jimmy drag, că avem timp suficient. Gîndeşte-te: ne stau în faţă două săptămîni. Cîte zile şi cîte ceasuri crezi că înseamnă asta?

Se mira întotdeauna că Jimmy era în stare să facă socoteli destul de complicate, fără creion. Îi răspunse pe dată că paisprezece zile fac trei sute treizeci şi şase de ore! îşi spunea mereu cifra în gînd, fără să îndrăznească a se gîndi cît de repede trece o oră. Simţi o părere de rău, ca în copilărie, cînd venea ora de culcare; Îi părea rău să piardă în inconştienţa somnului atîtea ceasuri pe care le-ar fi vrut trăite cu adevărat.

Trei sute treizeci şi şase de ore par un timp îndelungat, dar cînd fiecare zi ce trece răpeşte cîte douăzeci şi patru de ore odată, timpul se scurge repede. Pe măsură ce treceau zilele, Pollyannei i se părea tot mai greu să-şi păstreze calmul. Era geloasă de fiecare clipă pe care Jimmy nu o petrecea lîngă ea şi se supăra pe Jamie care-1 reţinea ca să-i citească vreun articol. De cîte ori o privea, Jimmy zîmbea, dar zîmbetul nu-i oferea totul.

În ajunul plecării lui Jimmy, nu închise ochii toată noaptea. Se întinsese pe sofa, în timp ce amintirile o năpădeau şi n-o lăsau să aţipească. Din cînd în cînd auzea răsuflarea regulată a bărbatului ei; ea se ruga pentru el, mulţumindu-i lui Dumnezeu că o învrednicise să fie pentru totdeauna a lui, orice s-ar întîmplă. Dimineaţa, un locotenent din trupele expediţionare îşi pierdu cumpătul şi plînse; doar ochii Pollyannei erau fără lacrimi.

- Dragostea mea, nevestica mea iubită, iartă-mă că te întristez aşa de mult.

Pollyanna îşi ridică privirea, şi Jimmy duse cu sine, pînă la sfîrşitul zilelor sale, imaginea unei feţe palide, luminată de un zîmbet supraomenesc.

- Jimmy, scumpul meu, vreau să-ţi spui mereu, să-ţi aminteşti că orice s-ar întîmplă de acum înainte, ceea ce mă bucură mai mult din tot e că am trăit împreună cu tine un an de zile.

În faţa casei se auzi maşina lui John Pendleton; le mai rămînea timp să se mai îmbrăţişeze o dată.

* * *

Cei ce stăruie asupra nevoii de a trăi prezentul, s-ar fi lovit la Pollyanna de o împotrivire de neînfrînt în lunile care urmară după plecarea lui Jimmy. Prezentul nu-i oferea mare lucru, iar la viitor nu se încumeta să se gîndească. Zi de zi, pe cînd îşi urma cursul regulat al activităţii, se cufunda în trecut vorbindu-i lui Jimmy, plimbîndu-se cu el, bucurîndu-se de privirea lui luminoasă, deschisă, ascultîndu-i rîsul vesel. În schimb, orăşelul şi locuitorii lui îi păreau a fi departe, Îi vedea ca prin vis. Viaţa cea adevărată era în trecut, trecutul în care se găsea alături de Jimmy.

Primi la timp vestea că Jimmy sosise cu bine la destinaţie, apoi la intervale lungi, scrisorile foarte valoroase. Ea îi scria zilnic, aşa cum îi scrisese la Plattsburg şi întotdeauna scrisorile erau pline de veselie. Avea ce să-i scrie de vreme ce Jimmy cunoştea pe toată lumea, iar pe el veştile, desigur, că-1 distrau. Aşa că, Pollyanna era sigură că oricît de tragic ar fi fost mediul în care trăia Jimmy, nu se putea să nu rîdă aflînd că Nancy e încredinţată că va ajunge comandantul trupelor americane din Franţa. Nancy o asigurase: "Generalul Pershing arată foarte bine în fotografie, dar nu se compară cu domnu' Jimmy. Da de unde! Şi nu-i aşa că pe cal trebuie să-i şadă de minune?"

Cu timpul, Pollyanna îi încredinţă lui tanti Polly secretul ei şi dînsa fu nevoită să recunoască faptul că fusese nedreaptă cu nepoata ei. O privi pe Pollyanna cu admiraţie multă vreme, ca şi cum nu i-ar fi venit să-şi creadă urechilor. Apoi o întrebă mişcată:

- Lui nu i-ai spus nimic?

- Nu, mă temeam... nu voiam să-1 stînjenesc în a merge să-şi facă datoria.

Tanti Polly se sculă şi se duse la fereastră, părea aşa de absorbită de cele ce-i vedeau ochii şi-i auzeau urechile, încît Pollyanna se întrebă neliniştită ce putea

să fie. Cînd în sfîrşit se întoarse spre dînsa, avea întipărită pe faţă o duioşie pe care nu o arăta decît rareori. În sfîrşit, rupse tăcerea:

- Pollyanna, familia noastră poate fi mîndră de fiicele ei. E drept că tatăl tău... Dar, totuşi, să nu vorbim de asta. Te tragi din neamul Harrington care numără o mulţime de femei cu suflet călit în lupte. Aşa de plidă Molly Stark...

- O tanti Polly... şi eroina izbucni în plîns.

Să fie trecută în rîndul femeilor tari care se fălesc cu Molly Stark fusese mai mult decît s-ar fi putut aştepta. O văzu pe tanti Polly că o priveşte speriată şi mustrătoare şi se strădui să-i explice cauza plînsului ei.

- Nu plîng de supărare, îmi pare bine - zise ea, suspinînd mereu, îmi pare foarte bine că eşti mîndră de mine, dar mă tem că mă crezi mult mai curajoasă decît sînt. Uneori tot ce pot face e să fiu mulţumită de cîte ceva.

- Te cred, drăguţa mea, oftă tanti Polly.

Din ziua aceea, în purtarea lui tanti Polly faţă de nepoata ei, se vedea tot mai mult o duioşie plină de tandreţe.

Amîndouă îşi petreceau o mare parte din timp la Crucea Roşie. Pollyannei îi era groază de pregătirea pansamentelor chirurgicale din pricina gîndurilor pe care le trezeau într-însa, dar se străduia să uite la ce servesc şi, pe cînd degetele se mişcau necontenit, se lupta să-şi îndrume gîndurile pe altă cale. În grupul cu care se întîlnea zilnic, mai erau şi alte soţii tinere. Cu şorţurile albe şi vălul pe cap, păreau ucenicele vreunui ordin religios. Erau printre ele şi mame cu feciorii pe front, femei în puterea vîrstei, înzestrate cu eroism, neobosite la muncă şi care totodată se străduiau să ridice moralul celorlalte, insuflîndu-le curaj şi nădejde. Pe Pollyanna o susţinea gîndul că nu e singură, ci doar una dintre milioanele de femei din toate neamurile care jertfesc totul pentru o cauză mai scumpă decît viaţa însăşi.

Zilele se depanau astfel, fără alte schimbări decît acelea ale timpului, ale zilelor scurtate, ale frigului crescînd, ale transformării cîmpiilor şi livezilor verzi în întinderi moarte. Apoi, totul se ascunse sub zăpadă. Pollyanna nu se temuse niciodată de ger, de data asta însă i s-a întîmplat să tremure sub plapuma caldă, gîndindu-se la Jimmy şi întrebîndu-se dacă are cu ce să se învelească.

Scrisorile lui erau mereu vesele, prea vesele, ca să fie convingătoare, de aceea cînd vîntul bătea afară Pollyanna îşi înfunda faţa în pernă, rugîndu-se lui Dumnezeu ca soţul ei să nu sufere de frig.

Pentru ea a fost o adevărată uşurare cînd Crucea Roşie suspendă cîtăva vreme prepararea pansamentelor, ca să se ocupe de pachetele soldaţilor ce plecau pe front. Fondurile fuseseră adunate de pe urma unei serbări organizate la primărie, urmată de alte cîteva, mai puţin importante, în casa notabililor. Pollyannei îi plăcea noua îndeletnicire. În loc să fugă cu gîndul la scopul lucrului ei, aşa cum făcuse cu prilejul pansamentelor, îi plăcea să-şi închipuie bucuria destinatarului. Deşi e greu să bagi aţa în ac cînd nu eşti priceput, soldaţii aveau să se bucure găsind în pachet lucruşoarele acestea atît de trebuincioase uneori.

- Dar ştii că pari mulţumită? îi spuse într-o zi Milly Snow pe cînd lucrau alături. Zîmbeşti ca şi cum... Ce faci ca să fii mereu aşa de mulţumită?

Pollyanna întrebă înveselită:

- Chiar zîmbeam? Mă gîndeam la vremea cînd soţul meu se muncea să coasă un nasture. Era aşa de caraghios. Tocmai frămîntam pîine, ştii, şi nu voia să aştepte pînă ce isprăvesc...

Se opri din lucru, ca să rîdă mai în voie. Milly Snow o privi cu admiraţie. Seara îi spuse mamei sale:

- Pollyanna e tot aşa cum era în copilărie. Istoria pomeneşte de cele şapte minuni ale lumii? Eu cred că Pollyanna e a opta.

Tanti Polly avu o idee bună cu privire la completarea pachetelor pentru soldaţi şi o comunică, într-o după amiază, într-o adunare deosebit de numeroasă a Crucii Roşii.

- Cred că ar fi bine să punem în fiecare pachet cîte un mesaj, nu o scrisoare lungă, doar cîteva cuvinte de îmbărbătare.

Doamna Neumann, din celălalt capăt al sălii, luă cuvîntul. Era tot aşa de neobosită ca şi tanti Polly, prezentă întotdeauna, avînd grijă să-şi facă datoria pe deplin şi chiar mai mult decît datoria.

- E o idee minunată, doamnă Chilton, spuse dînsa şi dacă sînteţi de acord, aş fi bucuroasă să mă achit eu de această însărcinare.

Deşi cunoştea activitatea neobosită a colaboratoarei sale, doamna Chilton nu-şi putu ascunde mirarea la auzul acestei propuneri.

- Nu cumva vrei să spui că ai de gînd să le scrii pe toate?

- Ba da, sigur, chiar eu le voi scrie.

- Bine, dar asta e o muncă grozavă. Intenţia mea era ca scrisorile să se deosebească unele de altele, astfel ca soldaţii dacă le-ar compara, să aibă impresia că le sînt a-dresate personal. S-or fi săturat, bieţii băieţi, de scrisorile oarecum standard, în care erau exprimate aproximativ aceleaşi sentimente, parcă scrise la indigo.

- Sînt de acord cu dumneata, se grăbi să spună şi doamna Neumann, şi-ţi promit că fiecare bilet va fi altfel.

- Iei asupra dumitale o treabă destul de anevoioasă, răspunse doamna Chilton aprobînd, şi-ţi sîntem toate foarte recunoscătoare. Deci, dacă nimeni nu se opune, lăsăm scrisorile în sarcina doamnei Neumann.

Nu se opuse nimeni. Pentru majoritatea femeilor prezente, condeiul era o unealtă greu de mînuit; erau mai deprinse cu mătura, cu lingura sau cu acul. Ar fi fost stîngace, dacă ar fi trebuit să înşire cîteva cuvinte calde pentru un soldat necunoscut care avea să treacă oceanul. Sala fremăta de entuziasm cînd auzi hotărîrea preşedintei.

Peste cîteva zile, doamna Neumann aduse scrisorile care trebuiau puse în pachete şi care păreau corespondenţă comercială aşezată în teancuri de cîte douăsprezece scrisori. Doamna Chilton luă un teanc, dar fu surprinsă văzînd că toate scrisorile sînt pecetluite cu ceară roşie.

- Ah, credeam că le laşi deschise, spuse ea.

- Da, într-adevăr, ar fi trebuit să le las, spuse doamna Neumann cam stingherită. Credeam, însă, că închizînd plicurile voi da fiecărui soldat impresia că scrisoarea îi este adresată personal. O scrisoare deschisă pare mai degrabă o reclamă, nu vi se pare şi dumneavoastră aşa?

- Ne-ar fi făcut plăcere să auzim şi noi cîteva.

Părerea de rău a doamnei Neumann creştea mereu.

- Nu ne-am înţeles din capul locului şi-mi pare rău, dar mi-ar veni peste mînă să aud scrisorile mele citite în faţa unui auditoriu aşa de numeros. Fiţi sigure, doamnelor, că am făcut scrisorile cît se poate de personale şi că mi-am dat toată osteneala.

Tonul rugător cu care aceste cuvinte fuseră rostite făcu pe cîteva doamne să-şi spună că doamna Chilton nu ştia să preţuiască abnegaţia unei ajutoare aşa de preţioase ca doamna Neumann.

"Polly Harrington crede întotdeauna că numai ea are dreptate, şopti o doamnă către vecina ei. Uite sărăcuţa, îi vine să plîngă".

Simţind priviri dezaprobatoare îndreptate asupra ei, aceasta se grăbi să adauge:

- Fireşte, e un lucru fără importanţă, se grăbi sa adauge, cunoscînd-o pe doamna Neumann, aşa cum o cunoaştem noi, putem fi încredinţate că scrisorile ei sînt tocmai aşa cum trebuie să fie, ca să înveselească şi să îmbărbăteze pe soldaţii noştri. Poate că are dreptate cînd spune că o scrisoare închisă face destinatarului impresia că a fost scrisă anume pentru el.

Pachetele fură făcute după amiază, şi fiecare din ele conţinea cîte o scrisorică. Doamna Pendleton, care se înapoiase la Beldingsville pentru două săptămîni, se oferi s-o aducă pe doamna Chilton la poştă, împreună cu lada cu pachete.

- Mi-ar face plăcere să vii acasă cu mine să auzi imnul patriotic al lui Jamie. La New York a fost cîntat toată săptămîna trecută. Acum or să-1 cînte în toate taberele. Compozitorul nu mai poate de bucurie.

- Mi-ar face plăcere şi mie să-1 ascult. S-o luăm şi pe Pollyanna.

Dar de data asta, Pollyanna nu primi invitaţia.

- Aş vrea să mă întorc acasă, tanti Polly, sînt cam obosită. Apoi vreau să-i scriu lui Jimmy.

- Te simţi bine, Pollyanna, nu-i aşa? întrebă tanti Polly privind-o cercetător. Părea că îi ascunde ceva.

- Bine de tot, numai cam obosită.

- Atunci lasă-mă să te duc acasă înainte de a trece pe la poştă, propuse doamna Pendleton. Mai avem timp, trenul pleacă abia la şase fără un sfert.

Pollyanna făcu semn că nu primeşte.

- Mulţumesc tanti Ruth, dar aş vrea să mai iau aer. Nu am obosit de prea multă mişcare, ci fiindcă am stat prea mult într-un loc. Sper că în curînd voi auzi şi eu imnul lui Jamie. Transmite-i salutări şi felicită-1 din partea mea cînd îi scrii.

Maşina se depărta într-o direcţie, iar Pollyanna într-alta. Făcuse abia cîţiva paşi şi-şi aminti că uitase blana de la gît. Se întoarse mustrîndu-se în sinea ei că era uitucă. Să te expui unei boli cînd atîţia medici sînt înrolaţi, iar ceilalţi supraîncărcaţi de muncă, i se părea o faptă nepatriotică.

Adunările Crucii Roşii se ţineau în capela bisericii părintelui Paul Ford, aceeaşi în care Pollyanna pledase cauza lui Jimmy Bean în faţa doamnelor de la Societatea de Ajutorare.

Deşi Pollyanna se întorsese repede, toată lumea era plecată. Singur, bătrînul paracliser aduna cu mătura rămăşiţele activităţii de după amiază. Pollyanna se opri să-i spună de ce se întorsese. Bătrînul răspunse morocănos:

- Aşa sînt femeile, întotdeauna uită cîte ceva. Noroc că au capul lipit de umeri, altminteri şi-ar uita şi capul.

- Ei, domnule Pott, se împotrivi Pollyanna veselă, nu mai fi aşa aspru cu noi.

Dar bătrînul îşi susţinea învinuirile:

- Uite, una a lăsat să-i pice o scrisoare. O recunoscu îndată, era din cele scrise şi sigilate de doamna Neumann. î i păru rău, mai întîi, că un pachet avea să plece fără scrisoare; un soldat va fi înşelat în aşteptările lui. Apoi îşi aminti faptul că tanti Polly voise să citească din scrisori şi acum avea prilejul.

Pe cînd privea plicul închis şi fără adresă, o poftă nebună o cuprinse să-1 deschidă. Se mira ea însăşi. Deşi îşi spiona aproapele, credea pe drept cuvînt că gestul e mai presus de o curiozitate nelalocul ei. Pe cînd mai lupta încă împotriva ispitei, începu să găsească o scuză.

"Nu e vorba de o scrisoare adresată unui ins anume. Poate s-o citească oricine vrea. Nu văd de ce n-aş citi-o şi eu".

Nu se mai împotrivi; rupse plicul. Citi totul, dintr-un capăt într-altul, apoi duse mîna la gură. Paracliserul care se învîrtea pe acolo, se întoarse, deodată, auzind un sunet ciudat, înăbuşit.

- Ei, hei! Doar n-or fi cumva veşti proaste?

Pollyanna nu răspunse. Era prea ocupată de nemaipomenitele cuvinte pe care le avea sub ochi:

"Te felicit, biet nebun care te amesteci într-un război împotriva unui popor ce vă este superior. Peste şase luni vei fi prizonier sau un hoit care putrezeşte în pămîntul pe care vrei să-1 salvezi. Biet nebun, nu eşti în stare să te salvezi pe tine însuţi, eşti dinainte condamnat".

Uitînd cu totul de supărările lui, bătrînul Pott se grăbi să sară în ajutorul Pollyannei, cînd o văzu aşa de emoţionată.

- Era într-adevăr a dumitale? Sper că nu-s veşti rele.

Dar Pollyanna nu-1 auzea, nu da ascultare cuvintelor lui. Înţelese că trebuia să intervină îndată. Scrisorile acestea îngrozitoare nu trebuiau să plece. Trecu grăbită pe dinaintea bătrînului înmărmurit şi se pomeni afară. Tocmai trecea tînărul Jerry Reed cu o sanie trasă de un cal murg. Iarna lucra la băcanul

Greyson pe care-l ajuta să ducă acasă clienţilor marfa. Pollyanna sărise în mijlocul drumului şi-i făcu semn. Băiatul opri şi o privi mirat.

- Întoarce Jerry şi du-mă la poştă imediat.

- Nu se poate, îmi pare tare rău domnişoară Polly... doamnă Pendleton, scuzaţi. Am întîrziat, trebuia să duc nişte pachete la doamna doctor Warren. Dacă mai întîrziu pe drum, mă aşteaptă o săpuneală...

Pe cînd mai vorbea băiatul, Pollyanna se urcase lîngă dînsul.

- Întoarce numaidecît, spuse ea, şi mergi repede, cît poţi de repede. Ia biciul.

Jerry căsca gura aşa de uimit încît era de-a dreptul caraghios. Ascultă totuşi porunca energică. Nu mai puse întrebări, nu se mai împotrivi, ci întoarse sania pe drumul pe care venise. Fiindcă Pollyanna îl îndemna mereu să meargă mai repede, văzu cum calul aleargă ca niciodată. Zurgălăii sunau şi lucrurile doamnei Warren jucau în ladă.

Pe stradă drumeţii se întorceau să vadă mai bine. Da, era într-adevăr Pollyanna Pendleton, cocoţată lîngă băiatul de la băcănie. încotro se grăbeau oare?

La poştă, Pollyana făcu cunoştinţă cu împotrivirile administraţiei. Ea crezuse, auzind că lada adusă de doamna Chilton înainte cu un sfert de oră se afla acolo, că-şi atinsese scopul. Dar funcţionarul îi spuse că trebuia să o trimită numaidecît la gară, deoarece doamna Chilton stăruise să plece negreşit cu trenul de şase fără un sfert.

- Bine domnule Cooper, dar am descoperit un lucru pe care mătuşa mea nu-l ştie; acum sigur, n-ar mai vrea să trimită lada.

Domnului Cooper îi părea foarte rău că nu poate să-i satisfacă această dorinţă, Pollyannei. Personal, ar fi dorit din suflet să-i facă acest serviciu, dar ca şef de birou trebuia să se conformeze regulamentului. Ştia că e nepoata doamnei Chilton şi că e o persoană onorabilă, dar ca funcţionar nu o putea considera îndreptăţită să dispună de un colet a cărui expeditoare nu era ea.

Timpul trecea. Pollyanna înţelese că trebuia să-i explice lucrurile în amănunt.

- Domnule Cooper, coletul conţine pachete pentru soldaţi şi în fiecare e cîte o scrisoare scrisă de o doamnă de aici. Le-a adus pe toate închise. Noroc că una s-a pierdut. Am deschis-o şi am citit-o, şi acum te rog să citeşti şi dumneata.

Domnul Cooper o scoase din plic, îşi potrivi ochelarii, şi începu să citească. Se întrerupse cu un strigăt de mînie. Nu-i mai păsa de regulament; avea şi el un băiat în Franţa.

- Cine a scris scrisoarea asta? întrebă el bătînd cu pumnul în masă. Spune-mi numele!

- Cred că e mai bine să nu-l spun deocamdată, domnule Cooper. Dar cred că există un mijloc s-o pedepsim. Atîta te rog numai, reţine coletul pînă ce trimite mătuşa mea să-l ridice.

- Dacă vrei îl ţin pînă la sfîrşitul războiului, răspunse domnul Cooper. Apoi adăugă înfuriat: Ghicesc eu lesne cine a scris. Noi ăştia de aici ne cunoaştem cu toţii şi nu sînt mulţi străini printre noi. Sînt sigur că o cunosc.

Pollyanna se miră găsindu-1 pe Jerry Reed la uşă căruia îi spuse:

- Oh Jerry, nu credeam că mă aştepţi. îmi pare rău. Mă grăbeam să ajung la poştă, dar acum mă întorc pe jos acasă.

- Vă rog, urcaţi în sanie, domnişoară Polly..., scuzaţi, doamnă Pendleton. Şi aşa o fi supărată doamna Warren, n-are cum să se supere mai tare. Şi-apoi, mi-e tot una acum.

Pollyanna se urcă lîngă băiat. Începea să simtă oboseala şi o impresiona mai puţin necazul doamnei Warren decît ar fi impresionat-o altă dată. Ea îl lăsă pe băiat să vorbească în timp ce acesta o ducea acasă. Deşi calul nu mai alerga ca la ducere, înaintau totuşi destul de repede, în sfîrşit, ajunseră.

O maşină aştepta în faţa casei. Înăuntru, tanti Polly, vădit enervată, punea întrebări lui tanti Ruth, deopotrivă enervată şi ea.

- Ruth, ce o fi asta? Era timpul să se întoarcă.

- Poate şi-o fi amintit de vreo tîrguială urgentă, spuse doamna Pendleton cu un calm ce contrasta cu faţa ei speriată. N-ai de ce te înspăimînta aşa.

- Dar zicea că e prea obosită ca să mai vină cu noi, nu-mi închipui de ce...

- Uite-o! în sfîrşit!

Uşurarea care se simţea în vocea doamnei Pendleton o trăda; fusese şi ea mult mai îngrijorată decît voia să arate.

Pollyanna intră în casă. în mînă avea plicul cu sigiliul roşu.

- Citeşte tanti Polly, citeşte!

Era atît de agitată încît lui tanti Polly îi trecu pofta să mai întrebe ceva.

- Dar... e o scrisoare de-a doamnei Neumann!

- S-a rătăcit, am deschis-o eu şi m-am dus imediat la poştă. Domnul Cooper reţine lada pînă ce trimiteţi s-o luaţi.

Se aşeză la repezeală pe un scaun, pe cînd doamna Chilton scotea scrisoarea din plic. Strigătul pe care-1 scoase aproape numaidecît o făcu şi pe doamna Pendleton să vină lîngă ea. Citiră şi recitiră amîndouă uluitoarea epistolă, întrerupîndu-şi lectura cu strigăte de groază şi de indignare, cînd înţeleseră în ce fel fusese înşelată încrederea lor.

- Femeia asta n-are să scape aşa, cu una cu două, izbucni doamna Chilton, mînioasă. Poate că a mai încercat şi altele mai rele. Noroc că există legi care pedepsesc astfel de fiinţe.

- Îi telefonez lui John, spuse doamna Pendleton. O să ne spună el tot ce trebuie să facem.

Întoarseră amîndouă capul. Atenţia le fuse atrasă de un zgomot uşor. Ca o barcă ce lunecă pe apă cînd îi dai drumul, Pollyanna lunecase de pe scaun şi zăcea pe podele, cu ochii închişi. Pentru prima oară în viaţa ei, leşinase.

* * *

Locotenentului James Pendleton, batalionul X Geniu.

"Băiat splendid. Patru kilograme jumătate; mama sănătoasă.
Felicitări.
John Pendleton"

Din partea doamnei Thomas Chilton.

"Dragul meu Jimmy,

Zilele din urmă au fost atît de agitate, încît nu sînt sigură că voi fi în stare să-mi adun gîndurile îndeajuns ca să-ţi pot scrie o scrisoare pe înţeles. Deşi unchiul dumitale ţi-a telegrafiat, durează destul pînă ce o telegramă ajunge la destinaţie, şi chiar de ai fi primit-o la timp îmi închipui că doreşti să afli amănunte.

Dragul meu Jimmy, ai un băiat minunat. Ştii bine că nu sînt părtinitoare şi nici nu-mi pierd capul aşa uşor. Îţi pot spune deci foarte sincer, că n-am mai văzut un nou născut, care să-mi pară a fi cu adevărat extraordinar, ca băiatul tău. E un Harrington, din cap pînă-n picioare. E surprinzător cum în acest ultim vlăstar al neamului nostru se întrunesc toate trăsăturile familiei. Fruntea bombată mi-l aminteşte pe bunicul meu Harrington, iar bărbia energică e a tatălui meu.

Scumpa noastră Pollyanna e răbdătoare ca un înger, aşa cum a fost ea întotdeauna, şi atît de fericită că mă podidesc lacrimile cînd o privesc. Dar ai un motiv să fii mîndru de soţia ta, dragul meu nepot. Crucea Roşie din oraşul nostru a încălzit la piept o viperă, o doamnă Neumann, venită de curînd la Beldingsville. Părea că se interesează mult de activitatea noastră şi se oferise să scrie scrisorile ce trebuiau să însoţească pachetele pentru soldaţii noştri. Am primit toate cu plăcere propunerea ei. Datorită Pollyannei s-a descoperit că în locul cuvintelor de îmbărbătare, aceste scrisori conţineau născocirile pline de venin ale unei fiinţe perfide. Îmi pare rău că venirea moştenitorului tău, care ne-a reţinut cu probleme mai importante, a permis acestui monstru să fugă. Se pare că unele cuvinte scăpate de băiatul care o dusese pe Pollyanna cu sania la poştă, au ajuns la urechile acestei femei. Aflînd astfel că fapta ei a fost descoperită, a plecat chiar în noaptea aceea, luînd doar cîteva valize cu ea. Locuia într-un apartament mobilat, aşa că n-au rămas decît cîteva haine. Pentru moment se pare că a scăpat de pedeapsă, sper însă că va putea fi găsită şi arestată.

Lada cu pachete fusese predată la poştă. Mulţumită Pollyannei, n-a mai fost expediată. După naştere, mătuşa dumitale, Ruth, şi cu mine, am deschis lada, am distrus scrisorile trădătoarei şi am pus altele în loc. După ce ve-

gheasem o noapte înainte, am stat şi astă-noapte pînă la două cu scrisorile. Aşa că să nu te mire dacă pe alocuri scrisul meu nu e tocmai citeţ.
Ne gîndim mereu la tine şi vorbim de tine. Să dea Dumnezeu să se sfîrşească mai repede războiul, ca să te întorci sănătos la acei ce te iubesc. Pentru asta mă rog neîncetat.

A ta devotată mătuşă,

PollyH. Chilton".

P.S. M-am dus o clipă să văd copilul. Dormea, dar nu ştiu ce are în expresia feţei, că îmi aminteşte foarte mult de David Harrington, fratele bunicului meu."

Din partea doamnei Durgin:

"Conaşule Jimmy şi scumpe domn,

Vă rog să iertaţi îndrăzneala mea, că Timotei zice că trebuie să vă zic "domnul locotenent Pendleton", da chiar de aţi fi general, pentru mine tot conaşu' Jimmy sînteţi. Şi vă scriu ca să spun că mama a făcut unsprezece, că aşa era legea la noi. Da trebuie să vă spun că n-am mai văzut copil frumos ca ăsta, e leit coniţa Pollyanna, bat-o norocul!
Fruntea ei, gura ei, bărbia ei şi tot, şi cred că o să fie tot aşa bun cum e ea.
Noi facem aşa precum aţi spus dumneavoastră şi-l îngrijim cum se poate mai bine. Timotei e tare supărat că nu vă zic "locotenent Pendleton". Dacă v-aş zice aşa mi s-ar părea că scriu unui străin şi n-aş mai putea scrie la fel. Timotei şi cu mine vă salutăm cu profund respect,

A dumneavoastră devotată,

Nancy Durgin".

Din partea lui James W. Carrew, scriitor:

"Dragul meu,

Hotărit lucru, eşti unul din fericiţii lumii. Cînd te-ai îmbarcat să pleci în Franţa aş fi fost în stare să te urăsc de invidie, de nu aş ţine aşa de mult la tine. Acum iată-te şi tatăl unui băiat zdravăn. După spusa unchiului John şi a lui tanti Ruth, e un copil aşa de frumos, că ar lua premiul întîi la orice concurs.

E oarecum o îndrăzneală dacă vorbesc despre modesta mea creaţie unui om care se află în slujba ţării. Fac şi eu ce pot, să ocup timpul. Tot ce scriu

serveşte unui scop unic: acela de a contribui la victoria împotriva duşmanului, închipuieşte-ţi că am descoperit, spre marea mea mirare, că sînt în stare să ţin un discurs. Asta s-a întîmplat cu prilejul celui mai recent "împrumut pentru Libertate". La o întrunire a comitetului lipsea un orator. Deşi nu eram pregătit, m-am achitat destul de bine, aşa că am fost rugat să mai vorbesc o dată. De atunci am ţinut o mulţime de discursuri şi îţi spun drept că niciodată nu m-aş fi crezut în stare să fac una ca asta.

Alăturat este o copie a imnului meu care separe că are succes şi — vorba Pollyannei — îmi pare bine. Precum vezi, nu e clasic, dar a fost primit bine de public. Muzica e de Dixon, autorul atîtor lucrări devenite populare. Ritmul îmi place şi aş dori ca tineretul nostru în haine ostăşeşti să-l cînte; mi s-ar părea că am făcut şi eu ceva.

rietene dragă, închipuieşte-ţi cum o să mai petrecem cînd ai să vii să-mi spui părerea ta despre lucrările mele. Cucoanele vor fi aşa de ocupate cu copilaşul încît n-or să mai aibă timp de noi. Sadye îţi transmite urări prieteneşti. Să fii sănătos, Jim!

Prieten devotat, P. W.C

Din partea doamnei James Pendleton:

"Scumpul meu Jimmy,

Azi e o zi mare. Fiul tău a împlinit o săptămînă şi infirmiera care întruneşte într-însa calităţile unui înger şi pe cele ale unui groaznic tiran, mi-a dat voie să-ţi scriu cîteva rînduri. E ridicol, fiindcă mă simt în stare să scriu un dicţionar întreg; sînt aşa de fericită că aş scrie un poem plin de recunoştinţă şi un imn de laudă lui Dumnezeu. Punctele pe care le vei găsi pe alocuri în scrisoarea asta indică întreruperile ce mi-au fost impuse pentru odihnă. Uite-o, a venit răutăcioasa să-mi ia condeiul din mînă...

Jimmy dragă, copilul e o minune. Mai întîi, îţi seamănă leit; are pînă şi expesia aceea serioasă şi hotărîtă pe care o aveai cînd erai mic. Are fruntea şi bărbia ta. Un năsuc de copil e un năsuc de copil şi atîta tot, dar îmi dau seama de pe acum că al lui o să fie drept şi distins ca al tău, şi cînd se supără (e foarte violent pentru un pui aşa de mic) parcă te văd pe tine, mînios. Să mor de rîs şi mai multe nu. O dragule, iarăşi infirmiera asta...

Am primit ieri o scrisoare încîntătoare de la Judit ca răspuns la aceea a lui tanti Polly, unde-i comunica marea veste. Russel s-a înrolat, precum ştii, şi Judit s-a înfundat pînă peste urechi în munca pentru război. Cînd îmi amintesc ce se mai supăra cînd trebuia să-şi facă gospodăria ei! Aproape nu-mi vine să cred că e aceeaşi femeie. Oricît ar fi de groaznic războiul acesta, trebuie să recunoaştem că multe fete uşuratice s-au transformat în femei serioase, şi tineri fără căpătîi în oameni folositori. Nu-i aşa dragă? Judit nu

mai poate de curiozitate să vadă copilul; crede că va putea veni pentru o săptămînă-două, cînd se va încălzi vremea. Judecind după activitatea pe care o desfăşoară, cred că în curind va avea nevoie de o mică vacanţă. A sosit ora mesei pentru fiul nostru, e copilul cel mai mîncăcios...

Cred că e mai bine să mă deprind încetul cu încetul cu marea fericire de a vă avea pe amîndoi. Jimmy dragă, cînd îmi amintesc de copilul părăsit care a venit aici fără tată, fără mamă, fără prieteni, şi mă gîndesc cît de bogată sînt acum, trebuie să mă stăpînesc să nu plîng de atîta fericire.

Puiul a plîns, are plămîni zdraveni. Infirmiera spune că e semn bun, te rog să mă crezi scumpul meu, nu fiind-că-i sînt mamă, dar e un copil extraordinar şi toată lumea spune la fel. O dragul meu, cum mai aştept ziua fericita cînd Dumnezeu mi te va da înapoi şi ai să-l poţi vedea pe micuţ!

Te iubesc din tot sufletul,

Pollyanna.

P.S. Am să-i zic James; Jimmy nu poate fi decît unul singur, la noi cel puţin. Îmi amintesc că acum cîţiva ani spuneai că Jamie nu-ţiplace. Sună cam femeieşte, de aceea o să-l chem James. Dar nu-i aşa că deocamdată o să-i spunem "puiu"?

* * *

Trenurile din Beldingsville au întotdeauna întîrziere, acesta e lucru bine cunoscut. Dacă războiul nu mai putuse adăuga la aceaste întîrzieri, cel puţin le justifica, iar locuitorii se împăcasera cu această situaţie fără să cîrtească.

Într-o zi frumoasă de primăvară, Pollyana aştepta în gară privind ceasornicul cel mare de pe perete şi intervalele dintre secunde îi păreau din cale afară de lungi. Aproape să se supere pe mecanic, fiindcă nu ghicea că trenul pe care-1 conduce e un tren special şi nu se grăbea să intre în gară la ora fixă.

Spre marea lor surprindere, telegrama lui Jimmy sosise în dimineaţa aceea. Spre a preîntîmpina decepţiile, pomenise în scrisorile lui de o dată mai îndepărtată cu vreo cincisprezece zile ca fiind momentul cel mai probabil cînd îl puteau aştepta.

Şedea cuminte într-un colţ urmărind mersul acelor pe cadran, iar pulsul repezit parcă ar fi voit să stimuleze tic-tacul ceasului. Din cînd în cînd, Pollyanna se mustra ea însăşi, deoarece nu avea răbdare. Jimmy sosea cu două săptămîni înainte de data stabilită şi ea se supăra, fiindcă trenul întîrzia cu trei sferturi de oră!

În sfîrşit auzi şi şuieratul locomotivei. Pollyanna se sculă, tremurînd toată. Era lume multă la gară, deoarece parte din locuitori obişnuiau să vină la gară la ora cînd trecea trenul din Boston; aveau astfel impresia unei legături cu metropola. Apoi, pleca vreunul sau sosea cîte cineva şi aveau despre ce vorbi la

masă. De data asta se împrăştiase zvonul că trebuia să sosească Jimmy Pendleton şi se găsiră o mulţime de oameni pe care treburile să-i aducă pe la gară, tocmai pe la ora patru. Priviri prietenoase o urmăreau pe Pollyanna în timp ce se plimba pe peronul gării, dar prietenii mai înţelegători nu se apropiau de ea. Era mai cuminte să nu încerce să-i vorbească; i-ar fi fost prea greu să-i asculte. Trenul se opri. Apoi, ca de obicei, o clipă de aşteptare pînă ce apărură călătorii. în zgomotul locomotivei, Pollyanna îşi auzea limpede bătăile inimii. Simţea că dacă Jimmy nu venise acum, după atîtea luni de despărţire, n-ar mai fi fost în stare să aştepte pînă la trenul următor ca să-1 vadă.

Cîteva persoane coborîră din vagoanele dintîi şi priveau mirate la mulţimea de pe peron. Apoi strigătele izbucniră dintr-un capăt al peronului pînă în celălalt. Pollyanna îşi duse mîna la piept. Un bărbat în uniformă coborî din ultimul vagon, dar nu putea fi Jimmy. Era mai înalt, mai brunet ca Jimmy şi avea ţinuta foarte marţială. Apoi îşi dete seama că, în ciuda schimbărilor, era totuşi soţul ei. Înainta spre el, apoi se opri cuprinsă de o timiditate copilărească. Nu îndrăznea să alerge înaintea acestui Jimmy spledind, aşa cum ar fi alergat spre Jimmy cel de altădată. Trebuia să vină spre ea.

Se pare că la fel gîndea şi Jimmy. Măsură peronul din cîţiva paşi şi în văzul tuturor îşi cuprinse soţia. Cunoscuţii îl salutară, apoi fluturară batistele.

Jimmy şi Pollyanna nu mai ştiau unde se află.

- Te bucuri că mă vezi? întrebă Jimmy între două sărutări.

- Da, grozav de mult, răspunse Pollyanna gîfîind. Numai că, ştii, mi se pare că sînt puţintel cam speriată; mi se pare că eşti altul de cînd te-au făcut căpitan.

Căpitanul Pendleton nu binevoi să răspundă. Trecu braţul în jurul Pollyannei şi privi împrejur parcă ar mai fi căutat pe cineva.

- Eh, spuse el nedumerit, credeam că...

- Da, răspunse Pollyanna rîzînd, ştiam că ai să te aştepţi să-ţi găseşti fiul la gară, dar s-a nimerit că are azi alte întîlniri mai serioase.

Faţa căpitanului Pendleton se întunecase.

- Ce vrea să zică?

- E vina ta Jimmy.

Pollyanna pierduse din sfială acum cînd îl vedea omeneşte tulburat.

- Ne-ai scris că vor trece cincisprezece zile pînă să te poţi înapoia. Trebuia să facem ceva, să nu ne ieşim din minţi. Tocmai de ziua lui James, cîţiva copii zăceau de pojar şi tanti Polly a spus că o vom serba mai tîrziu cînd va fi cald şi toată lumea sănătoasă; aşa că hotărîserăm serbarea pentru ziua de azi.

Jimmy chibzui o clipă.

- Bine, spuse el, haidem la recepţie. Sînt gata.

Înaintau încet de-a lungul peronului. După prima revedere a soţilor, prieteni vechi şi cunoştinţe se grămădeau în jurul lor. Orăşelul urmărise cu interes sosirea lui Jimmy. Ştiau toţi pentru ce anume fusese decorat şi cu toţii erau de părere că ar fi trebuit să fie înaintat maior, cel puţin. Pollyanna asculta radioasă urările lor de bun venit. Îi venea să-i îmbrăţişeze pe toţi bărbaţii care strîngeau

mina iui Jimmy, spunîndu-i că orăşelul era mîndru de el şi să sărute pe toate femeile care-1 făceau să roşească cu laudele lor. În clipa aceasta orăşelul îi era mai drag decît îi fusese vreodată.

La capătul peronului îi aştepta o surpriză. Birja veche a lui Lew Caroll trăsese la ieşire cu steagul înfipt în locul biciului. Birjarul care luase parte la războiul trecut, luă poziţia de drepţi cînd se apropie căpitanul.

- E o zi însemnată pentru noi toţi, domnule căpitan. Hodoroaga mea vă aşteaptă. Pînă şi caii sînt năbădăioşi ca nişte mînji.

Aşteptă să se urce, apoi se sui pe capră şi pocni din bici. În trăsură, Pollyanna vorbea fără să se oprească şi numai de lucruri fără însemnătate. În clipele cele mai pline ale vieţii, vorbele uşoare sînt nişte supape pentru emoţia care, altminteri, ar fi de nesuportat. Jimmy îi strîngea mîna, încît o durea şi totuşi lui i se părea că n-o strînge destul de tare.

- Cînd am primit telegrama, azi dimineaţă, spuse Pollyanna, voiam mai întîi să amînăm serbarea; pe urmă tanti Polly a spus că e mai bine să nu schimbăm nimic fiindcă făcuserăm prăjiturile şi îngheţata era comandată -pentru mame, nu pentru copii! Astfel, timpul a trecut mai repede.

Jimmy îi sărută mîna.

- Dar eu ce crezi că simţeam? Atîtea ceasuri în trenul ăsta infernal, să tot ascult nesfîrşitele povestiri ale tovarăşilor de drum! Nici nu-i auzeam.

- Dragul de el! Ţi s-a părut drumul lung, nu-i aşa?

- Cît o viaţă de om! răspunse Jimmy şi lăsînd mîna pe mîna soţiei lui, se plecă să o sărute.

Acasă, o găsiră pe tanti Polly aşteptîndu-i în uşă; era roşie, emoţionată, dar, în acelaşi timp, conştientă că într-un astfel de moment trebuia să se gîndească la faima familiei Harrington. La spatele ei, Nancy cu un şorţ cu volane, alb strălucitor, faţa îmbujorată, strîngînd batista ghem în mîna şi înghiţind într-una ceva care o înăbuşea. Tanti Polly luă cuvîntul demn:

- Fii binevenit acasă, băiete; sîntem mîndri de tine!

Apoi îl îmbrăţişa pe Jimmy ca şi cum i-ar fi conferit o decoraţie pentru eroism în luptă. în clipa aceea, tanti Polly avu un şoc, cel mai puternic din viaţa ei. Emoţia lui Nancy ajunse la culme; nu o mai putea stăpîni. Cuprinse gîtul lui Jimmy, îl sărută cu zgomot şi izbucni în plîns.

- O conaşule Jimmy, din cîte zile ne-a dat Dumnezeu asta e cea mai frumoasă şi cea mai fericită. Aşa e, nu e altfel.

- Nancy! strigă tanti Polly cu o voce tunătoare, pe cuvîntul meu!...

Se opri. Căpitanul Pendleton îi răspundea cu dobîndă îmbrăţişînd-o cu aceeaşi căldură cu care îl cuprinsese şi ea, spunîndu-i "buna mea prietenă". În loc să-şi sfîrşească observaţia, tanti Polly dădu uşor din cap cu aerul de a spune că purtările tinerei generaţii depăşeau puterea ei de înţelegere.

În sfîrşit, sosise şi momentul culminant al zilei. Pollyanna îl trase de mînecă, şi Jimmy se întoarse s-o urmeze. Mamele se duseseră în sufragerie unde era servită masa, iar salonul rămăsese la dispoziţia copiilor. Erau opt la număr,

adunaţi de prin vecinătate; toate jucăriile lui James Pendleton fiul fuseseră aduse ca să-i distreze. Salonul lui tanti Polly părea o grădiniţă de copii.

Jimmy se opri în prag privind uimit în jurul lui. Copiii nu-1 băgară în seamă. Camera fremăta de un şopot încîntător din care o ureche mai deprinsă ar fi putut desprinde cînd şi cînd un cuvînt mai pe înţeles. Dar din cei opt copii, cei mai mulţi vorbeau o limbă pe care nici un adult nu putea s-o priceapă, deşi îşi dădeau multă osteneală.

Lîngă uşă, un băieţaş îşi plimba pe genunchi un urs aproape la fel de mare ca el, cîntîndu-i pe un ritm improvizat. Alături, unul mai mărişor punea cuburi unele peste altele, dar de cîte ori stîlpul ajungea la patru cuburi, se dărîma. Alţii scuturau cîte o jucărie cu patimă. O fetiţă mărunţică strîngea la piept o păpuşă de lemn şi o legăna duios.

În picioare lîngă soţul ei, Pollyanna îi citea pe faţă uluirea. Copiii aveau toţi între şase luni şi un an şi jumătate, dar Jimmy era neobişnuit cu copiii ca să-şi poată da seama cam cum ar trebui să fie un copil de vîrsta fiului său. Vedea căpşoare aproape golaşe, altele doar cu cîţiva cîrlionţi, altele cu cîte o chică zdravănă. Băgă de seamă că unele guriţe n-aveau dinţi de fel, pe cînd altele arătau în gingia de sus un şir de boabe de orez. Dar care din fiinţele acestea încîntătoare era a lui? Nu ştia. Afară de fetiţa în care se vedea vădit feminitatea prin dragostea pentru păpuşă, nu era în stare să deosebească băieţii de fetiţe.

Jimmy o privi pe Pollyanna cu sfială.

- Pollyanna, arată-mi-1, nu mai pot suporta aşteptarea.

Pollyanna îl privi rîzînd. Reacţia tensiunii şi a groazei, din cei doi ani din urmă, o prefăcuseră iarăşi în fetiţă; în ochi avea toată şiretenia copilăriei.

copilul? Mai mare ruşinea!

- Alege Jimmy; nu cumva vrei să-mi spui că nu eşti în stare să-ţi recunoşti copilul? Mai mare ruşinea!

Jimmy dădu din cap, apoi făcu cîţiva paşi spre mijlocul camerei ca să privească mai de aproape copiii. Atunci copilaşii băgară de seamă prezenţa lui. Ursuleţul, cuburile, jucăriile, o văcuţă de cauciuc care mugea cînd o apăsai, fuseră date uitării. Numai fetiţa cu păpuşa se legăna încetişor cîntîndu-i ca unui copil, ca şi cum Jimmy n-ar fi fost acolo.

Bărbatul acesta înalt, tăcut, într-o haină cu care nu erau deprinşi, nu le plăcea. Copilaşul bălai, care pînă la intrarea în salon a lui Jimmy se jucase cu ursul, scoase înainte buza de jos, gata să se pornească pe plîns. Cel care se jucase cu cuburile îl privi o clipă pe Jimmy întrebător, apoi întoarse capul clipind din ochi. Alţi doi, după ce îl priviră cu luare aminte, izbucniră în ţipete asurzitoare. în cele din urmă, se porniră toţi pe plîns ca şi cum ar fi fost înţeleşi între ei.

Totuşi, un băieţaş din grup părea că-şi păstrează un fel de independenţă. Privi ţintă la necunoscutul care nu se mişca, apoi guriţa i se deschise într-un zîmbet voios arătînd doi dinţişori microscopici. Zîmbetul se accentua în obrăjorii trandafirii în care se săpară două gropiţe, şi deasupra plînsetelor se auzi

deodată un rîs voios. Căpitanul Pertdleton înainta repede doi paşi şi-1 luă în braţe. în spatele lui, Pollyanna oftă uşurată.

- Jimmy, eşti extraordinar. După ce-ţi spusesem să alegi aş fi dat orice să-mi iau cuvîntul înapoi. Nu ştiu ce m-aş fi făcut dacă nu ţi-ai fi nimerit copilul. Dar cum l-ai recunoscut?

Ţinînd mereu în braţe copilul care rîdea, Jimmy se întoarse spre soţia lui cu o faţă radioasă.

- Cum? E uşor, spuse el cu mîndrie. Uită-te la ceilalţi şi priveşte-l pe al nostru. Auzi-1 cum rîde, Pollyanna; mi se pare că ştrengarul a şi început să ***joace jocul fericirii.***

-Sfîrşit-